

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- จารุวรรณ ต.สกุล. (2524). ปัจจัยผลักดันให้ผู้ป่วยจิตเภทกลับมารักษาซ้ำในโรงพยาบาล.
วิทยานิพนธ์ปริณญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เดก ธนะศิริ. (2528). ทำอย่างไรชีวิตจะยืนยาวและมีความสุข. พิมพ์ครั้งที่ 51.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เปลวสีเงิน.
- ชะฤทธิ พงศ์อนุตรี. (2531). การช่วยเหลือญาติของผู้ป่วยโรคจิตเภท. วารสารสมาคมจิตแพทย์
แห่งประเทศไทย 33: 99-105.
- ชูชัย สมितिไกร. (2527). การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม. เชียงใหม่: ภาควิชาจิตวิทยา
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (อัดสำเนา)
- ชูทิตย์ ปานปรีชา. (2531). ความเครียด. ใน เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาจิตวิทยาทั่วไป.
พิมพ์ครั้งที่ 3. หน้า 481-531. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.
- นภวัลย์ กัมพลศิริ. (2523). การศึกษาสภาวะแวดล้อมทางครอบครัวของผู้ป่วยจิตเภทวัยรุ่น.
วิทยานิพนธ์ปริณญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นัยนา รัตนมาศทิพย์. (2531). ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ต่อการลดความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งในช่วงการรับรังสีรักษา. วิทยานิพนธ์ปริณญามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการปรึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปานัน บุญหลง. (2529). สาเหตุและกลไกเจ็บป่วยทางจิต. ใน การพยาบาลจิตเวช.
หน้า 72-89. กรุงเทพมหานคร: กองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง
สาธารณสุข.
- ประดอง กรรณสูตร. (2525). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์บรรณกิจ.

- มาลี ฉอจิริพันธ์ และ วิจารณ์ วิชัยยะ. (2526). การติดตามผู้ป่วยจิตเภทหลังจำหน่ายจาก
โรงพยาบาลสมเด็จพระยาในระยะเวลา 3 เดือน. วารสารกรมการแพทย์ 8 :
413-419.
- มาลี ล้วนแก้ว. (2522). ความเครียดในญาติผู้ป่วยที่มีอาการหนัก. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชนี้ วีระสุขสวัสดิ์. (2535). ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สที่มีต่อ
การลดความวิตกกังวลของผู้ป่วยโรคหัวใจและรักษาในโรงพยาบาล. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการปรึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รจนา กุศลรัตน์. (2526). การศึกษาการจัดกลุ่มให้คำปรึกษาแก่ญาติของผู้ป่วยโรคจิตเภทใน
โรงพยาบาลสมเด็จพระยา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.
- วรกช นิธิกุล. (2535). การศึกษาความเครียดของญาติผู้ป่วยโรคจิตเภท. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร เกตสิงห์. (2530). หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- วีระ ไชยศรีสุข. (2533). สุขภาพจิต. กรุงเทพมหานคร: แสงศิลป์การพิมพ์.
- ศุภชัย ยาวะประภาษ. (2525). ความเครียดของนักบริหาร: ปัญหาและทางออก. วารสาร
สังคมศาสตร์ 19: 65-66.
- ศรียัตนา ศุภพิทยากุล. (2534). ความสัมพันธ์ระหว่างการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต ความ
ทนทาน พฤติกรรมเผชิญสถานการณ์ชีวิต กับระดับความเครียดของพยาบาลวิชาชีพใน
โรงพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สงัน สุวรรณเลิศ. (2508). การแพทย์ฝ่ายจิต: จิตรักษาในคนไข้จิตเภท. เวชสารกรมการแพทย์
14: 500-526.

- สุนีย์ เกียกิงแก้ว. (2527). เอกสารคำสอนวิชาการพยาบาลจิตเวชชุมชน. เชียงใหม่: ภาควิชาพยาบาลจิตเวช มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
- อุบล นวัตกรรม. (2527). หลักการพยาบาลจิตเวช. เชียงใหม่: ภาควิชาการพยาบาลจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์.
- อุบล สาธิตะกร. (2527). ผลของการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ต่อความเจริญส่วนบุคคล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอมอร รตินธร. (2524). การใช้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สเพื่อพัฒนาการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดาของหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ครั้งแรก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการปรึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาต่างประเทศ

- Antonovsky, Aaron. (1982). Health, Stress and Coping. California: Jossey-Bass Inc.
- Appell, Melville J.; Williams, Clarence M., and Fishell, Kenneth N. (1970). Change in Attitude of Retarded Children Effected Through Group Counseling. In Noland, Robert L. (ed.), Counseling Parents of Mentally Retarded, pp. 162-171, Illinois : Charles C Thomas.
- Appley, Mortimer H., and Trumbull, Richard. (1967). Psychological Stress. New York: Appleton-Century-Crofts.
- Ascher-Svanum, Haya, and Sobel, Teri S. (1989). Caregivers of Mentally Ill Adult: A Women's Agenda. Journal of Hospital and Community Psychiatry 40: 843-845.

- Birchwood, Max, and Smith, Joanne. (1987). Schizophrenia and the Family. In J. Orford (ed.), Coping with disorder in the family, pp. 7-38. London: Croom Helm.
- Bonney, Warren C. (1965). Pressures Toward Conformity in Group Counseling. Personnel and Guidance Journal 43: 970.
- Bugental, J.T.(1963). The Person who is the psychotherapist. Paper presented at the APA annual meeting. Philadelphia, PA.
- Byrne, L.M., and Thompson, F.L. (1972). Key Concepts for the Study and Practice of Nursing. Saint Louis: The C.U. Mosby comp.
- Carpenter, N., Lesage, A., Goulet, J., Lalonde, P., and Renaud, m. (1992). Burden of Care of Families not Living with Young Schizophrenic Relatives. Journal of Hospital and Community Psychiatry 43: 38-43.
- Cohn, B., Combs, C.F., Gibian, E.J., and Sniffen, H. Mead. (1963). Group Counseling: An Orientation. Personnel and Guidance Journal 42: 355-356.
- Corey, G. (1981). Theory and Practice of Group Counseling. California: Brooks.
- Dyer, W.W., and Vriend, J. (1980). Group Counseling for Personal Mastery. New York: Sovereign Books.
- Engel, George L. (1962). Psychological Development in Health and Disease. Philadelphia: W.B.Saunders Co.
- Goldman, Howard H. (1982). Mental Illness and Family Burden: A Public Health Perspective. Journal of Hospital and Community Psychiatry 33: 557-560.

- Goldstein, M.J., and Kopeikin, H.S.(1981). Short and long term effects of combining drug and family therapy. In M.J. Goldstein (ed.), New directions for mental health services: 12 New developments in interventions with families of schizophrenics, pp. 5-26. San Francisco: Jossey-Bass.
- Harter, L. (1988). Multi-Family Meetings on the Psychiatric Unit. Journal of Psychosocial Nursing 26: 18-22.
- Hatfield, Agnes B. (1979). The Family as Partner in the Treatment of Mental Illness. Journal of Hospital and Community Psychiatry 30: 338-340.
- Herz, Marvin I. (1984). Recognizing and Preventing Relapse in Patients with Schizophrenia. Journal of Hospital and Community Psychiatry 35: 344-349.
- Hilgard, Ernest R. (1975). Introduction to Psychology. New York: Harcourt, Brace and Co.
- Hurst, Michael W., Jenkins, C. David, and Rose, Robert M. (1979). The illness. In C.A. Garfield (ed.), Stress and Survival: The emotional realities of life-threatening illness, pp. 17-26. London: The C.V. Mosby comp.
- Janis, Irving L. (1952). Psychological Stress. New York: John Wiley and Sons.
- Lazarus, R.S. (1966). Psychological Stress and The Coping Process. New York: McGraw-Hill, Inc.

- _____. (1971). The concept of stress and disease. In L. Levi (ed.), Society, Stress and Disease, vol. 1, London: Oxford University Press.
- _____. (1982). The Psychology of Stress and Coping. In Stress and Anxiety, pp. 23-33. New York: Hemisphere Publishing Corporation.
- Leff, J.P., Kuipers, L., Berkowitz, R., Eberlein-Fries, R. and Sturgeon, D. (1982). A controlled trial of social intervention in families of schizophrenic patients. British Journal of Psychiatry 141: 121-134.
- Luckmann, J., and Sorensen, K.C. (1974). Medical-Surgical Nursing: A Psychophysiologic Approach. Philadelphia: W.B. Saunders Co.
- Malone, Judy A. (1990). Schizophrenia Research Update: Implications for Nursing. Journal of Psychosocial Nursing 28: 4-9.
- Mandler, George. (1983). Stress and Thought Processes. In G. Leo., and B. Shlomo. (ed.), Handbook of Stress Theoretical and Clinical Aspects, pp. 88-263. New York: Macmillan Publishing Co., Inc.
- Mass, Phillip and O daniel (1968). Group Casework with Relatives of Adult Schizophrenic Patients, In Francis J. Turner, (ed.) Differential Diagnosis and Treatment in Social Work, pp. 344-351. New York: The Free Press.
- Miklowitz, David J., et al. (1991). Communication Deviance in Families of Schizophrenic and Manic Patients. Journal of Abnormal Psychology 100: 163-173.

- Miller, Benjamin F., and Keane, Claire B. (1972). Encyclopedia and Dictionary of Medicine and Nursing. Philadelphia: W.B. Saunders Co.
- Murray, R.B., and Huelskoetter, M.M.W. (1987). Psychiatric Mental Health Nursing: Giving Emotional Care. 2nd ed. Norwalk, CA.: Appleton and Lange.
- Ohlsen, Merle M., Horne, Arthur M., and Lawe, Charles F., (1988). Group Counseling. New York: Holt, Rinehart and Winston Inc.
- Patterson, C.H. (1966). Theories of Counseling and Psychotherapy. New York: Harper & Row Publishers.
- P.C. de Cangas, Jose' (1990). Exploring Expressed Emotion: Does it contribute to chronic mental illness ?. Journal of Psychosocial Nursing 28: 31-34.
- Powell, Trevor J., and Enright, Simon J. (1990). Anxiety and Stress Management. London: Routledge.
- Pride, L. Francis. (1968). An Adrenal Stress Index as a Criterion Measure for Nursing. Nursing Research 17: 290-308.
- Rogers, Carl R. (1951). Client-Centered Therapy: Its current practice, implications, and theory. New York: Houghton Mifflin.
- _____. (1952). Barriers and gateways to communication. Harvard Business Review 30: 46-52.
- _____. (1961). On Becoming a Person. Boston: Houghton Mifflin.
- _____. (1970). Carl Rogers on Encounter Groups. New York: Harper & Row.
- _____. (1980). A way of being. Boston: Houghton Mifflin Company.

- Schultz, Duane P. (1977). Growth Psychology: Models of the Health Personality. New York: Litton Education Publishing.
- Selye, Hans. (1954). Stress without Distress. Philadelphia: Lippincott.
- _____. (1956). The Stress of Life. New York: McGraw-Hill Book Co.
- Shertzer, Bruce., and Stone, Shelley C. (1968). Fundamentals of Counseling. New York: Houghton Mifflin Company.
- Sills, David L. (1968). International Encyclopedia of the Social Sciences. vol.15, pp. 338-339. New York: Macmillan Publishing Co. & The Free Press.
- Silverman, R.E. (1985). Psychology. 5th ed. New Jersey: Prentice Hall, Inc.
- Sulliger, Nancy. (1988). Relapse. Journal of Psychosocial Nursing 26: 20-23.
- Trotzer, James P. (1977). The Counselor and the Group: Integrating Theory, Training, and Practice. California: Wadsworth Publishing Comp. Inc.
- Wallace, J. Macdonald. (1978). Living with Stress. Nursing Time 74: 457-480.
- Whitley, M.P., and Madden, L. (1986). Encountering Dysfunction in the Family System. In D.C. Longo, and R.A. Williams (eds.), Clinical Practice in Psychosocial Nursing: Assessment and Intervention, pp. 259-279. Norwalk, CT.: Appleton Century-Crofts.
- Williams, Florence (1974). The crisis of Hospitalization. The Nursing Clinics of North America 9:37-45.

Yalom, I.D. (1975). The Theory and Practice of Group Psychotherapy.

2nd ed. New York: Basic Books.

_____. (1980). Existential Psychotherapy. New York: Basic Books.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
สูตรสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคน

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X_i - \bar{X})^2}{N-1}}$$

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$(X_i - \bar{X})^2$ แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคน จากค่าเฉลี่ยยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคน

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสำรวจความเครียด

t - independent test

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

เมื่อ $df = n_1 + n_2 - 2$

- $\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
- $\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
- n_1 แทน จำนวนคนในกลุ่มทดลอง
- n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มควบคุม
- S_1^2 แทน ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยกลุ่มทดลอง
- S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจความเครียด โดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n - 1} \left[1 - \frac{\sum S_t^2}{S_t^2} \right]$$

- เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
- n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
- S_1^2 แทน ความแปรปรวนเป็นรายข้อ
- S_t^2 แทน ความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

3. สถิติสำหรับการทดลองสมมติฐาน

3.1. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความเครียด ของญาติผู้ป่วยโรคจิตเภท ของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการเข้าร่วมกลุ่ม โดยใช้สูตร
t - dependent test

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{[N \sum D^2 - (\sum D)^2] / (N-1)}}$$

df = n - 1

เมื่อ D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

N แทน จำนวนคู่

3.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนความเครียด ของญาติผู้ป่วยโรคจิตเภท ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ภายหลังการเข้าร่วมกลุ่ม โดยใช้สูตร t - independent test

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

เมื่อ df = n₁ + n₂ - 2

$\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง

$\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม

n₁ แทน จำนวนคนในกลุ่มทดลอง

n₂ แทน จำนวนคนในกลุ่มควบคุม

S₁² แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มทดลอง

S₂² แทน ความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม

ภาคผนวก ข การสร้างเครื่องมือและการทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อคำถามที่สร้างขึ้นจากองค์ประกอบของความเครียดและจากการสัมภาษณ์ญาติผู้ป่วย

มี 4 ส่วน ดังนี้ คือ

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างญาติผู้ดูแลกับผู้ป่วย มีข้อคำถาม 26 ข้อ ดังนี้

1. ฉันรู้สึกหนักใจที่ผู้ป่วยไม่ยอมรับประทานยาตามที่หมอสั่ง
2. ฉันรู้สึกหงุดหงิดที่ไม่สามารถตอบโต้ผู้ป่วยได้ เนื่องจากเกรงว่าถ้าผู้ป่วยมีอาการแย่งจะยิ่งเป็นภาระกับฉันมากขึ้น
3. ฉันรู้สึกอึดอัดใจที่ต้องระมัดระวังตัวในเวลาที่จะพูดหรือทำสิ่งต่าง ๆ กับผู้ป่วย
4. ฉันรู้สึกเครียดที่ผู้ป่วยทำอะไรแปลก ๆ ไม่เหมือนผู้อื่น
5. ฉันรู้สึกยุ่งยากใจที่ไม่รู้ว่าจะตอบโต้ผู้ป่วยอย่างไร ในเวลาที่ผู้ป่วยมีพฤติกรรมที่ไม่อยู่กับความเป็นจริง (เช่น หัวเราะโดยไม่มีสาเหตุ)
6. ฉันรู้สึกยุ่งยากใจกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้ป่วย
7. ฉันรู้สึกไม่ชอบใจกับพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่แย่ง
8. ฉันรู้สึกเสียใจที่ถุกผู้ป่วยตลกตแกลน
9. ฉันรู้สึกไม่สบายใจที่ผู้ป่วยหวาดระแวงผู้อื่น
10. ฉันรู้สึกลุ่มใจที่ต้องพบเห็นผู้ป่วยก้าวร้าวกับคนในบ้าน
11. ฉันรู้สึกเหนื่อยใจที่พูดกับผู้ป่วยไม่รู้เรื่อง
12. ฉันรู้สึกลุ่มใจที่ผู้ป่วยพูดจาก้าวร้าว
13. ฉันรู้สึกผินใจที่ต้องยอมรับการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายของผู้ป่วย
14. ฉันรู้สึกหงุดหงิดที่อารมณ์ของผู้ป่วย เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
15. ฉันรู้สึกลุ่มใจในการจัดการกับพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้ป่วย
16. ฉันรู้สึกอึดอัดที่ผู้ป่วยหวาดระแวงผู้อื่น
17. ฉันรู้สึกท้อแท้ที่ต้องโต้เถียงกับความคิดที่แปลก ๆ หรือความคิดที่ไม่เป็นจริงของผู้ป่วย
18. ฉันต้องอดทนที่จะไม่ได้ตอบกับการกระทำบางอย่างของผู้ป่วย

19. ฉันกังวลว่าการปลื้มตัวของผู้ป่วยจะทำให้อาการของเขาแย่ลง
20. ฉันไม่แน่ใจว่าฉันปฏิบัติต่อผู้ป่วยถูกต้องหรือไม่
21. ฉันต้องคิดอย่างหนักว่าจะจัดการกับพฤติกรรมของผู้ป่วยอย่างไร
22. ฉัน เบื่อที่ต้องพยายามรักษาไว้ซึ่งความรู้สึกที่ดีระหว่างฉันกับผู้ป่วย
23. ฉัน เบื่อที่ต้องพยายามถนอมจิตใจของผู้ป่วย
24. ฉันรู้สึกโกรธที่ผู้ป่วยก้าวร้าวกับฉัน
25. ฉันไม่อยากจะยอมรับเลยว่าญาติของฉันป่วย เป็นโรคจิต
26. ฉันต้องคิดมากกว่าฉันจะปฏิบัติตัวต่อเขาอย่างไร

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ของญาติ ซึ่งมีข้อความ 32 ข้อคือ

27. ฉัน เสียใจที่ญาติของฉันป่วย เป็นโรคจิต
28. ฉัน เสียใจที่ผู้ป่วยจะไม่เหมือนคนปกติ
29. ฉันรู้สึกหนักใจที่ผู้ป่วยจะไม่มีโอกาสหาย
30. ฉันรู้สึกเศร้าใจที่เกิดมีความเจ็บป่วย เช่นนี้กับคนในบ้าน
31. ฉันรู้สึกสงสาร เมื่อนึกถึงอนาคตของผู้ป่วย
32. ฉันรู้สึกหดหู่ใจที่ไม่สามารถช่วยทำให้ผู้ป่วยหายหรือดีขึ้น
33. ฉัน เป็นห่วงว่าผู้ป่วยจะพึ่งตัวเองไม่ได้ในอนาคต
34. ฉันรู้สึกหมดหวังว่าผู้ป่วยจะ เป็นที่พึ่งของฉัน ในอนาคต
35. ฉันสงสัยอยู่เสมอว่าฉันมีส่วนทำให้ผู้ป่วย เป็นโรคจิต
36. ฉันรู้สึกผิดว่าฉันมีส่วนทำให้ผู้ป่วย เป็นโรคจิต
37. ฉันรู้สึกเบื่อหน่ายที่ต้องอยู่ร่วมกับผู้ป่วยในระยะยาว
38. ฉันรู้สึกเบื่อที่ผู้ป่วย เป็น ๆ หาย ๆ (ไม่หายขาด)
39. ฉันรู้สึกท้อแท้ที่ต้องรักษาผู้ป่วย เป็นเวลานาน
40. ฉันรู้สึกเป็นภาระที่ต้องพาผู้ป่วยไปหาหมอบ่อย ๆ
41. ฉันรู้สึกเศร้าใจที่ผู้ป่วยนึกถึงแต่ตัวเอง

42. ฉันเสียใจที่ผู้ป่วยไม่เข้าใจถึงความเป็นห่วงของฉัน
43. ฉันรู้สึกเศร้าใจที่ผู้ป่วยไม่นึกถึงจิตใจของผู้ที่เลี้ยงดูเขามา
44. ฉันรู้สึกคับแค้นใจและนึกเกลียดผู้ป่วย เวลาที่ไม่ให้ผู้ป่วย
45. ฉันรู้สึกกลัวว่าผู้ป่วยจะทำร้าย
46. ฉันรู้สึกโกรธที่ถกผู้ป่วยทำร้าย
47. ฉันรู้สึกกลัวว่าการที่ผู้ป่วยทำร้ายพ่อแม่จะเป็นบาปสำหรับผู้ป่วย
48. ฉันรู้สึกเจ็บร้อนแทนผู้ที่ถกผู้ป่วยก้าวร้าว
49. ฉันรู้สึกเป็นการที่ตึงตงแลผู้ป่วย
50. ฉันรู้สึกอึดอัดที่ต้องคอยระวังไม่ให้กระทบกระเทือนจิตใจของผู้ป่วย
51. ฉันรู้สึกอับอายที่มีญาติ เป็นโรคจิต
52. ฉันไม่สบายใจที่จะให้ผู้อื่นรู้ว่าฉันมีผู้ป่วย เป็นโรคจิตอยู่ในบ้านของฉัน
53. ฉันกลัวว่าจะมีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นในอนาคต
54. ฉันรู้สึกผิดหวังที่ผู้ป่วยไม่หาย
55. ฉันไม่ไหวที่ผู้ป่วยทำอะไรไม่ได้ตั้งใจ
56. ฉันรู้สึกว่าฉันน่าจะช่วยเหลือผู้ป่วยได้มากกว่านี้
57. ฉันรู้สึกว่าฉันต้องอดทนอย่างมากในการอยู่ร่วมกับผู้ป่วย
58. ฉันรู้สึกเหนื่อยใจที่ต้องดูแลผู้ป่วย

ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างญาติในครอบครัว ซึ่งมีข้อคำถาม 4 ข้อ

59. ฉันรู้สึกว่าผู้ป่วยเป็นต้นเหตุให้เกิดความไม่สงบสุขภายในบ้าน
60. ฉันรู้สึกไม่สบายใจที่คนในบ้านทะเลาะกันเนื่องจากมีความเห็นต่างกันในเรื่องของผู้ป่วย
61. ฉันรู้สึกลำบากใจที่ต้องพยายามอธิบายให้คนในบ้านเข้าใจและอดทนต่อพฤติกรรมที่ไม่ปกติของผู้ป่วย
62. ฉันรู้สึกหนักใจที่ต้องเผชิญกับความขัดแย้งระหว่างญาติในเรื่องของผู้ป่วย

ส่วนที่ 4 เกี่ยวกับความยุ่งยากในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งมีข้อความถาม 11 ข้อ

63. ฉันรู้สึกหนักใจกับค่าใช้จ่ายในการรักษาผู้ป่วย
64. ฉันรู้สึกท้อแท้ที่ต้องเสียเงินไปกับสิ่งที่ผู้ป่วยทำเสียหาย
65. ฉันรู้สึกหงุดหงิดที่ผู้ป่วยไม่ช่วยทำงานบ้าน
66. ฉันรู้สึกโมโหที่ผู้ป่วยไม่ช่วยแบ่งเบาภาระของคนในบ้าน
67. ฉันรู้สึกฝืนใจที่ต้องทำอะไรหลายสิ่งหลายอย่างให้ผู้ป่วย
68. ฉันรู้สึกเป็นภาระที่ต้องนอนเป็นเพื่อนผู้ป่วย เนื่องจากผู้ป่วยรู้สึกกลัว
69. ฉันอยากจะทำบางสิ่งที่ฉันพอใจแต่ฉันก็ไม่ได้ทำ
70. ฉันต้องละทิ้งการพักผ่อนหย่อนใจของฉัน เพื่อดูแลผู้ป่วย
71. ฉันเบื่อหน่ายที่ต้องยกเลิกแผนการต่าง ๆ ที่วางไว้
72. ฉันไม่กล้าปล่อยให้ผู้ป่วยอยู่บ้านตามลำพัง
73. ฉันไม่กล้าให้ผู้ป่วยทำอะไรตามลำพัง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 แสดงผลการทดสอบค่าที (t-test) และค่าสหสัมพันธ์ (r) ของข้อความรายข้อ
ของแบบวัดความเครียดในญาติผู้ป่วยโรคจิตเภท

ข้อความ	$t_{df=38}$	r
1. ฉันหนักใจเกี่ยวกับการกินยาของผู้ป่วย	2.78	.44
2. ฉันกังวลที่ผู้ป่วยนอนไม่หลับ	3.47	.52
3. ฉันกลัวใจที่ผู้ป่วยพูดซ้ำซากวุ่น	2.83	.48
4. ฉันไม่สบายใจที่ผู้ป่วยไม่ดูแลเอาใจใส่ตนเอง	3.06	.43
5. ฉันไม่สบายใจที่ผู้ป่วยทำในสิ่งที่คนปกติเขาไม่ทำกัน	3.83	.43
6. ฉันไม่สบายใจที่ผู้ป่วยระแวง	2.67	.34
7. ฉันเสียใจที่ผู้ป่วยดูถูกฉัน	2.04	.46
8. ฉันหงุดหงิดที่ผู้ป่วยไม่ค่อยช่วยทำอะไรในบ้าน	2.09	.36
9. ฉันเบื่อกับที่ต้องเถียงกับความคิดเพี้ยน ๆ ของผู้ป่วย	3.28	.51
10. ฉันรู้สึกคับแค้นใจที่ไม่สามารถว่ากล่าวตักเตือนผู้ป่วยได้	3.78	.54
11. ฉันวิตกที่ต้องคิดมากเวลาจะพูดจะคุย หรือทำสิ่งต่าง ๆ กับผู้ป่วย	3.69	.56
12. ฉันเหนื่อยใจที่พูดกับผู้ป่วยไม่ค่อยรู้เรื่อง	2.74	.55
13. ฉันกังวลว่าที่ฉันปฏิบัติกับผู้ป่วยทุกวันนี่ดีแล้วหรือยัง	2.08	.40
14. ฉันเบื่อกับที่ต้องคิดหาทางแก้ปัญหาที่เกิดจากผู้ป่วย	2.83	.46
15. ฉันเบื่อกับที่ต้องแก่งัดทำดีกับผู้ป่วย	3.05	.58
16. ฉันเสียใจที่ญาติของฉันป่วยเป็นโรคจิต	4.18	.51
17. ฉันไม่ยอมให้ผู้อื่นรู้ว่าญาติของฉันเป็นโรคจิต	3.68	.48
18. ฉันเศร้าใจที่ผู้ป่วยเป็น ๆ หาย ๆ	2.67	.39

ข้อความ	$t_{df=38}$	r
19. ฉันกลุ่มใจเมื่อนึกถึงอนาคตของผู้ป่วย	3.35	.49
20. ฉันผิดหวังที่ผู้ป่วยกลายเป็นคนที่ทำงานไม่ได้	3.13	.48
21. ฉันนึกสงสัยอยู่เสมอว่าฉันมีส่วนทำให้เขาป่วย	2.31	.47
22. ฉันรู้สึกเบื่อกับที่ต้องอยู่ร่วมกับผู้ป่วย	3.47	.62
23. บางครั้งฉันนึกเกลียดผู้ป่วย	2.54	.60
24. ฉันเบื่อกับที่ไม่ได้ทำในสิ่งที่ฉันตั้งใจ เนื่องจากต้องดูแลผู้ป่วย	3.38	.59
25. ฉันเบื่อกับที่คนอื่นเรียกร้องให้ฉันทำอย่างนั้นอย่างนี้กับผู้ป่วย	2.14	.40
26. ฉันต้องฝืนใจทำลายสิ่งหลายอย่างให้ผู้ป่วย	2.74	.71
27. ฉันไม่ไหวที่ผู้ป่วยทำอะไรไม่ได้ตั้งใจฉัน	2.68	.47
28. ฉันกลุ่มใจที่ผู้ป่วยทะเลาะวิวาทกับคนอื่น ๆ	3.89	.43
29. ฉันหนักใจกับค่าใช้จ่ายในการรักษาผู้ป่วย	3.85	.57
30. ฉันกลุ่มใจที่ต้องเสียเงินกับเรื่องของผู้ป่วยโดยไม่สมควร	5.47	.74

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำถามสัมภาษณ์ญาติผู้ป่วยโรคจิตเภท

ผู้ตอบเพศ _____ อายุ _____ เรียนจบชั้น _____ อาชีพ _____ รายได้ _____

อยู่บ้านเดียวกันกับผู้ป่วย . . อยู่คนละบ้านกับผู้ป่วย . . ไปมาหาสู่กันบ่อยแค่ไหน _____

เกี่ยวข้องกับ _____ กับผู้ป่วย ผู้ป่วยเพศ _____ ท่านสนิทกับผู้ป่วยไหม _____

ผู้ป่วยป่วยมานาน _____ ปี มาที่ร.พ. ครั้งหนึ่ง ๆ เสียค่ารถเท่าไร _____

1. ก่อนมาหาหมอ ท่านรู้มาก่อนหรือไม่ว่าผู้ป่วยป่วย

ท่านสังเกตเห็นความผิดปกติในตัวผู้ป่วยบ้าง ท่านคิดว่าผู้ป่วยผิดปกติมานานเท่าไรก่อนที่ท่านจะพามาหาหมอ อะไรเป็นเหตุให้ท่านพามาหาหมอ เมื่อท่านรู้ว่าญาติของท่านป่วย ท่านทำอย่างไร
2. เวลาเป็น ผู้ป่วยมีอาการอย่างไร เวลาดี ๆ เป็นอย่างไร

มาเข้าร.พ. ด้วยอาการอย่างไร อาการกำเริบครั้งล่าสุดก่อนมาเข้าร.พ. เมื่อไร

การกระทำของผู้ป่วยที่คนในบ้านไม่สามารถจัดการหรือควบคุมได้ และทำให้คนในบ้านเดือดร้อน
3. ท่านคิดว่าโรคที่ผู้ป่วยเป็นนี้จะหายได้หรือไม่ เป็น ๆ หาย ๆ หรือหายขาดได้หรือเพียงทุเลา
4. ในบ้านผู้ป่วยอยู่ด้วยกันกี่คน ใครบ้าง (ในกรณีที่ผู้ป่วยเป็นบุตร) จำนวนบุตร เพศของบุตร
5. ท่าน (หรือแต่ละคนในบ้าน) ใช้เวลากับผู้ป่วยอย่างไร ใครเป็นคนดูแลผู้ป่วย (เรื่องยา อาหาร เสื้อผ้า) กิจวัตรร่วมกับผู้ป่วย (กินข้าวด้วยกันหรือไม่ ใครนอนกับผู้ป่วย ผู้ป่วยมักจะคุยกับใคร)
6. ผู้ป่วยได้ช่วยทำอะไรในบ้านบ้าง ผู้ป่วยทำงานหรือไม่ (ลักษณะงาน รายได้)
7. ก่อนที่เขาจะป่วย ท่านเคยคิดหวังเกี่ยวกับอนาคตของเขาไว้บ้างหรือไม่ อย่างไร
8. ช่วยเล่าถึงการกระทำของผู้ป่วยที่ท่านไม่ชอบใจอย่างมากว่ามีอะไรบ้าง

ถ้าเปรียบเทียบการที่ผู้ป่วยอยู่อย่างคัมถัมรำยกับการที่เขาจะตายไป อันไหนดีกว่ากัน
9. ใครเป็นคนรับผิดชอบเรื่องเงินในการเลี้ยงดูและรักษาผู้ป่วย

รู้สึกเดือดร้อนเกี่ยวกับเรื่องเงิน (ค่าใช้จ่าย) ไหม
10. โดยรวม ๆ ท่านรู้สึกกังวลหรือเครียดเกี่ยวกับผู้ป่วยแค่ไหนในขณะปัจจุบัน ทำไม

ถ้าหนักขึ้นไป 1 เดือนและคาดว่าอีก 1 เดือนข้างหน้าท่านจะกังวลแค่ไหน เพราะอะไร
11. ปกติเวลาที่ท่านไม่สบายใจ (ในเรื่องทั่วไปหรือเกี่ยวกับผู้ป่วย) ท่านทำอย่างไร

แบบสำรวจความรู้สึกทั่วไปของญาติที่อยู่ร่วมกับผู้ป่วย

ข้อความ	รู้สึก			ไม่ รู้สึก	ไม่มี
	มาก	ปานกลาง	น้อย		
1. ฉันหนักใจเกี่ยวกับการรักษาของผู้ป่วย					
2. ฉันกังวลที่ผู้ป่วยนอนไม่หลับ					
3. ฉันกลุ้มใจที่ผู้ป่วยพูดซ้ำซากววน					
4. ฉันไม่สบายใจที่ผู้ป่วยไม่ดูแลเอาใจใส่ตนเอง					
5. ฉันไม่สบายใจที่ผู้ป่วยทำในสิ่งที่คนปกติเขาไม่ทำกัน					
6. ฉันไม่สบายใจที่ผู้ป่วยระแวง					
7. ฉันเสียใจที่ผู้ป่วยดุด่าฉัน					
8. ฉันหงุดหงิดที่ผู้ป่วยไม่ค่อยช่วยทำอะไรในบ้าน					
9. ฉันเบื่อที่ต้องเถียงกับความคิดเพี้ยน ๆ ของผู้ป่วย					
10. ฉันรู้สึกคับแค้นใจที่ไม่สามารถว่ากล่าวตักเตือนผู้ป่วยได้					
11. ฉันอึดอัดที่ต้องคิดมาก เวลาจะพูดจะคุย หรือทำสิ่งต่าง ๆ กับผู้ป่วย					
12. ฉันเหนื่อยใจที่พูดกับผู้ป่วย ไม่ค่อยรู้เรื่อง					
13. ฉันกังวลว่าที่ฉันปฏิบัติกับผู้ป่วยทุกวันนี้ดีแล้วหรือยัง					
14. ฉันเบื่อที่ต้องคิดหาทางแก้ปัญหาที่เกิดจากผู้ป่วย					
15. ฉันเบื่อที่ต้องแก่งัดทำดีกับผู้ป่วย					

ข้อความ	รู้สึก			ไม่ รู้สึก	ไม่มี
	มาก	ปานกลาง	น้อย		
16. ฉันเสียใจที่ญาติของฉันป่วย เป็นโรคจิต					
17. ฉันไม่อยากให้ผู้อื่นรู้ว่าญาติของฉัน เป็นโรคจิต					
18. ฉันเศร้าใจที่ผู้ป่วย เป็น ๗ หาย ๗					
19. ฉันกลัวใจ เมื่อนึกถึงอนาคตของผู้ป่วย					
20. ฉันผิดหวังที่ผู้ป่วยกลายเป็นคนที่ทำงานไม่ได้					
21. ฉันนึกสงสัยอยู่เสมอว่าฉันมีส่วนทำให้เขาป่วย					
22. ฉันรู้สึก เบื่อที่ต้องอยู่ร่วมกับผู้ป่วย					
23. บางครั้งฉันนึกเกลียดผู้ป่วย					
24. ฉันเบื่อที่ไม่ได้ทำในสิ่งที่ฉันตั้งใจ เนื่องจากต้องดูแลผู้ป่วย					
25. ฉันเบื่อที่คนอื่น เรียร์องให้ฉันทำอย่างนั้นอย่างนี้กับผู้ป่วย					
26. ฉันต้องฝืนใจทำหลายสิ่งหลายอย่างให้ผู้ป่วย					
27. ฉันไม่ไหวที่ผู้ป่วยทำอะไรไม่ได้ตั้งใจฉัน					
28. ฉันกลัวใจที่ผู้ป่วยทะเลาะวิวาทกับคนอื่น ๗					
29. ฉันหนักใจกับค่าใช้จ่ายในการรักษาผู้ป่วย					
30. ฉันกลัวใจที่ต้องเสียเงินกับเรื่องของผู้ป่วย โดยไม่สมควร					

แบบประเมินสิ่งที่สมาชิกได้จากกลุ่ม

1. การเข้ากลุ่มครั้งนี้มีประโยชน์ต่อตัวท่านมากน้อยเพียงใด

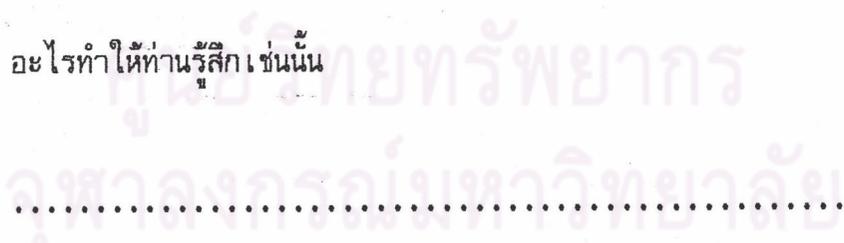
( )มากที่สุด ( )มาก ( )ปานกลาง ( )น้อย ( )ไม่มีประโยชน์เลย

ถ้าการเข้ากลุ่มครั้งนี้มีประโยชน์ต่อท่าน กรุณาตอบว่ามีประโยชน์อย่างไร
(พร้อมทั้งระบุเหตุผล)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

อะไรทำให้ท่านรู้สึกเช่นนั้น

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อความ	เพิ่มขึ้น			ไม่ เปลี่ยน	ลดลง		
	มาก	ปานกลาง	น้อย		มาก	ปานกลาง	น้อย
14. ได้รับความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติต่อผู้ป่วย	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
15. ได้รับความพึงพอใจ หมายต่อชีวิต	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
16. มีความพร้อมที่จะเผชิญกับการ อยู่ร่วมกับผู้ป่วยต่อไป	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มทดลอง

ลำดับที่	เพศ	อายุ (ปี)	ความเกี่ยวข้องกับ ผู้ป่วย	ผู้ป่วยป่วย มานาน(ปี)	ระดับการศึกษา	อาชีพ	คะแนน
1	ญ	58	พี่สาว	15	ปริญญาตรี	รับราชการ	52
2	ญ	61	แม่	25	ประถมตอนต้น	แม่บ้าน	69
3	ญ	66	แม่	15,10,7	ประถมตอนต้น	แม่ชี	83
4	ช	50	พ่อ	3	มัธยมตอนต้น	ค้าขาย	57
5	ญ	53	แม่	8	ประถมตอนต้น	รับจ้าง	60
6	ญ	39	พี่สาว	15	มัธยมตอนต้น	รับจ้าง	61
7	ญ	45	แม่	2	มัธยมตอนต้น	รับจ้าง	50

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มควบคุม

ลำดับที่	เพศ	อายุ (ปี)	ความเกี่ยวข้องกับผู้ป่วย	ผู้ป่วยป่วยมานาน(ปี)	ระดับการศึกษา	อาชีพ	คะแนน
1	ญ	42	แม่	4	ปริญญาตรี	รับราชการ	62
2	ช	35	สามี	3	มัธยมตอนต้น	รับจ้าง	62
3	ญ	45	แม่	1	ประถมตอนต้น	แม่บ้าน	73
4	ญ	32	น้องสาว	8	ปริญญาตรี	ค้าขาย	56
5	ญ	35	น้องสาว	16	ประถมตอนต้น	ค้าขาย	48
6	ญ	63	แม่	13	ประถมตอนต้น	ค้าขาย	51
7	ญ	51	แม่	5	ประถมตอนต้น	แม่บ้าน	49
8	ญ	24	พี่สาว	5	ประถมตอนต้น	รับจ้าง	61

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 แสดงคะแนนความเครียดที่ได้จากแบบวัดความเครียด ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม วัดก่อนและหลังการทดลอง

ลำดับ	คะแนนความเครียด	
	Pretest	Post-test
กลุ่มทดลอง		
1	50	21
2	83	67
3	57	45
4	69	44
5	52	24
6	60	40
7	61	48
กลุ่มควบคุม		
1	62	64
2	62	68
3	73	65
4	56	64
5	48	39
6	51	48
7	49	52
8	61	57

ส่วนที่ 1 ข้อมูลจากการตอบแบบประเมินความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อผู้นำกลุ่มซึ่งสมาชิก
ตอบหลังยุติกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยาแล้ว แสดงผลดังนี้

แผนภูมิ เส้นภาพ (profile) แสดงการประเมินความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อผู้นำ
กลุ่ม จากคำตอบที่ได้รับ แสดงให้เห็นว่าสมาชิกมีความรู้สึกว่าผู้นำกลุ่มเป็นผู้นำกลุ่มที่ดีตามลักษณะ
ที่ปรากฏตามเส้นภาพนี้

1. ตั้งใจที่จะรับฟังสมาชิก	: : : : : : : : : : : :	ไม่ตั้งใจรับฟัง
2. มีท่าทีที่อบอุ่น	: : : : : : : : : : : :	มีท่าทีที่ห่างเหิน
3. มีความจริงใจ	: : : : : : : : : : : :	ไม่จริงใจ
4. เห็นอกเห็นใจสมาชิก	: : : : : : : : : : : :	ไม่เห็นอกเห็นใจสมาชิก
5. อุตทน	: : : : : : : : : : : :	ไม่อุตทน
6. น่าไว้วางใจ	: : : : : : : : : : : :	ไม่น่าไว้วางใจ
7. อ่อนโยน	: : : : : : : : : : : :	แข็งกร้าว
8. มีความไวในการรับรู้	: : : : : : : : : : : :	ไม่มีความไวในการรับรู้
9. ให้โอกาสแก่สมาชิก	: : : : : : : : : : : :	ไม่ให้โอกาสแก่สมาชิก
10. ยอมรับความคิดเห็นและ	: : : : : : : : : : : :	ปฏิเสธความคิดเห็นและ
ความรู้สึกของสมาชิก		ความรู้สึกของสมาชิก
11. สามารถเข้าใจสมาชิก	: : : : : : : : : : : :	ไม่สามารถเข้าใจสมาชิก
12. ให้อิสระ	: : : : : : : : : : : :	ไม่ให้อิสระ
13. มีความใส่ใจต่อกลุ่ม	: : : : : : : : : : : :	ไม่ใส่ใจต่อกลุ่ม
14. พุดชัดเจน ตรงประเด็น	: : : : : : : : : : : :	พุดคลุมเครือ สับสน
15. ให้ความสนใจแก่สมาชิก	: : : : : : : : : : : :	ไม่ให้ความสนใจ
16. มั่นใจในตัวเอง	: : : : : : : : : : : :	ไม่มั่นใจในตัวเอง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินสิ่งที่สมาชิกได้จากการเข้าร่วมกลุ่ม ซึ่งแยกเป็น

2 ตอน

ตอนแรก เป็นคำถามปลายเปิด ที่ถามว่าในการเข้าร่วมกลุ่มท่านได้ประโยชน์อย่างไร และอะไรทำให้ท่านรู้สึกเช่นนั้น การรวบรวมข้อมูลที่ได้จากตอนนี้ ประมวลผลได้ ดังนี้ สิ่งที่สมาชิกได้จากกลุ่ม

1. ประเด็นที่สมาชิกในกลุ่มตอบทุกคนคือ ตอนแรกนึกว่าเราทุกข้อยู่คนเดียว การมาเข้ากลุ่มทำให้ได้รู้ว่ายังมีคนอื่นอีกที่ทุกข์คล้าย ๆ กับเรา หรืออาจจะมากกว่าเรา ทำให้เบาใจลง ไม่ได้หนักใจว่า เราทุกข้อยู่คนเดียว ไม่รู้จะปรึกษาใคร กลุ่มใจอยู่คนเดียวตลอด มีความกระตือรือร้นในการที่จะต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ต่อไป ไม่ท้อถอย ไม่อ่อนแอ มีกำลังใจ มีความมั่นใจที่จะอยู่ร่วมกับผู้ป่วยมากขึ้น

2. ประเด็นที่สมาชิกหลายคนตอบ คือการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันในกลุ่ม ทำให้

- สามารถทำใจให้อมรับกับสิ่งที่เกิดขึ้นได้มากขึ้น
- ได้รับรู้ถึงความกลุ้มใจของคนอื่นแล้ว ทำให้ตัวเองรู้สึกวางเฉยลงได้บ้าง
- ได้เปรียบเทียบประสบการณ์ซึ่งกันและกัน แล้วรู้สึกว่าได้แบ่งเบากันไปมา
- รู้สึกดีที่ได้มานั่งไขว่คว้าหาความร่วมมือกัน
- ได้แนวทางในการนำเอาบทเรียน หรือวิธีการต่าง ๆ จากประสบการณ์ของแต่ละครอบครัวไปใช้ในการดูแล และอยู่ร่วมกับผู้ป่วยตลอดจนคนข้างเคียง เพื่อให้สุขภาพจิตของทั้งผู้ป่วยและคนข้างเคียงดีขึ้น

- มีความรู้สึกชื่นชมและภูมิใจในตนเอง ที่ฟันฝ่าอุปสรรคมาได้ถึงเพียงนี้

3. ประเด็นที่บางคนตอบ คือการได้พูดคุยไปแล้วมีคนฟังทำให้รู้สึกอบอุ่นใจ สามารถพูดคุยกันอย่างเข้าใจและปรับทุกข์แก่กันได้ ได้เรียนรู้ที่จะให้กำลังใจเพื่อนในกลุ่ม ได้รับรู้ว่าเพื่อนในกลุ่มรู้สึกเห็นอกเห็นใจตน ได้เพื่อนใหม่ที่เป็นเพื่อนทุกข์ มีความจริงใจ มีความเข้าใจจิตใจที่ต้องทุกข์ยากของกันและกัน รู้สึกเหมือนเป็นญาติพี่น้องกัน ทั้งยังรู้สึกสงสาร และอยากที่จะช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มด้วย

โดยสรุปแล้ว การเข้าร่วมกลุ่มทำให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนรู้สึกเครียดน้อยลง

ตอนหลัง เป็นแบบประเมิน ที่มีลักษณะ เป็นมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต มี 7 ระดับ เพื่อให้สมาชิก เปรียบเทียบความรู้สึกของตนก่อนและหลังการ เข้ากลุ่ม

ตารางที่ 9 แสดงค่าร้อยละของสิ่งที่สมาชิกได้จากการ เข้ากลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยา

ข้อความ	เพิ่มขึ้น			ไม่เปลี่ยนแปลง	ลดลง		
	มาก	ปานกลาง	น้อย		มาก	ปานกลาง	น้อย
1. รู้จักและเข้าใจตนเอง	100						
2. รู้จักและเข้าใจผู้อื่น	85.71	14.29					
3. ยอมรับตนเอง	85.71	14.29					
4. ยอมรับผู้อื่น	71.43	28.57					
5. มีโอกาสแสดงความคิดและ ความรู้สึกของตน	71.43	28.57					
6. รู้สึกหนักใจต่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่น					57.14	42.86	
7. รู้สึกสับสน					71.43	28.57	
8. มีกำลังใจ	100						
9. ได้ข้อคิด หรือข้อเสนอแนะ ที่เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา..	100						
10. รู้สึกไว้วางใจผู้อื่น	100						
11. สามารถนำแบบอย่างจากสมาชิก ในกลุ่มไปพัฒนาและปรับปรุงตน	71.43	28.57					

ข้อความ	เพิ่มขึ้น			ไม่ เปลี่ยน แปลง	ลดลง		
	มาก	ปานกลาง	น้อย		มาก	ปานกลาง	น้อย
12. รู้สึกปลอดภัยและไว้วางใจ ที่จะเล่าเรื่องของตนเอง	100						
13. กล้าเป็นตัวของตัวเอง	100						
14. ได้รับความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติต่อ ผู้ป่วย	57.14	42.86					
15. ได้รับความปรารถนาที่มีความ หมายต่อชีวิต	100						
16. มีความพร้อมที่จะ เผชิญกับการ อยู่ร่วมกับผู้ป่วยต่อไป	85.71			14.29			

ตารางที่ 9 แสดงให้เห็น สิ่งที่น่าสนใจได้จากการเข้ากลุ่มมากที่สุด คือรู้จักและเข้าใจ
ตนเอง มีกำลังใจ ได้ข้อคิดข้อเสนอแนะที่เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา รู้สึกไว้วางใจผู้อื่นและ
รู้สึกปลอดภัยที่จะเล่าเรื่องของตนเอง และพวกเขารู้สึกว่าเราได้รับความปรารถนาที่มีความหมาย
ต่อชีวิต

ภาคผนวก ๑ กระแสลม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างของกระแสกลุ่ม

กลุ่มครั้งที่ 1

10 ม.ค. 2536

10.00-12.30 น.

(2 ชั่วโมงครึ่ง)

CO. : ..บางที พี่ๆ อาจจะคิดว่าวันนี้ที่เรามาคุยกันในกลุ่มหรือที่จัดกลุ่มครั้งนี้ หนูมีความรู้อะไรที่จะมาบอกกับพวกเรา หรือจะมีวิธีการแก้ไขอะไรใหม่ๆที่จะมาบอกกับพวกเรา ซึ่งจริงๆแล้วหนูมองว่าคนที่จะเป็นครูให้กับพวกเราก็คือการเรียนรู้จากเพื่อน ๆ จากประสบการณ์ที่ได้จากการคุยกัน

แม่ชี : ที่หนูนัดมานี้ นัดมาซักกี่คน

CO. : นัดไว้ 14 คนตอนนั้นมา 10 คนขาดไป 4 แต่คนหนึ่งเป็นคุณแม่ผู้ป่วย (หมายถึงหม้ย) หนูพบเค้าที่ ร.พ.ศรีธัญญา เค้าอยากมาร่วมพูดคุยกับพวกเรามาก แต่เค้ามาสามเดือนไม่ถูก เค้าโทรถามหนูว่ามายังไง บังเอิญว่าตอนนั้นเค้าป่วยเป็นโรคลำไส้กระทันหัน เลยไม่แน่ใจว่าจะมาไหวไหม แต่ถ้าใจอาทิตย์หน้าก็จะมา

น้อง : วันนี้จริงๆ ก็ติดธุระนะคะ พอดีทำบุญ มีเสียงเพล แต่มาก่อน

CO. : ตีจิ้ง ไซคอดีจริง ๆ ที่คุณพี่มา

แสบ : คุณแฉจรรยา (CO.) เป็นคนที่ไหนคะ

CO. : เป็นคนใต้ค่ะ เกิดพัทลุง

วลัย : แล้วคุณแฉจรรยา (CO.) มาอยู่กรุงเทพฯ นานหรือยังคะ

CO. : ตั้งแต่เด็ก ๆ เลยค่ะ

ยง : คุณแฉจรรยาคิดว่า ญาติของผู้ป่วยที่เป็นพี่สาวเนี่ย เค้าจะอายมั๊ย

CO. : เพียงสงสัยว่าพี่สาวของคนป่วย เขาจะอายไหม

ยง : ผมมีลูกสาว พี่สาวของคนป่วยเนี่ยนะ ผมรู้ว่าแกอายุ ปกติแกมีเพื่อนเยอะ หลังจากที่น้องสาวแกมีอาการแก พยายามกีดกันไม่ให้เพื่อนมาบ้านเลย ผมอยากถามว่ามัน เป็นความอายไหม

CO. : พี่ยงสงสัยนะคะว่า ลูกสาวที่เป็นพี่ของผู้ป่วย ไม่รู้ว่าแก รู้สึกยังไง แต่สังเกตว่าแกจะไม่ค่อยพาเพื่อนมาบ้าน

ยง : ที่นี้แกก็ไม่บอกนะ ไม่พูด ที่นี้สังเกตจากอาการของแก แต่แกก็ยังมีเพื่อนเยอะนะ แกติดต่อกับเพื่อนทางโทรศัพท์ บ้าง ทางจดหมายบ้าง ทางนอกบ้านบ้าง แต่ไม่ใช่ทาง เสียเลย แกจะพยายามหลีกเลี่ยงไม่ให้เพื่อนมาบ้าน ที่นี้ สังเกตว่า อันนี้จะทำให้สุขภาพจิตของพี่สาวเสีย

CO. : พี่กลัวว่าสุขภาพจิตของลูกคนพี่สาวจะ เสีย

ยง : ใช่ ที่นี้เราจะทำยังไงถึงจะไม่ให้สุขภาพจิตเสียกับพี่สาว เค้าเนี่ย เราจะเริ่มต้นยังไงดี

CO. : พี่งอยากจะทำปรึกษากับพวกเราว่า วิธีที่ไม่ทำให้สุขภาพ จิตของพี่สาวเสียนี้จะทำอย่างไร

แม่ชี : คนป่วยนี้ผู้หญิงหรือผู้ชายนะ

ยง : ผู้หญิงครับ

น้อง : อย่างนี้(มองมาทางพี่ยง) เราต้องเข้าไปสนิทกับคนที่อาย นะคะ พยายามสอนให้เขาทำใจ ค่อยๆ ปลอดภัยๆ ปลอดภัยๆ เราเป็นพ่อแม่ เราต้องเข้าใจเค้ามากๆ ความเข้าใจ ของแม่นะ เราต้องเอาใจคนที่ว่าอายนี้ ปลอดภัยๆ เราทำบุญมาด้วยกันอย่างนี้ อย่าไปอายเลย ถ้าอายแล้ว มันจะบาปจะกรรม เรียกว่าต้องทิ้งหลอกทิ้งๆ เราต้อง การให้เค้าสบายใจใจใหม่ฮะ เราอย่าปล่อยอย่างนั้น

ถ้าปล่อยอย่างนั้นแล้วมันจะกินใจ เราพยายามเอาใจ
 เค้า ต่อหน้าเค้าเราอย่าไปเอาใจผู้ป่วย แต่ก็บอกเค้า
 ว่าถึงจะว่าทำบุญ เราก็พูดไปตามเรื่องนะ อย่างไหนที่
 พูดแล้วสบายใจ เราก็พูด

ยง : ผมก็พยายามเข้าใจเค้านะ

สม : ของฉันป่วยมา 5 ปีแล้ว รักษาหายแล้วไปเป็นทหาร ไม่มี
 มีอาการคลุ้มคลั่งอะไร แล้วมาเป็นยาม คงจะอดหลับอด
 นอนแล้วยังไปกินยาม้าอีก กินไปกินมาเกิดไม่หลับ เทียว
 เดินท่อมๆ ๗ ประสาทฟุ้งซ่านไม่หลับทั้งกลางวันกลางคืน
 แต่ก็ไม้อาละวาดทำร้ายใครนะคะ

แม่ชี : ของฉันมีลูก 3 คน ป่วยหมดเลย

(สมาชิกทั้งหมดมีท่าที่ตกใจ)

วลัย : คุณแม่ชีมีลูกกี่คนคะ

แม่ชี : ลูกทั้งหมดมี 7 คน เหลืออยู่ 4 คน ที่แต่งออกไปไม่คิด
 อยู่กับฉัน 3 คน ป่วยทั้ง 3 คน ทำอะไรไม่ได้เลย

(สมาชิกกลุ่มหลายคน : โอ้โฮ เราคนเดียวก็แย่นี้ตั้ง 3 คน)

นา : ป่วยแบบไหนนะ

ยง : แต่กำเนิดเหรอครับ

แม่ชี : ไม่แต่กำเนิดเหรอก คนหนึ่งออกหูกผู้ชาย เค้าไม่เอา

แส : เค้าทำใจของเค้าไม่ได้นะ

แม่ชี : เค้าพูดอะไร ทำอะไร เอาแต่ใจตัวเอง ใจน้อย
 ใครพูดกระทบไม่ได้

วลัย : ดิฉันเคยดูแลคนพิการมาก่อน รู้สึกสงสาร ญาติของนา
(พี่สาวของผู้ป่วย) และสมชาย(ผู้ป่วย)ไม่มีใครเอาเค้า
แล้ว ดิฉันเลยเข้ามาดูแล ตอนนี้นานอนกับดิฉัน ส่วน
น้องชายเค้า(สมชาย) นอนในห้องสมุด
(สถานที่ของศาสนาอิสลาม)

CO. : ตูท่าทางที่อ่อนนอกอ่อนใจมากเกินไป (เอามือไปสัมผัสแขน
ของพี่รี)

รี : ค่ะ อ่อนใจมาก กลุ้มใจกับน้องชายที่คลุ้มคลั่งขึ้นมา
ก่อนหน้านี้ เคยพาไปเข้าร.พ.ศรีธัญญาแล้วไม่รู้รักษากันยังไง มีอัน
พองหมด เป็นตุ่มใส ๆ เลยเอาเขากลับ พอลบบ้านก็
คลุ้มคลั่งขึ้นมาอีก

สม : ใครเค้าคงเอาเตารีดหรือของร้อนมานาบ ลองดูว่าจะ
บ้าจริงไหม

รี : ก็เลยรับกลับมารักษาแผล กะว่าถ้าแผลหายแล้วจะมา
ส่งนี้ แต่แผลยังไม่ทันหายเลย เกิดคลุ้มคลั่งขึ้นมา กัดนิ้ว
ตัวเอง นัวขาดไปเลย

CO. : พี่คงกลุ้มใจ

รี : ค่ะ กลุ้มใจมาก ๆ นอนไม่หลับเลย

(เสียงสมาชิกกลุ่มดังแซดไปหมด พูดกันถึงเรื่องร.พ.ศรีธัญญา
การกัดนิ้ว มือพอง)

ยง : อาจารย์ครับ (หมายถึง CO.)ที่ว่ามีการพองนี้ เค้า
รักษากันยังไง

CO. : เค้าคงไม่ได้รักษารุนแรงอย่างนั้น อาจไม่ใช้การรักษา

- ยง : นั่นสิ ผมก็ว่างั้น การรักษาคงไม่รุนแรงขนาดนั้น
- สม : ถ้าเรานอนไม่หลับหลาย ๆ วัน หัวแทบแตกเลย
- รี : นั่นสิ กลุ้มจังเลย กลางคืนก็ไม่นอน เดินทั้งคืน เราเลย
นอนไม่หลับกลายเป็นคนประสาทแข็งไป ทุกวันนี้ก็นอนไม่
หลับ
- แส : มิน่า ตาเลยแดงเลย
- รี : ตามันเลยแดง แต่ก็ไม่ใช่ไรนะ
- นา : มันทำให้เรากังวลนะ
- รี : กลัวแผลเน่าเนะ กะว่าจะรักษาแผลให้หายก่อน
- แส : บอกหมอเค้าสิ
- รี : พอแผลจะหาย ๆ กัดอีก นี่หมอบอกว่ากัดอีกนี่นิ่งแล้วกัด
นิ้วใหม่แล้ว เค้าไม่รู้ตัว กระทบไหล่เลย
(สมาชิกกลุ่มหลายๆ คนแข็งแธ่ถามว่า : ตายหรือขาดใหม่)
- รี : ใช้อันที่ขาดเริ่มจะหายแล้วดันกัดนิ้วใหม่อีก ดุชิหนูละกลุ่ม
- สม : อย่างนี้เค้าเรียกว่าบ้าแท้ (สมาชิกกลุ่มหัวเราะกัน)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ยง : เอ! อย่างลูกสาวผม ทำไมเค้าต้องช็อตไฟด้วย ทั้งที่
อาการ ถ้าเทียบกับคนอื่นแล้วก็ยังไม่รุนแรง
- CO. : ลูกสาวเพียง อาการเป็นอย่างไรคะ ก่อนช็อตไฟฟ้า
- ยง : แกพยายามฆ่าตัวตาย
- นา : หมอเขาคงว่านั่น อาการรุนแรงแล้ว
- CO. : เมื่อก่อนบอกว่า น้องชายเคยโดนช็อตไฟฟ้า
- นา : ค่ะ เมื่อเข้าร.พ. ครั้งสุดท้ายนี้
- CO. : เค้าเป็นยังไง

นา : เค้ามมีอาการ พอเอาเค้ามาส่ง ถึงเวลาเข้าทานข้าว นางพยาบาลบอกว่า เค้ามเข้าวราตหน้าตัวเอง แล้วก็เดินไม่รู้เรื่องเลย ชนนุชนนี้ หมอก็บอกว่าให้มัดไว้แล้ว 2-3 วัน ว่าอาการจะดีขึ้นไหม ไม่ให้ฉีดยา ไม่ให้ทานยา แต่อาการก็ไม่ดีขึ้นไว้วาย หมอเลยขอพบญาติ แล้วบอกว่าฉีดยา ทานยาแล้วก็ไม่ได้ผล จะเสี่ยงไหม เขาอาจจะดีขึ้น หรืออาจแย่ไปเลย ฉันก็ไปปรึกษากับพี่สาวว่าจะเอาใจ สำหรับฉัน ฉันตัดสินใจแล้ว เพราะเขาไม่รู้เรื่อง จำไม่ได้ หมอถามว่านี่ใคร เขาบอกว่าไม่รู้

วลัย : เค้าม (หมายถึงนา)นอนไม่หลับเลย เพราะไม่แน่ใจที่จะตัดสินใจ

นา : หมอบอกว่าบางคนฉีดยาเข็มเดียวตายเลย ตอนน้องชายต้องซื้อต ชั้นก็กลัวใจมาก ขอพรพระเจ้าให้ช่วยเขาด้วย ชั้นก็นอนไม่หลับ

ยง : พวกเราก็เหมือนกัน พอแกมีอาการ ก็เอาแกมา แล้วแกก็ดูไม่ดีขึ้น มาถึงขั้นนี้แล้วก็เลยคิดว่าควรจะทำ ต้องเสี่ยงดูทั้งๆ ที่ก็สงสารแกนะ (เสียงสั่นเครือ)

นง : เคยเห็นมาไม่ตีเลย แต่นั่นแหละบางรายก็หมดทางเลือก

แส : หมอเขาต้องวิจัยแล้วว่าจะใช้ตีหรือเปล่า หมอเขาไม่ทำง่ายๆ หรอก เขาต้องดูแล้วว่าไม่รู้เรื่องอะไรเลย ก่อนจะซื้อตนี้เค้ามต้องถามความยินยอมจากญาติก่อน

นา : หมอเค้ามบอกว่า มันต้องเสี่ยง คือ มันเป็นไปได้ทั้ง 2 อย่าง คือบางคนอาจจะออกมาแล้วโง่ๆ เช่อย่าง เหมือนอย่างปัญญาอ่อน แต่บางคนก็จะดีขึ้น สมชายเค้ามซื้อตไป 7 ครั้ง เค้ามตีขึ้นเยอะ ตอนแรกๆ กลับบ้านดูเค้ามังๆ

เข้าห้องน้ำไม่ถูก เข้าประตูบ้านไม่ถูก หยิบอะไรก็ไม่ถูก
คุณหมอบอกว่าจะงงๆ ไปเดือนหนึ่ง ซึ่งก็เป็นอย่างนั้น
พอพ้นเดือนหนึ่งแล้วเดาก็เริ่มดีขึ้น จำได้หมด พุดรู้เรื่อง
หมอบอกว่าใช้ได้ สมองเค้าถูกกับอันนี้

ยง : ผมยังเป็นห่วงอยู่ว่าลูกสาวผม หลังช็อตไฟฟ้าแล้ว ยังจำ
อะไรไม่ได้ ยังสับสนสับสน หมอบอกว่าช็อต 9 ครั้งแล้ว

นา : หลังจากช็อตไฟฟ้าแล้วเหมือนกับเอามาสอนกันใหม่ สอน
ให้พับเสื้อผ้า พุดข้าวต้องเริ่มกันใหม่เพราะฤทธิ์ยังไม่หมด

ยง : แล้วจะหายไหมอาการนี้ หลังจากเดือนหนึ่งแล้ว

นา : หาย หลังจากเดือนหนึ่งแล้วดีขึ้นแน่นอน

แม่ชี : ทำงานได้อย่างเดิม

CO. : จากประสบการณ์ของน้องชายของนายนะคะ หลังจากช็อต
ไฟฟ้า แรกๆ ก็จำอะไรไม่ได้ งงๆ ทำอะไรไม่ค่อยถูก
แต่หลังจาก 1 เดือนแล้วก็จะค่อยๆ ดีขึ้นนะคะ จนขณะนี้
ก็ยังดีขึ้นเรื่อย ๆ

ยง : แต่รู้สึกว่หลังช็อตไฟฟ้าแล้วแกความจำเสื่อม หมอบอก
ว่าแกมีโอกาหาย หายจากความจำเสื่อมนะนะ แกจะ
ค่อย ๆ ดีขึ้นมา

CO. : ฟังดูรู้สึกว่า เพียงจะไม่แน่ใจว่าการรักษาด้วยวิธีนี้จะให้
ผลดีกับลูกหรือเปล่า

ยง : โอ้ผมเน่ก็เชื่อใจหมอนะครับ แต่ที่นี้โอ้ส่วนได้ส่วนเสียนี้
ผมไม่มีทางเลือกแล้ว ที่นี้ถ้าไม่ทำ หมอเขาบอกว่า
วันหนึ่งอาจมีโอกาสพลาด

CO. : เพียงรู้สึกว่ามันจำเป็นนะค่ะที่ต้องตัดสินใจอย่างนี้ เพราะ
ถ้าพลาดไปแล้ว ก็จะเสียใจแย่เลย

ยง : ครับ ทั้งเสียใจ ทั้ง... (เงียบไปประเดี้ยว) มันเสียใจ
ไปคนละแบบ (เสียงสั้นเครือ น้ำตาลอด)

แส : แรก ๆ แกเป็นยังงี มีปัญหาในการเรียนหรือเปล่า

แส : ให้พี่พูดบ้าง หัวใจคงไม่ตื้ออยู่นะเนี่ย

นา : หน้าเศร้า ๆ

ซีฟ : พูดแล้วจะได้สบายใจขึ้นนะ

แส : พูดซิคะ มีอะไรก็

CO. : ทุกคนเป็นห่วงพี่นะคะ

แม่ซี : ไม่พูดเลย ตั้งแต่นั่งมานี้

แส : ดุชิ ลูกตามันบอกกว้างวงนอนนะ เมื่อคืนนอนไม่หลับเหร

รี : ก็... เรื่องน้องนั่นแหละ

นา : แล้วพ่อแม่ไม่มีเหร ตั้งแต่ป่วยมานี้

รี : พ่อมี แต่พ่อเป็นพระ

แส : อ้อ! พ่อเป็นพระ

นา : แต่แม่เสียเหร

รี : แม่ก็อยู่แต่ช่วยเหลืออะไรไม่ได้เลย แกไม่มีรายได้อะไร

พี่น้องเค้าก็มีครอบครัวกันไปหมดแล้ว พี่ก็มีครอบครัวแต่
ไม่มีลูก ก็เลี้ยงน้องมา เป็นปัญญ่าอ่อนทั้งคู้ แต่คนนี้ยังรู้
เรื่อง อีกคนเป็นมาหลายต้องอยู่บ้านเฉยๆ ไปไหนไม่ได้

แส : ทำไม่เป็นที 2 คนเลย

รี : ไม่รู้เหมือนกัน คือมีน้อง 4 คน พี่หญิง 2 คน พี่ชาย 2
 พี่หญิง 2 คนเค้ามีครอบครัวไปแล้ว เราเป็นคนโต แต่
 พี่ชาย 2 คนนี้เป็นปัญญาอ่อน แต่คนนี้เป็นน้อยนะ คนอยู่
 บ้านเป็นมาก

สม : ขนาดเป็นไม่มาก นี่กตัญญูตัวเองเหรอะคะ

รี : แต่ก่อนที่เค้าจะเป็นนี้ แรก ๆ เค้าเดินแล้วยิ้มคนเดียว
 ทำมือทำอะไรไม่ได้ พุดคนเดียวเดินไปตามทางนี้ เริ่มนะ
 แต่เค้ายังไม่คลั่ง

แส : คุณน่าจะเอาเค้ามารักษาตั้งแต่แรก ๆ

รี : ก็แบบว่าเค้าไม่ได้คลั่งไม่ได้อะไร ก็เลยปล่อยตามเรื่อง
 ตามราว แต่เค้าไม่มีอาการอะไร ไปไหนคนเดียวจะนั่ง
 ยิ้ม พุดคนเดียว ยิ้มคนเดียว คราวนี้มาคลั่งป่าถ้ายชาม
 แดก ข้าวของทำลาย

นา : อ้อ! อาการรุนแรงขึ้น

รี : ค่ะ ค่อย ๆ รุนแรงก็เลยพาส่งร.พ.

ศูนย์วิทยพัชยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สม : ต้องพัดหน้าพัดตาให้ส่ายอยู่เสมอ ผมจึงต้องหิวให้เรียบ

หวิน : ไข่ เหมือนกัน

แส : พี่หญิงไข่ไหมคะ

สม : พี่ชายค่ะ (แสอุทาน : อ้อ!) แล้วเรื่องกินนี้มีอะไรเค้า
 ก็กินหมด กินเก่งจริง ๆ เลย

แมชี : กินข้าวหมดเลย

รี : ใครนี่กินเก่ง เอาอะไรให้กินหมด แต่ว่าหากินเอง
ไม่ได้นะ ต้องจัดแจงให้ หยุกยาเหมือนกันต้องจัดให้
อะไรให้ ไม่รู้เรื่อง

สม : เค้ายังรู้ว่ากินอะไร แต่เสื่อผ้านี้ ไม่ว่าจะ 10-20 ชุด
ต้องมาเปลี่ยนตัวนี้ ใส่ตัวนั้น

แส : ทำทางรักสวยนะ

สม : อ๊ะ แต่เค้าไม่ทำอะไรใครนะ แต่งจริง ๆ เลย

หวิน : เหมือนกันนั่นแหละ แหม! ไปทำงานโรงงาน กลับมาต้อง
เปลี่ยนชุด ต้องฉีบน้ำหอม เอาน้ำหอมฉีดยากด้วย
(สมาชิกกลุ่มให้ขึ้นพร้อม ๆ กัน) ฉันทักถามว่าฉีดยาทำไม
(สม : เหมือนกันเลย) แม้ว่าฉีดยาเข้าไปทำไม เวลากิน
อาหารเดี๋ยวมันก็เข้าไปในลำไส้ เดียวก็ตายกัน กลับว่า
อ้อ! อยากให้กูตายเหอ โรคประสาท พูดไม่รู้เรื่องเลย
นี่มันยังว่าเลยว้าแม่บ้า (สมาชิกหัวเราะกันใหญ่) เลย
บอกว่า ถ้ามีงว่าแม่บ้า ไม่ต้องมาเรียกว่าแม่ณะ เดียว
เอาบุญแจมาใส่มีณะ ผมพูดกับคนอื่น ไม่ต้องๆ

สม : แล้วมันไม่รับนะ เป็นอย่างงั้นะ

(สมาชิกกลุ่มหลาย ๆ คนพูดพร้อมกันว่า : โธ้ย! มันไม่รับหรือ)

แม่ชี : ไม่รับหรือก ไม่ยอมรับความจริงหรือ

รี : แล้วกลางคืนไม่นอนนะ

หวิน : ไม่นอน เดินอยู่นั่น เดินจน่องไปง

รี : ถ้าจะนับเนี่ย นับไม่ไหวเลย ไม่รู้ก็รอบเปิดเข้าเปิดออก

แส : แล้วคุณทนได้ยังไง

รี : หนูก็ไม่ได้นอน นอนไม่หลับ

แส : ถ้าเป็นฉัน คงต้องส่งร.พ.

กลุ่มครั้งที่ 2

17 ม.ค.2536

10.00-13.00 น.

(3 ชั่วโมง)

CO. : เมื่ออาทิตย์ที่แล้วที่เรามาคุยกันเนี่ย ก็มีหลาย ๆ เรื่อง โดยจริง ๆ แล้วเราก็ไม่ได้กำหนดหัวข้ออะไร เพียงแต่เราอยากจะบอกเล่าเรื่องอะไรก็พูดกันนะ เราเห็นหน้าพี่ริ รู้สึกพี่เค้าหนักใจมากก็ถามไถ่ จากครั้งที่แล้วหน่อย (CO.) ก็พอจะจับความได้ว่า พี่งี้ก็เป็นห่วงนะว่าลูกสาวคนพี่จะรู้สึกมีปมด้อยที่มันน้องป่วย รวมทั้งเหตุการณ์กระทบกระทั่งต่าง ๆ ในบ้านที่จะทำให้สุขภาพจิตของคนในบ้านเสียหายไปทั้งหมด จะมีวิธีแก้ไขกันยังไง ซึ่งบ้านเองก็ได้แนะนำ คนเป็นแม่ต้องพยายามเข้าใจเค้าต้องปลอบโยนและค่อย ๆ ทำให้เค้าทำใจที่จะยอมรับ อีกประเด็นคือ พี่งี้ก็ไม่สบายใจว่า หลังจากที่ลูกสาวถูกช็อตไฟฟ้าแล้วจำอะไรไม่ค่อยได้ ซึ่งนาก็ได้ช่วยให้ข้อมูลของน้องชายที่หมอได้ช็อตไฟเค้าเหมือนกัน คงจะทำให้เราได้รับรู้ว่ารายอื่นเป็นอย่างไร แล้วเราก็ได้รับรู้ถึงอาการของพี่ป่วยแต่ละคนนะคะว่าเป็นอย่างไร ซึ่งเราจะเห็นว่าก็มีลักษณะคล้าย ๆ กัน

ซีพ : คุณเองเค้าไม่ค่อยแน่ใจ

CO. : เขาไม่ค่อยแน่ใจว่าจะ เป็นผลดีไหม

วัลย์ : ไม่ทราบเขาช็อตกี่ครั้ง

CO. : รู้สึกจะประมาณ 7 ครั้ง

นา : น้องชายก็เหมือนกัน 7,8 ครั้งเนาะ

ซีพ : และเห็นแกเล่าว่าคล้าย ๆ ความจำไม่ค่อยดี

นา : ทุกวันนะ น้องชายนะต้องสอนกันใหม่เลย

วัลย์ : ตอนนั้นเราก้ใจคอไม่ตักกัน ต้องสอนเปิดสวิตช์ไฟใหม่

นา : เช้อ ๆ นะ ตอนที่เขาถูกช็อตใหม่ ๆ หมอให้กลับบ้าน

ซีพ : เริ่มใหม่เลย

วลัย : เริ่มใหม่

นา : ต้องเริ่มใหม่ ผักใหม่

วลัย : คือ เชื้อ เข้าห้องน้ำไม่ถูก ต้องคอยจุง

นา : เวลาหมอเค้าซื้อต๋นีนะ เค้าต้องเอาอะไรไม่รู้มาแปะ
ที่หัวเนี่ย

หม้ย : หายหมดแล้วทุกอย่าง เวลานี้เขา (ลูกที่ป่วย) อยากทำงานอย่างเดียว คือไม่ทำงานนี้ก็ไปทำงานธุรการ แต่ที่นี้แม่ป่วย เขาก็เลยหยุดงาน ผู้จัดการบอกว่า หยุดโดยไม่บอก เขาเลยให้ออก คือเขาทำได้ พิมพ์ตีไฟฟ้าอะไรอย่างนี้ เขาทำได้ ความจำเขาจำพวกนั้นได้

CO. : ตอนนั้นคุณแม่อู๊สึกว่า เค้าหายแล้วนะคะ เลยคิดอยากให้
เค้าได้งานทำ

หม้ย : อ๊ะ ก็คิดอยากมองทางนี้ ส่วนตัวเองถ้าสามารถทำอะไรที่เป็นบุญกุศลก็จะพยายามทำ เพราะว่าคงไปทางนี้แล้วจิตใจไปทางนี้แล้ว อุทิศแล้ว อย่างลูกจบกก็จะเป็นร้านให้บอกไม่เอา แม่ไม่ทำ แม่พอแล้ว ลูกอยากได้ก็ทำเอง

วลัย : ขอโทษ คิดปลงว่าไม่ทำอะไร ประมาณอายุเท่าไร

หม้ย : เวลานี้ดิฉันอายุ 40 กว่าเกือบ 50 แล้ว ตั้งแต่ผ่าขาอายุ 35 แล้วก็มาเดินได้ 37 และคิดไปตั้งแต่นั้นมาว่าลำบากมาตลอดชีวิตกว่าจะได้ซื้อบ้าน กว่าลูกจะได้ปริญญา กว่าจะได้ แบบว่าพุดง่าย ๆ ว่าสบายแล้ว คือสบายแล้วก็เลยอยากหยุดพักผ่อนอยู่กับที่ แล้วเพื่อนมาตามให้ไปช่วยเย็บ

ผ้า ก็บอกไม่ช่วยแล้วนะ แบบว่าท้องไม่ตี ทำได้ทุกอย่าง
ที่ขวางหน้า ไม่กลัวความลำบาก แต่ตอนนี้เราสบายแล้ว
เราควรรออยู่นิ่งๆ คือ หุงหาให้ลูกกิน อยู่กับบ้าน เผ้าบ้าน
เขาอยากได้ก็ให้หาเอาเอง บ้านเราก็ไม่ได้เช่าแล้ว
ปริญญาแม่ก็สวมให้แล้ว ก็บอกเขาอย่างงี้

วลัย : โดยที่พ่อมีส่วนช่วยไหม

หม้ย : ไม่มีเลย แต่วันที่รับปริญญาอะ ลูกสาวเขามีจดหมายไป
แล้วเขามา แต่ฉันบอกว่า ถ้าเป็นฉัน ฉันไม่มาหรอก ไม่
ด้านพอ

วลัย : ความต้องการของลูก คุณเป็นทั้งพ่อทั้งแม่ให้ แต่ถึงเวลา
จริงๆ นั้นคุณเป็นไม่ได้ เขาต้องการพ่อจริงๆ

หม้ย : แล้วพ่อถ่ายรูปกันนะ โดยลูกสาวอยู่กลาง พ่อแม่อยู่ริม
เอาไปไว้บนหัวเตียงแม่ ถามลูกว่ารูปนี้มีค่ามากแค่ไหน
ถ้าบอกว่ามีค่าเท่าชีวิตลูก ก็ตั้งไว้อย่างนั้น แต่ถ้าคิดว่า
ไม่มีค่าเท่าชีวิตของลูก ก็เอารูปไป แล้วเขาก็เอาไป
อย่างกระเบื้องพ่อเขา มาใส่ไว้ในตู้โชว์ ก็ถามว่าสวยไหม
ลูกชอบหรือเปล่า เขาบอกว่า เขาชอบก็ ok ถ้าลูกชอบ
เป็นสิ่งที่ภูมิใจเขา แม่ไม่ว่า

วลัย : คุณแม่ไม่ลอง..

หม้ย : ไม่ฮะ เพราะว่า 17 ปีแล้ว ดิฉันหย่ากันตั้งแต่อายุ 25 ปี

วลัย : ลูกเค้าเข้าใจง่าย แม่พูดนิดเดียวก็เข้าใจแม่ น่ารัก
จริงๆ ไม่รู้สอนลูกอย่างไร

หม้ย : คือเราจะพูดอย่างนี้ ตอนเราหย่ากันปีเนี่ย ทางอำเภอ
เขาก็บอกว่า คนเป็นแม่เนี่ยไม่มีงานทำ เขาไม่ให้เรา
เขาให้พ่อหมดเลย แต่ที่นี้

วลัย : หมายถึงลูก

หม้ย : ให้พ่อหมดเลย นี้อดทน กลั้นเอาไว้ ไปเย็บผ้าณะทุนไม่มี

วลัย : โอ! น่าสงสาร

หม้ย : และเสร็จแล้ว ตอนนั้นจะทำเงินให้มากที่สุด และจะเข้าไปในกรม จะแต่งตัวให้สวยที่สุด ให้พว้าน้ำลายหกที่สุด

(เพื่อนสมาชิกหัวเราะ)

วลัย : น่าสนใจ

หม้ย : กระโปรงจะใส่ให้สั้นที่สุด

วลัย : แต่วันนี้ไม่สั้นนะ (หัวเราะ)

หม้ย : ถ้าไถ่ไถ่ขึ้นมา พ่อเราบอกว่ากลับมาติดกับฉันเถอะ

(สมาชิกหัวเราะกันครั้นครัง)

วลัย : ลูกเล่นดีจัง

หม้ย : ก็แปลกคนนะ ไม่รู้ว่ามันเป็นได้อย่างไร

วลัย : แต่ยิ้มเสมอ ไม่โกรธ

หม้ย : ยิ้มค่ะ จะยิ้มเสมอเลย สมมุติว่ามีเจตนาจะบอกเลย

วลัย : เห็นภาพพจน์จริง ๆ แม่อย่างนี้ดี (หัวเราะ)

หม้ย : สมมุติว่าเราไถ่ไถ่ เราจะไปเล่นกับลูกคนเล็ก

กระโปรงมันผ่าอยู่ อ๊อ! ลูก (ทำท่าประกอบ) หันทางผ่า
เข้าหาสามี ตูตั้งไถ่ไปหาเค้า เขาจะบอกว่าคืนนั้นนอน
กับลูกสักคืนได้ไหม บอกเสียใจ บ้านนี้ไม่ใช่บ้านฉัน

หม้ย : ฟังนะคะ ลูกไปนอนศรีธัญญา ให้เราเดือนละ 3000 ว่า
ลูกไปอยู่ร.พ.แล้วไม่มีค่าใช้จ่าย จะลดเงินเดือนเราอีก
แล้วอย่างนี้จะให้เรียกยังไง มีแต่เขาจะให้เพิ่มไปอีก
อันนี้กลับมาเปลี่ยนแปลง เวลานี้เงินเดือนเขา 2 หมื่น
กว่า บางเดือนให้ 3000 บางเดือน 2000 พอลูกป่วย

กลับจะให้ 1000 บอกเก็บไปเถอะฉันทกชาติเดียว ฉันท
ก็ได้แล้ว เราก็ไปเอาบั้งตอมา บอกไปได้แล้ว

วลัย : รำคาญ ชูไข่ม้อยคะ

หม้อย : ไม่ได้ชู เอาจริง ๆ มันเจ็บปวดมามากแล้ว

วลัย : ไม่ทราบว่าคุณมีความสุขได้อย่างไร ถ้าคุณมีความสุขเจ็บแล้ว
ไม่หาย เจ็บมากนะเนี่ย

หม้อย : เจ็บตลอดชีวิต แต่ฉันทก็หายได้ เพราะว่าฉันทไม่รักปรา
เขา อโหสิให้เขา ชาติหน้าจะไม่เจอเขาเลย ชาตินี้ก็
ไม่เจอ มาบ้านฉันทนะก็ไม่ บอกว่ากระเบื้องแผ่นไหนที่ซื้อ

วลัย : ห้ามเหยียบ

หม้อย : ห้ามเหยียบ ถ้าเข้าห้องน้ำ บอกชักโครกนะยูนิตเท่าไร
ชักไปนะ รีบกลับลุกแกไม่อยู่

วลัย : อ้อ! รู้แล้วว่าลุกเป็นใจกับพ่อแล้วละ อย่างนี้

หม้อย : คนโตเขาจะกลับ 2 ทุ่ม 3 ทุ่มอะไรอย่างนี้ เขาจะคอย
ลุก เราจะยื้อถามลุกคนไหน ให้ไปคอยหน้าบ้านยุงจะ
กัดก็ช่าง พอคนโตมา อ้าวทำไมพอมานั่งเนี่ย ก็แม่มึงไม่
ให้กูเข้า เลยบอก แม่ให้เข้าได้อย่างไรกรรมใดใครก่อไว้
กรรมนั้นต้องตามสนอง จำไว้ ลุกก็อย่าก่อกรรมกับใคร
เพราะว่าแม่มึงไม่ตาย แม่มึงต้องอาฆาตไว้ คือลุกเป็น
ยังไงเขาไม่รู้ทั้งนั้น ลุกเป็นเขาก็ไม่มาช่วย ลุกหายเขา
ก็ไม่รู้ ฉันทขายบ้านหลังหนึ่งเขาก็ไม่รู้

วลัย : แสดงว่าลุก mature จริงๆ คุณสอนให้เป็นผู้ใหญ่เกินวัย
แล้วพ่อจะไม่รู้อะไรที่แม่ทำเลย

หม้ย : ไม่ให้รู้ โยนบ้านก็ไปสองคนแม่ลูก พอได้เงินมาก็เอาแม่ให้ คือแบบยังงั้นขอย่ามีสามีอีกเลย ไม่เอา พูดอย่างนี้เซ็ดเป็นเซ็ดตาย

CO. : คุณแม่รู้สึกเหมือนกับว่าเวลาที่เราทุกชั้น เขาไม่มาร่วมทุกชั้นด้วย อย่างนี้ใช่หม้ย

หม้ย : ใช่ ไม่มีสุขไม่มีทุกข์ร่วมกับเขา ไปเจอกัน ก็บอกว่าชาติหน้าอย่าเจอ พี่สาวเขาเคยว่าเราไม่ดี สอนลูกไม่ดีเลย บอกว่าก็ใช้นะซี พี่น้องผิว กล้ายิบเดียวก็ไม่เคยเอามา ยัดปากให้เลย แล้วบอกเขาว่า พี่ไม่ต้องมาบ้านนี้อีก

วาลัย : เชื่อไม่ได้ หน้าสวย ๆ อย่างนี้

หม้ย : ใจดำนะคะ

วาลัย : ไม่ตำหนอก ต้องใจแข็ง ดิฉันว่าน่าจะมีอีกสักชนิด

หม้ย : นิ่มก็เป็น (น้ำเสียงหยอกล้อ)

วาลัย : คือเพื่อลูกนะเนะ เข้าใจว่าหนที่จะพูดเพราะ ๆ ประชดเข้าใจ แต่ใจนะดิฉันว่านิ่ม

หม้ย : ตอนฉันเป็นครู เขาบอกว่า เธอเนะป้อนข้าวเด็ก ป้อนดี ๆ ซึ่จะ อย่างนี้เด็กก็...บอกหนูกำลังคิดเรื่องผิวหนู ไม่มีอารมณ์ป้อนหรอก

วาลัย : แต่จริง ๆ ไม่ได้คิดอย่างนั้นหรอก

หม้ย : คิดค่ะ ทะเลาะกับแฟนมา ถ้าถอดรองเท้าไปปัดสบายมาแล้วซี เราก็สบายแปลว่าอะไร รุ่งไปตามเพื่อน เขาหาว่าเอ็งไปที่โรงแรมมานะซี ว้าย! ถีบรถไป ไอ้บ้า มึงว่ากูไปโรงแรมมาหรือ

วาลัย : รู้แล้ว ไม่ใช่ว่าคุณว่างั้น จุดนี้คือจุดที่ทำให้หัวใจฉันมีปากมีอกก็ฉันนี่ มันเป็นจุดที่ทำให้คนทำร้ายใจกัน จุดหนึ่ง

CO. : ดูเหมือนว่าสามีพี่ เต้ามองพี่ในแง่ไม่ตีเลยนะคะ

หมี้ย : ต้า มองต้า เขาจะประนามเราทุกอย่างเลย เขาบอก
ว่าใช้เอี้ย! แบบว่าเขาอ่อนกว่าแม่ปีเดียว มิงนะหรือจะ
มาฉลาดกว่ากู แม่มิงยังโง่กว่ากูเลย เขาพูดอย่างนี้ มิง
หน้าตาสวยๆ นะริ๊กไม่เอา เลยบอกไม่เอาอย่าเอา พอ
ตอนนั้นะไปโง่มาโง่ไม่ทราบ แต่เห็นคนโตกับคนสุดท้องนี้
เมื่อเดือนที่แล้วเอาเงินแม่ 1500 ไปให้พ่อ เลยบอกว่า
ไม่บอกแม่เลยซั๊กคำ เงินนี้คือเงินขายบ้านใช้มัย ไม่พูด
กับลูกคนโต เพิ่งมาพูดไม่กี่วันนี่เอง ไม่พูดปิดห้อง บอก
คนที่ปาย ล้อคห้องเลย ไม่ให้มันเข้ามา

วาลัย : เล่นเอาเถิดเจ้าล่อกัน

หมี้ย : ใครดูก็ไม่ออก บางทีนะถ้าหวานก็หวานจนจับจิตจับใจ
เหมือนฝอยทอง ทองหยอด บทขมขื่นมานะบรเพ็ดก็ไม
เหมือน

วาลัย : ทำได้ยังไง ในตัวคนเดียว

หมี้ย : ไม่ทราบ บอกไม่ได้ มันเป็นเรื่องมันเอง

วาลัย : เข้าใจว่า แรงกดดันจากช่วงที่ตายหลายๆ ครั้งมั้ง แล้ว
ฟื้นขึ้นมา ก็มีอดแบตเตอร์ขึ้นมาเรื่อยๆ แต่มันน่าจะบวก
นะ ไม่น่าลบ

หมี้ย : ไม่ทราบเหมือนกัน

วาลัย : ฉันทายากจะคิดว่าลบนะคะเนี่ย ลบ

หมี้ย : คือ แบบว่าเป็นอย่างนี้ดีกว่า เราไม่มีใครเลยในโลกนี้
เอาง่าย ๆ ตัวคนเดียว

นา : ตัวคนเดียว

วาลัย : คุณพ่อคุณแม่ล่ะไม่เห็นพูดถึง

หม้อย : มีชิตะ พ่อเพิ่งปลดเกษียณเมื่อ 2 ปีนี้เอง คือเคยกินยา
ตายไปล้างท้องที่ภูมิล ก็ไม่ตาย กลับมาอีกก็กินอีก ก็ไป
เจอแพทย์คนเก่าอีก เขาบอกว่าเมื่อเขาเลี้ยงคุณไม่ได้
ไปอยู่กับผมนะ ผมเลี้ยงตัวเอง คุณจะได้เลิกกินยาตาย
ผมขี้เกียจล้างท้องให้คุณ (สมาชิกหัวเราะ)

วลัย : หมอคนนี้ก็วิเศษอีก พูดได้จับใจ

หม้อย : ฉันบอกไปไม่ได้หรอก แล้วจะให้พูดถึงพ่อแม่หรือคะ

วลัย : ไม่ใช่ คุณบอกว่าคุณตัวคนเดียว ก็นึกว่าก็ยังพูดถึงคุณน้า
ของ เต็ก

หม้อย : อ่า จะเล่าให้ฟังว่าทำไมถึงคิดอย่างนั้น ดิฉันหย่าสามีปี
ตั้งใจไปบ้านที่เพชรบุรี ไปถึงเราก็กัดค้อนพ่อ เอาปี
คลุมหัวมาหรือกระสอบคลุมหัวมา หันม้วนตัวกลับปีหวัดตี
ค้อนพ่อ นึกในใจว่าชาตินี้ไม่ต้องคุยอีกแล้ว บอกเลยในใจ
เรานะ นั่งร้องไห้จากเพชรบุรีมาสายได้ว่า เพชรบุรีนะ
ไม่จำเป็นจะไม่ไปเด็ดขาด เพราะว่าเราช่วยอะไรเรา
ไม่ได้ เราตกทุกข์ได้ยาก

วลัย : คุณพ่อไม่ทราบเรื่องราวนี้คะ

หม้อย : ค่ะ แต่ไม่ได้ตามสาเหตุนี้ว่าเรามาทำไม ไปขอเงินเขา
มัย บันไดยังไม่ได้เหยียบเลย หว่าเราเอาปีคลุมหัว
หรือเอากระสอบคลุมหัวมา

วลัย : สงสัยจะได้ข่าวอะไรมา ข่าวผิด ๆ นะ

หม้อย : ฉันกลับมา ร้องไห้ นอนร้องไห้ มีผู้ชายเป็นทหารอากาศ
ฟังฉันร้องไห้จนถึงกรุงเทพฯ

วลัย : รถทัวร์เหรอ

หมี้ย : สมัยนั้นไม่มีรถทัวร์ รถแดงนี่แหละ จนถึงสายใต้เราไม่รู้จะไปไหน นั่งไปจนเย็นไม่รู้จะไปไหน งง ท้อใจว่าวันนี้ก็คิด เพราะว่าคนเล็กนี่ก็ได้หกเดือนก็เลย ไปไหนก็ไปไม่ได้ เบียดไปหมดต้องกอดกระเป๋าวัว บีบีเจมีตักสองทุ่มที่สายใต้ เขาคงนึกว่าเราเป็นไก่ เขาบอก 200 มั้ยน้อง ลุกจากตรงนั้นเลย ไปล่องไปตายตรงไหนไปเลย ไม่คิดแล้วตรงนั้น

วลัย : สุดชีวิตเลย ใช้นะ ผู้ชายเขาจะมองผู้หญิงอย่างนั้น

หมี้ย : เขาจะมอง 200 มั้ยน้อง

วลัย : เป็นโสเภณีเดือน ไก่เดือน

หมี้ย : อ้อ! ไม่ได้คิด แหมไม่ได้มองน้ำตาเราที่ไหลเลย คิดว่าอะไรนี่พี่ข้าตามพลอยขนาดนี้ เขียวหรือ ก็นั่งรถเบอร์ 28 มา ตั้งใจว่าจะเข้าบ้านเพื่อนที่ว่า เป็นคุณนายนิกันนั้น เหวเจ้ากรรม ผัวสังหารไว้ว่า คนชื่ออ๊หมี้ยอย่าให้มันเข้า ก็เลยไม่รู้จะไปนอนที่ไหนอีก เดินทั้งคืน ไม่รู้เดินไปไหนจนสว่าง

นา : จนสว่าง (น้ำเสียงแปลกใจ)

วลัย : ตอนนั้นยังไม่มีบ้าน

หมี้ย : ยัง ลุกก็ยังไม่มา ก็ไปก้นน้ำข้างถนนล้างหน้าล้างตา ไปประตุน้ำ คิดว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์คงมีจริงในโลกนี้ คิดอย่างนี้ไปแล้วไปสมัครเป็นช่างสอยเท่านั้น เขาไม่ให้เย็บหรือ เพราะว่าเราแต่งตัวมอมแมม ใครจะเชื่อว่าเราเย็บได้ เสื้อเปื้อนน้ำนม แล้วแต่ให้เท่าไรก็ได้ เป็นช่างสอยก่อนก็ได้ เขาให้ 300 กินอยู่ด้วย

วลัย : สมัย 30 ปีที่แล้ว

หม้ย : ร้องให้ทุกวัน สอยผ้าไปน้ำตาหยดไป บางตัวก็ต่างนะ
 หยดไป อย่าไม่ให้หยด โอ๊ย! มึง ถ้ากูฝันได้เมื่อไหร่ มึง
 เป็นคนแรกที่จะเอาให้ตาย คิดอยู่อย่างงี้ ที่นี้เพื่อนบอก
 น้ามนไหลนี่ต้องเอาผ้ารัดให้แน่นๆ มันก็ได้ผลเหมือนกัน
 เวลาตัดมันก็ปวด 3 วันมันก็หมด ลุกขึ้นมาเล่าให้เพื่อน
 คนที่บอกนะว่า เชื่อมัย ฉันมีลูก 3 คน พี่ขอหย่า ฉันยังไม่
 รู้สาเหตุเลย เขานึกว่าไม่มีสามี เพราะยังเด็กอายุ
 25 เสร็จแล้วเย็บผ้า ที่นี้ช่างนั้นไม่มา เลยกบอกเจ้ๆ หนู
 เย็บให้ก็ได้ ตัวนี้เขารีบใช้มัย เราขอเย็บเราจะช่วย
 วลัย : ไม่เคยคุยว่าเย็บได้

หม้ย : อย่างน้อยนะ เขาจะบอกว่า เขารักแฟนเขาที่ไม่สบายอยู่
 แต่ไปเห็นสาวๆ สวยๆ เอ๊ะ! สวยกว่าที่บ้านนี้หว่า

(ชีพหัวเราะ)

นา : ปิ้งเหรอ

หม้ย : ต้องมี แต่ใจหนึ่ง เธอก็สำนึกได้ว่าฉันเป็นสามีเขา จะ
 ต้องกลับบ้าน

ชีพ : ขนาดที่ผมอยู่ที่นี่ ผมกลับบ้านทุกเย็นนะ

นา : คิดถึงเมียนะ

หม้ย : ใจที่แบบว่าจะไปตรงเลยนี่นะ ก็ไม่ใช่พระอิฐพระปูน ฉัน
 ทุกวันนี้นะ อย่าพูดนะว่าฉันไม่เอานะสามี แต่ว่าฉันยังไม่
 เจอของดี ฉันเลยไม่เอา เพราะว่าให้เจอของที่ดีแท้ๆ
 แล้วมีเงินเป็นกระสอบๆ ให้ฉันได้ทำบุญนะ ฉันเออแน่

ซีพ : เมื่อวานนี้ แฟนบอกเขา (หมายถึงกรรยา) จะมาใช้มัย
 ผมก็โทรมาเช็คว่าเขาจะมาหรือยังก็ไม่มีคนรับ ผมเลยบอก
 เพื่อนว่างานยังไม่เลิก แต่ก้อยากกลับบ้าน มึงจะกลับไป
 ทำไม กูจะกลับไปดูแฟนกู ตอนนี้อยู่คนเดียวใจอยู่ไหน

หมัย : แฟนก็คงรุ่งราวคราวเดียวกับลูกฉันนะ อายุเท่าไหร่นะ

ซีพ : 22

หมัย : แล้วเธออายุเท่าไรแล้วล่ะ

ซีพ : 24

หมัย : ก็ไล่เสียกันแต่ไม่มีลูก

ซีพ : ไม่มี

วลัย : อยากจะบอกว่าที่อาจารย์วารุณีสอนเราว่า...

ซีพ : แล้วเพื่อนผมบอกว่า มึงไปห้วงเขาทำไม ถ้ามาเขาก็มา
 เอง ผมเลยว่าก็เขาเป็นอย่างนั้น เขาจะมาถูกหรือ
 ไม่ถูก ผมก็ไม่รู้

CO. : เป็นห้วงนะคะ

ซีพ : ฮะ เป็นห้วงกลัวเขาจะมาไม่ถูก อย่างวันนี้เนี่ยผมคิดว่า
 เขาคงมาวันนี้

วลัย : มาคนเดียว หรือว่ามากับพ่อ

ซีพ : ผมก็ยังไม่รู้เลย

วลัย : แต่คงจะมาถูกมั้ง

ซีพ : แต่ที่เขาโทรมาก่อนที่เขาจะมา น้องสาวผมเป็นคนรับ
 น้องสาวบอกให้ผมไปรับที่หมอชิต ผมบอกผมส่งคนที่บ้าน
 ไว้ว่า ให้เค้ามาส่งด้วย ผมเลยคิดว่า ถ้าเขามาจริงๆ
 เขาต้องโทรมาบอกผม ผมก็ส่งที่บ้านถ้าเขาโทรมา ช่วย
 จัดการให้ผมหน่อย เพราะผมต้องมานี้

CO. : ซัพแต่งงานมานานหรือยัง

ซีพ : 4 ปีอะ

CO. : แล้วเขาป่วยไปตั้งแต่เมื่อไหร่

ซีพ : ป่วยได้ 7 เดือนเอง

หม้ย : เขากระเทือนอะไรหรือเปล่า

ซีพ : คือจริง ๆ ผมว่าผมมองดูแล้ว เขาอยากตาย

หม้ย : คิดมาก อย่าคิดมาก

ซีพ : คือเขาชี้เกียจตาย อย่างเดินไปตามสะพานลอยมีขอกาน
อะไรอย่างนี้ เราเดินไปคุยกันไปเรื่อยๆ เขาชี้บอกว่า
น่าสงสารนะ ก็น่าสงสารแหละ แล้วทำไมจะช่วยให้เขาได้
ยังงี้ เขาบอกชีวิตเนี่ย เหมือนชีวิตของแม่เขา ถ้าเกิด
ว่าแม่เขาลำบากแล้วลูกเต้าไม่เลี้ยง ถึงมาเป็นอย่างนี้

วลัย : คิดมากนะ แล้วทางพ่อตาแม่ยายล่ะ

ซีพ : แต่ครอบครัวผมพอมมี คือทางผมพอมมีฐานะหน่อย คือเรียก
ว่าเขาได้มาอยู่สบายแล้ว แต่พ่อแม่เขาลำบากอยู่

หม้ย : เขานึกถึงพ่อแม่เขา

นา : ใช่ เขานึกถึงพ่อแม่เขา

ศูนย์วิจัยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นา : แต่นั่นะ คนใช้คนนี้เขาเป็นอาจารย์ด้วย อายุ 30 ก็เห็น
เขาอาการดีใช้หม้ย เขาบอกผมมาอยู่ 6 ครั้งแล้วแต่
ตอนนี้ผมหายดีแล้วครับ เขาคุยกับสมชาย (น้องชายของ
นาที่เป็นผู้ป่วย) บุหรือผมไม่สู้บ เหล้าผมก็ไม่ทาน เนี่ยผมก็
ไม่คิดอะไรผมมาเอายา ตอนนี้หัวหน้าให้ผมเป็นอาจารย์
สอนอังกฤษแล้ว ที่นี้สอนสบายแล้ว เลยถามหมอเขาบอก

ว่าโรคนี้น่าหายได้แต่ว่าต้องเชื่อหมอ มาทานยาทุกครั้ง ยา
หมดแล้วก็มาจนกว่าหมอบอกว่าลดยา หรือจนไม่ต้องทาน
แล้ว เขาบอกว่าหายได้ เราก็บอกเราฟังคนอื่นพูดแล้ว
เราก็ปวดหัว น้องเราเป็น เขาบอกไม่มีวันหาย

หม้ย : เอออย่าไปฟัง เขาซี

CO. : นากลุ่มใจไซ้ใหม่ ไม่รู้ว่าน้องจะหายไหม

นา : อือ คิดแล้วมันกลุ่มใจ เนี่ย มันต้องเป็นแล้วไม่หาย ฟัง
แล้วปวดหัว มันกลุ่มใจว่าเมื่อไหร่น้องเราจะหายเซทีนะ
ซีเกียจมาร.พ. เขาบอกไม่มีวันหายหรือก เราก็เลยถาม
หมอ หมอบอกเอออย่าไปฟัง เขา ฟังหมอนี้ เขาบอกหาย
เราอย่าไปบ่นเขา อย่าไปกระทบกระเทือนหัวสมองเขา
พูดกับเขาดีๆ เขาก็หาย แล้วก็คอยติดต่อหมอนะ มาเอา
ยาแล้วคอยดูแลเขาว่าทานยาหรือยัง แต่นี่มีอีก น้องชาย
แต่ก่อนนั้นเราเตือนแต่เดี๋ยวนี้ไม่เตือนแล้ว เขาหยิบทาน
ของเขาเอง พอเขาจะทานข้าวนะ เขาจะรีบกำยาของ
เขาเลย อย่างไหนๆ ตั้ง 6 เม็ด

หม้ย : เขากินยากี่อย่าง

นา : รู้สึกว่าคราวนี้คุณหมอบอกเขาสดไปถุ่หนึ่งแล้ว

หม้ย : ของลูกพี่ เหลืออย่างเดียว

นา : นี่ 3 อย่าง

หม้ย : ตอนแรกมี 4 อย่าง ตอนนี้มีอย่างเดียว

นา : แต่ก่อนนั้น 5 อย่าง ตอนนั้นลดมาเหลือ 3 แล้ว ตอนนั้นคุณ
หมอบอกให้คอยสังเกตอาการ

CO. : ช่วงนี้หมอบอกให้น่าช่วยสังเกตอาการนะ

นา : วันที่ 5 นี้ คุณหมอบอกเขาขอมาคุยก่อน ต้องไปรับเขามา

หมี้ย : เราอย่าให้ไปสังสรรค์กับชาวบ้านมาก ชาวบ้านเนี่ยจะ
ทำให้เขาเป็น ของพี่ไม่ให้ออกจากบ้านเลย บางทีบอก
ว่า จะไปซื้อส้มตำเตี้ยมา แม่จะจับนาที่ไว้เลยไม่ให้ไป
ยุ่งกับใคร เตี้ยคนนั้นคนนี้พูดอะไร ยุ่งอีก

นา : วันนั้น สมชายเค้าพูดกับมะ (วัลย์ซึ่งเป็นเสมียนพี่สาว)
ตอนที่เริ่มเป็นหน่อย ๆ เนี่ย เขาบอกกับหมอ พูดกับนาง
พยาบาล อะไรนะ รักษาคคนบ้าหรืออะไร

วัลย์ : คือเขาจะไม่รับเข้าร.พ.แล้ว แกพูดว่าที่นี่ไม่ใช่ร.พ.บ้า
นะ เขาเป็นร.พ.รักษาคคนไม่ให้หายบ้านะ

(สมาชิกในกลุ่มหัวเราะกันใหญ่)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มครั้งที่ 3

31 ม.ค.2536

9.30-12.30 น.

(3 ชั่วโมง)

วลัย : ขออนุญาตพูดนิดได้มั๊ยคะ ฟังคุณหม้ยพูดวันก่อนแล้วรู้สึก
ประทับใจตรงที่จากคุณพ่อมาโดยไม่บอก แต่ดิฉันรู้สึกจะ
ไม่ค่อยถนัดก ขอดิฉันพูดตรงๆนะ ครั้งแรกทำไมไม่พูดกับ
คุณพ่อว่าเรามาเนีย เรามีเงินมีทองมา เราสวมมงกุฏ
มา เราไม่ได้สวมปีปมา

หม้ย : เอ้อ ถ้าหาก...ถ้าหากว่าเราอ่อน เพราะว่าพ่อเนี่ยก็เป็น
ถึงอาจารย์ใหญ่แล้ว

วลัย : ชี้แจงนะ ไม่ใช่เถียงนะ

หม้ย : แล้วถ้าลูกไปพูดอย่างนั้นอีก ก็ไม่เคยเถียงพ่อแม่ ก็เลย
กลับมาเก็บมาร้องไห้ แล้วปัจจุบันนี้เขาจะมีอะไรของดี
นี่เขาจะฝากมาให้ว่าพระองค์นี้พ่อรักมาก จะเขียนมา
กับจดหมาย ให้ลูกได้เก็บไว้ด้วยชีวิตนะ ว่าอันไหน อันนี้
อะไรอย่างนี้

แม่ชี : แล้วหนีพ่อออกมาใช้หม้ยเนี่ย

วลัย : (พูดกับแม่ชี) ไม่ใช่ กลับไปเลิกกับสามี ไปตัวคนเดียว
เลย มีทองหยอง บ้านอยู่เมืองเพชร

(พูดกับพี่หม้ย) ทำไมไม่ชี้แจง ถ้าคุณชี้แจง พ่อคงคงทำ
ความเข้าใจได้ คุณจะอบอุ่นกว่านี้

แม่ชี : (พูดกับหม้ย) เรากลับไปหาพ่อ ทำไมไม่อธิบายให้พ่อฟัง

หม้ย : ไม่เคยพูดแต่ว่า ...ผิดหรือถูกก็ไม่เคยพูด ไม่เคยออก
ความเห็น หรือว่าไม่เคยออกคำพูด ไม่ออกอะไร

วลัย : แล้วคุณอยู่กับสามี คุณก็คงเก็บเฉยๆ เขาก็ไม่รู้ไม่เข้าใจ
จิตใจคุณ การสื่อสารของคุณเป็นใบ้ เขาก็เลยไม่รู้เรื่อง
กับคุณ

หม้ย : ถ้าจะร้องไห้ ก็ร้องในห้องน้ำ

วลัย : อย่างนี้แสดงว่าการสื่อสารของคุณเป็นใบ้ แล้วเขาก็เลย
ไม่รู้

หม้ย : ร้องให้อืมแล้ว อาบน้ำอาบท่า ปะแป้ง แต่งตัว แล้วก็ขึ้น
นอน ก็เวลานี้เก่งขึ้น

วลัย : แล้วก็ไม่ต้องพูดกัน

แม่ชี : เราก็กังของเราคคนเดียว (หัวเราะ) เขาก็ไม่รู้

หม้ย : เวลานี้เก่งขึ้นแล้ว ด่ากัง

วลัย : เป็นเพราะไม่สื่อสารกันนะ

หม้ย : เพราะว่าบีนี่แหละจะต้องทำให้เรา เพราะว่าโยยเขา
เล่นลูกโยนตรงนั้น โยนตรงนี้ เหล็ก ตีเหล็กไม่หลุด ถ้า
เหล็กหลุดไปอีก อู๋ย สองคนเลยทีนี้ รักษาทั้งแม่ทั้งลูก
แต่บุญบารมีก็ยังดีที่เหล็กไม่หลุด หมอยังบอกเลย

CO. : พี่หม้ยคะ เดี่ยวหน้อย (ผู้นำกลุ่ม) ขอสรุปนิดนึงนะคะว่า
คือพี่หม้ยได้เล่าชีวิตที่ผ่านมาอย่างย่อๆ ให้พวกเราฟัง
พอฟังดูแล้วพวกเราทุกคนก็คงจะรู้สึกเห็นใจพี่ เรียกว่า

แม่ชี : รู้สึกว่าเขาเก่ง

CO. : คือผ่าน...ผ่านความอะไร การที่จะต้องต่อสู้ด้วยตัวเอง
นะคะ แม้ว่าจะมีสามีแต่ก็ไม่ค่อยได้ช่วยเท่าไร ค่ะ...ดู
รู้สึกว่า พี่หม้ยจะรู้สึกเจ็บช้ำน้ำใจอยู่กระทั่งจนบัดนี้ ก็มี
ความรู้สึกอยากจะตอบแทนเขาบ้างให้สาสม ให้เขารู้สึก
บ้าง (สมาชิกหัวเราะ) ให้เขาลำบากบ้าง

หม้ย : แต่เขาจะรู้สึกหรือเปล่าน้อ บางทีทำไป เขาจะรู้สึกมั๊ย
ถ้ารู้สึกเขาคงจะไม่พูดอย่างนั้นนะ เขาชอบบอกว่า
เจ้าประคุดขอให้มันตาย

แม่ชี : มันแข่งเรานี้

CO. : เมื่อกี้ อาจารย์วัลย์คงอยากจะช่วย..ช่วยมองนะคะ
 เหมือนกับคนที่รับฟัง เพื่อนเล่าถึงความทุกข์ยากลำบาก
 อะไรที่ผ่านมานะคะ แล้วอาจารย์วัลย์ก็ยิ่งช่วยมอง เอ๊ะ
 จริงๆ แล้วเนี่ยมีอะไรที่เราพอจะแก้ไขปรับปรุงอะไรให้
 มันดีขึ้น ก็อยากให้พี่หม่ยมีความสุขในชีวิตมากขึ้นนะคะ

หม่ย : แต่เวลานี้เคยพูดกับน้องว่า ความสุขเวลานั้นน้อยที่ไหน
 ฉนั้นเคยบอกกับน้อง น้องบอกว่าอยากมีบ้านก็มี เจ๊กมีแล้ว
 เจ๊กมีความสุข ไข่เจ๊กมีความสุข แต่ว่าระหว่างปากเหว
 คือจะมีสามีใหม่ก็ไม่ได้ จะทำอะไรจะไปถือศีลก็ไปไม่ได้
 ทำอะไรก็ไม่ได้ เพราะต้องยืนอยู่ปากเหว กระโดดก็
 ไม่ได้ กระโจนก็ไม่ได้ ถอยก็ไม่ได้ ก็ต้องยืนอยู่ตรงนั้น
 แลละ เพราะใครจะช่วยพี่ได้

CO. : หมายถึงว่า พี่หม่ยรู้สึก ว่า ตัวเองคล้าย..คล้าย คือ
 เหมือนกับว่าขยับยาก

หม่ย : ค่ะ

CO. : คือจะ..จะมีสามีใหม่ก็รู้สึกเป็นเรื่องที่ดูไม่ได้

หม่ย : ไม่ได้ดูไม่ได้ เพราะว่าลูกโตแล้ว ไม่ได้แน่นอนเรื่องนี้ ถึง
 เขาจะรักเราจริงหรือไม่จริงเราไม่ว่าอันนี้ เราไม่รู้
 ใจเขา ไม่เลวหมดทุกคน แต่ที่นี้ว่าเราได้สิทธิ์ตัวเรา
 เป็นเมีย เขาต้องว่าเราเป็นเมีย แล้วลูกอีกสาม ที่นี้
 อย่างนี้ เราให้ความสะดวกของลูกเราทั้งสามคน เรา
 จะบอกว่า วันนี้นักอะไรละลูก แม่จะทำไว้คอย ถ้ามีสามี
 อีก เราจะบอกว่าพี่ พี่กินอะไรเดี๋ยวทำไว้คอย เลยต้อง
 ทั้งพี่ทั้งลูก แม่ก็ตาย เลยไม่เอาดีกว่า ก็เลยบอกว่า
 ถอยก็ไม่ได้ กระโจนก็ไม่ได้ ก้าวก็ไม่ได้ คือยืนอยู่
 ปากเหวหนึ่ง ๆ ถ้าพลาดก็ล้ม

CO. : ถ้าพลาดก็ตกเหวเลย

หมี้ย : ก็ต้องยื่นให้หน่อย

CO. : เครียดมัย

หมี้ย : บางครั้งเครียด ถ้าเครียดก็ไม่เอาชาวบ้านเป็นเพื่อน
ปิดประตูแล้วบอกว่า ก็มีพระอยู่ 3 องค์ หลวงปู่แหวน
หลวงพ่อโสธร หลวงพ่อชินราช แล้วเทพมนีช่วยลูกด้วย
ลูกมีทุกข์ทั้งใจและกาย ช่วยลูกด้วย แล้วก็สวดมนต์ นั่ง
สมาธิ พอรู้สึกเหนื่อยก็ขึ้นไปนอน ก็แค่นั้น

CO. : พี่หมี้ยก็เล่าเรื่องราวในชีวิตที่ลำบากมามาก ให้พวกเรา
ฟังอย่างไว้วางใจนะคะ ปัจจุบันที่พี่หมี้ยรู้สึก ว่า เออ
ตัวเองก็ก้าวไปไหนได้ยาก คือถึงจุดที่เรียกว่าค่อนข้าง
จะอึดอัด แล้วสิ่งเหล่านี้เนี่ยก็คิดว่า บางทีเราฟังเรื่อง
ราวของพี่หมี้ย ซึ่งแก็เป็นคนเล่าได้อย่างสนุกสนานกับ
เรื่องของแก็ทั้งๆ ที่ถ้าเรานึกไปจริงๆ แล้วเนี่ย

น้อง : ความเจ็บปวดมันอยู่ในนั้น น้ำผึ้งอาบใบมีดโกน(หัวเราะ)

CO. : ใช่ พวกเราอยากจะทำอะไรกับพี่หมี้ยบ้างไหม

วัลย์ : คุณหมี้ย เป็นคนที่เข้มแข็ง เกินกว่าที่ผู้หญิงควรจะเป็น ขอ
อนุญาตพูดตรงๆ นะคะ มีความเป็นผู้ชายมากกว่า 25%
เกินไป ทำให้สามีคิดว่าเราใหญ่กว่าเขา ดิฉันคิดว่าการ
ที่ผู้ชายซักคนเป็นสามีแล้วเขาไล่คุณเนี่ย เขาอาจต้อง
การให้คุณอ่อนกว่าเขาบ้างหรือเปล่า

หมี้ย : ยอมรับ ยอมรับ เกินไป ตอนนั้นนะอายุ 17 ปีเท่านั้น

วลัย : ขออนุญาตเตาเอานะฮะ คือความรู้สึกที่เป็นมุสลิมนะเรา จะบอกว่าภรรยาที่เราจะขึ้นเตียงนะ ที่จะแต่งงานตอนนี้ แต่เขาสอนนะคะ สอนทางด้านเซ็กส์ตั้งแต่เด็กทุกคนเลย เวลาเราจะแต่งงานก็สอนว่าสามีจะต้องเป็นผู้นำ แล้ว ภรรยาต้องขออนุญาตสามี โดยเฉพาะเรื่องของเซ็กส์ สามีเป็นเจ้าของเราทั้งเรือนร่าง ข้อสำคัญต้องแต่งตัว ให้สวยเพื่อสามีคนเดียว ไม่ใช่แต่งตัวให้สวยเพื่อจะให้ ใครๆมารักเรา แกล้งเขาอย่างนั้น คุณหม้ยตอนนี้กำลัง โกรธผู้ชาย อยากจะบอกว่างั้น แต่งตัวให้สวย แล้วละ อะไรต่างๆออกไปได้บ้าง ในที่สุดขออนุญาตว่าเป็นเพื่อ จะได้หายเจ็บใจ ต่อไปข้างหน้าแสดงว่าแต่งตัวสวยเพื่อ สบายใจของเราเอง เพราะฉะนั้นดิฉันคิดว่า แล้วคิดให้ สบายใจขึ้นมาได้ว่าลูกคงต้องการพ่อแม่เหมือนกัน ไม่งั้น จะไปรับเอามาจากพ่อทำไม นี่พูดถึงตัวเองนะคะว่าตอน พ่อเสียเนี่ย อยากให้พ่อมาอยู่กับเราจนกระทั่งโต จน กระทั่งเป็น... เป็นวัยรุ่น แล้วบางทีก็อยากเป็นผู้ชายนะ มันเป็นความรู้สึกว่าต้องการพ่อมาอยู่ใกล้แม่ ต้องการคน ที่จะมาปกป้อง เออ มีความรู้สึกอย่างนั้น

หม้ย : พ่อเขาปกป้องลูกเขาไม่ได้ เพราะว่าเขาเลี้ยงลูกเขา บี(ลูกที่ป่วย)กับคนสุดท้าย มีพลทหารบินขึ้นห้อง แล้วพ่อ ยังปกป้องเขาไม่ได้เลย แต่มาอยู่กับแม่ไม่มีใครทำอะไร เขาได้เลย แม้แต่เขาใส่ทองตั้งแต่หลังมาเนี่ยมาได้เลย ผู้ชายออกสามศอกมาได้เลย ถ้าแม่หม้ยอยู่ไม่ได้แล้ว

แม่ชี : เราปกป้องลูก

หม้ย : ปกป้องลูก

วลัย : ตรงตอนที่ว่าจากคุณพ่อมาด้วยการไม่ชี้ให้คุณพ่อรู้เลยว่า
แต่ไม่ตรงตรงที่ไม่ทำตัวเป็นลูกที่หนีไปหาพ่อ แล้วกลับมา
นั่งร้องไห้ร้องให้ แล้วนมัดจนเลอะเลือด แล้วเดินไม่มี
จุดหมายปลายทางจนมาทำงานที่ประตูน้ำ อย่างประตูน้ำ
เป็นที่ทำมาหากินของคนที่ยึดจำเป็นต้องมีที่อยู่กินเท่านั้น
ไม่ยอมบอกใครว่าตัวเองมีความสามารถเย็บผ้าสวย เสื้อ
200 300 จนกระทั่งวันดีคืนดีช่างเสื้อไม่มาเขาต้องการ
เสื้อตัวก็เลยได้เสื้อไปเย็บ ก็นายจ้างขึ้นจาก 300 เป็น
3000 นี่เป็นความไม่ทะนงตัว ก้มหัวให้ อ่อนน้อมไว้ก่อน
แต่ออกจะมีทิวักินไปบางครั้ง น่าจะชี้แจงคุณพ่อ มิฉะนั้น
ก็ไม่ต้องมานั่งโศก

หม้ย : คุณพ่อเราหรือคะ

วลัย : ใช่ ทั้งคุณพ่อเรา คุณพ่อลูก ดิฉันคิดว่าไม่เงื่อนคุณพ่อไม่
เสียใจว่า แหม! เราถามลูกว่าเอาปีปลุกหมาหรือ
แล้วลูกสลัดไป คือไม่ยอมให้คุณพ่อรู้เลย คุณต้องสื่อสาร
เราเป็นพ่อลูกกัน ดิฉันคิดอย่างนั้น คือต้องชี้แจงให้เขา
ขณะนี้ มันเป็นเรื่องของการสื่อสารใช้มัยคะ ต้องชี้แจง
ถ้าพูดคุยกับลูกได้น่าจะบอกอย่างนี้ ถ้าคุณห่วงลูก เป็น
ทศกัณท์กันไม่ให้ลูกคบกับแฟน เตียวลูกก็เอิร์ทอีกนะ

หม้ย : ไม่ได้กักกันเรื่องแบบนั้น แบบว่า แบบยังโง่งม เรามอง
ปี ออย่าเอาเลขลูกคนนี้ ไม่แพ้วเลย

นา : จะหาดี ดูให้ดี

หม้ย : แม่ดูแล้วว่า ตั้งแต่เท่าถึงหัวเขาคงไม่แพ้วนะลูก พุดกับ
เขาอย่างนี้

แม่ชี : เชื่อมัยลูก

หม้อย : เชื้อ

CO. : คือ อาจารย์วัลย์คงอยากจะบอกพี่หม้อยว่า รู้สึกชื่นชมในความเข้มแข็ง ในความอ่อนน้อมถ่อมตน ในความนุ่มนวลหลายๆ อย่างนะคะ แต่บางสิ่งบางอย่างก็เป็นความจริงใจที่อาจารย์อยากจะมอบให้กับพี่หม้อย คือคล้ายๆ อยากจะสะกิดเตือนสักนิดนึงในการชี้แจงสื่อสาร (พูดกับพี่ยง) พี่ยงอยากจะพูดอะไรกับพี่หม้อยมั้ย ถือว่าเป็นการพูดกับพี่หม้อยโดยตรงนะคะ

ยง : ครับ ตอนนั้นผมก็เห็นใจส่งสารคุณหม้อยมาก ผมก็มีจุดยืนอยู่จุดเดียวกับพี่หม้อย ผมก็ยังหาจุดอัน...อันที่จะหลีกเลี่ยงอันนี้ไม่ได้ ผมก็อยากจะอาศัยเพื่อนๆ ที่มาประชุมวันนี้ช่วยกันแนะนำ

CO. : คุณยงก็เห็นใจพี่หม้อยนะ แต่ความรู้สึกว่าตัวเองก็ตกอยู่ในสภาพเดียวกับพี่หม้อย

ยง : เพราะผมอยู่ในเรื่องจุดยืนจุดเดียวกัน เพราะผมก็มองหาอยู่ว่าจะหาจุดไหนที่มันสบายใจ

แม่ชี : อย่าง मैंนี่ล่ะ สึกก็สึกไม่ได้ จะอยู่วัดก็อยู่ไม่ได้ ต้องเร่ร่อนๆ ไป อยู่กับลูกอย่างนี้ ไม่รู้จะเอาอย่างไร

CO. : คือพี่ยงและแม่ชีต่างก็รู้สึกเหมือนเรายืนอยู่...

ยง : ครับ อัดอยู่ที่เดียวกัน

แม่ชี : ก็อยู่อย่างนี้ล่ะ แบบเดียวกัน

CO. : อัดอัดนะคะ

ยง : ครับ คล้ายๆ จะทิ้งลูกก็ห่วง ใช้มัยฮะ

แม่ชี : จะไปรักไปไม่ได้

ยง : ไปไม่ได้ ก็มีจุดอยู่อย่างนี้

แม่ชี : ก็เหมือนกับแม่คล้ายๆ อย่างนี้ จะไปก็ไปไม่รอด

วลัย : ก็หมายความว่าเราต้องสู้

นง : สู้ค่ะ

ยง : ผมนะฮะ มีโอกาสสู้ผมสู้มาจนแทบทุกอย่างแล้ว

วลัย : ก็ปีแล้วคะ

ยง : 3 ปีแล้ว

แม่ชี : เตียวนี้แม่ปล่อยแล้ว

CO. : นาล่ะ

นา : รู้สึกว่าพี่หมี้ยเขาน่าสงสาร เขาพจญทุกสิ่งทุกอย่าง คือว่าเขายากจะระบาย ที่เรามาเข้ากลุ่มกันนะที่จัดขึ้นมา ถ้าพี่อัจฉรา (ผู้นำกลุ่ม) ไม่ได้จัด เขาก็คิดอยู่คนเดียว เขาก็ไม่สบายใจ ไม่รู้จะเล่าให้ใครฟัง เวลามาประชุม เขาก็ยังสบายใจขึ้นเยอะ

CO. : นาฟังพี่หมี้ยพูดแล้วรู้สึกยังงบบ้าง

นา : รู้สึกซาบซึ้งกับชีวิตเขา น่าสงสาร เลี้ยงลูกเขาจนได้ดี

CO. : นารู้สึกชื่นชม

นา : ก็หาแม่แบบนั้นไม่มีแล้ว แบบใจแข็ง ใจนุ่มใจแข็ง หาไม่ได้แบบนั้นแล้ว

CO. : มีทั้งความเข้มแข็งและความนุ่มนวล นารู้สึกชื่นชมพี่หมี้ยนะ ทั้งความเข้มแข็งและความนุ่มนวล แล้วก็ยินดีใช้หมี้ยฮะที่จะรับฟัง

นา : ตีตใจ ตีตใจอันนี้

นง : ก็เห็นใจนะฮะ เขาก็สละเพื่อลูกเขาแล้ว คล้ายๆอย่างศาสนาของไทยเรา อย่างอิสลามเขาเป็นโดยสายเลือดว่าต้องรับผิดชอบต่อครอบครัว ครั้งแรกของคนที่เกิดมา

สืบสายสันดานมา พุดกันง่ายๆนะขอโทษ ผู้ชายเรานี้ดีไม่
เหมือนกัน พุดมาเจอคนที่แย่น้อย ถ้าเจอคนดีเขาอาจ
จะไม่ลำบากมากอย่างนี้ เพราะชีวิตเขาเขาก็เลือกทาง
ดีแล้ว ถูกแล้ว เขาเจอคู่ชีวิตที่ไม่ดี โชคร้าย น่าเห็นใจ
มาก แต่แม่อย่างนี้หายาก อย่างน้อยๆอาจจะ... พุดถึงลูก
นะ ลูกยังโชคดีที่มีแม่อย่างคุณหมี้ย บางคนยังหาแม่อย่าง
นี้ไม่ได้เลย บางคนทิ้งเลยเอาแต่ความสนุกสบายของตัวเอง
เอาแต่สังคมของเรา ไม่อบอุ่นเลย แต่ข้างพ่อเขา...
แม่เขาก็ทำหน้าที่ต่างๆได้อย่างครบถ้วน ลูกได้รับความ
อบอุ่น เนียนฉ้นชอบฟัง ชอบมาก เขาไม่ทิ้งลูก

CO. : พี่น้องต้องการจะบอกกับพี่หมี้ยว่า ในแง่ของความเป็น
นักสู้ก็ดี ในแง่ของความเป็นแม่ก็ดี พี่น้องรู้สึกชื่นชม

น้อง : ใช่ แต่นั่นละนะ อะไรที่มันไม่ติดกับเราก็นึกว่าเราทำมา
ไม่ดี มาใช้กันซะให้หมดชาตินี้ เรื่องราวต่างๆผ่านแล้วก็
คิดซะว่าเราใช้เวรใช้กรรมไปแล้ว จะได้สุขใจขึ้นบ้าง
หนังสือพระ เขาให้สวดมนต์ซะ ท่องพุทโธอะไรๆท่องทั้ง
วันก็ได้ พอเรากลุ่มใจขึ้นมาะก็พุทโธ พุทโธ ท่องทั้งวัน
เลยไม่ต้องคิดอะไร ใช้กรรมหมดแล้วทำความดีไปเรื่อย
ไม่ต้องไปตำใคร ไม่ต้องไปอาฆาตเขา เขามาก็ไม่ต้อง
ตำ ให้มันหมดกันไปชาตินี้

แม่ชี : ทำได้มัย

หมี้ย : ไม่ได้ฮะข้อนี้ (สมาชิกหัวเราะ)

CO. : แล้วพี่น้องคงอยากจะบอกพี่หมี้ยว่าเป็นห่วง

น้อง : เกิดอะไรขึ้นที่ห้องพุทโธนะ แล้วลองฟังวิทยุ ป้ายโม่งจะมี
พระวิทยากรมาเทศน์ให้ฟัง ดินะ ท่านเทศน์ว่าที่คนเรา

ได้รับเป็นอยู่นี้เพราะผลกรรมของเรา ขอให้เรารั้งหน้า
ตั้งตาทำความดีไว้หลวงพ่อก่อน แล้วที่เราเป็นอยู่นี้
ท่านก็สอนว่าเรตีกว่าคนอื่นอีกมาก คือเราเข้าข้าง
ตัวเอง เพื่อเราจะได้สบายใจ

CO. : เอาเป็นว่าวิธีการที่พี่น้องเสนอ ก็เป็นวิธีหนึ่งของการที่
ว่าไม่อยากให้สร้างกรรมอะไรต่อไป และทำใจให้สงบ
ด้วยการสวดมนต์ ทำสมาธิ

หม้อย : คือว่าโหสิกรรมทุกอย่าง ทุกอย่างที่เขากำมาแต่ว่าเขา
คิดถึงลูกตรงไหนให้เขาไปตรงนั้น

แม่ชี : ไม่ให้มาหา

หม้อย : เพราะว่าวันที่ 15 เนี่ย กุมภาพันธ์ เขาได้รับเงินเป็น
แสนก็ไม่สนใจ ไม่ใช่เงินของเรา คือตัดได้ทุกอย่างไม่
ว่าก็เลสนันไตๆ ตัดได้หมดแล้ว ทำใจได้สบายแล้ว

วลัย : คุณหม้อยไม่ต้องการ แต่ลูกเขาต้องการ

หม้อย : ถ้าลูกเขาต้องการนั้นเขาก็ไปหาพ่อเขาเองได้ พ่อจำขอ
หมิ่นหรือห้าพันให้เขาขอเอง

แม่ชี : ไม่ให้มาหาลูก

หม้อย : เพราะกว่าดิฉันจะได้บ้านแต่ละหลัง น้ำตาเป็นสายเลือด

แม่ชี : อันนั้นก็เห็นใจเหมือนกัน เห็นใจหม้อยเหมือนกัน

CO. : ป้าหวันล่ะคะ

หวัน : ป้าก็พูดว่าหม้อยนี้เก่งทุกอย่าง ใจแน่วใจเหี้ยวดี จิตใจ
แข็งดี พูดก็เพราะดีนะ

แม่ชี : แต่เขาพูดกับลูกเพราะดี เขาแก้แค้นกับพ่อนะ ไม่ได้มา
แค้นกับลูก

CO. : ป้าหวันรู้สึกชื่นชมพี่หม้อยเค้า

หวน : อ๊ะ ชื่นชมเค้า พุดก็เก่ง

นง : ไม่ได้พุดเก่งอย่างเดียว ใจก็เก่งด้วย

แม่ชี : เขาเป็นผู้หญิง ผู้ชายได้ก็แล้วกัน

นง : ทำจิตใจได้ คือตั้งใจว่าเออ ไหนๆลูกก็ขาดพ่อแล้วเขาก็ตั้งใจจะทำให้ลูกอบอุ่นใช้มัยอะ คล้ายๆ ว่าทิ้งๆ ที่เราก็อมขึ้นแต่เรายังให้คำหวานกับลูกได้ใช้มัย ใจความขมขึ้นเรากล้ากลืนเอาไว้คนเดียวอะไรเงี้ยนะ อะไรก็เพื่อลูกทั้งนั้น ตัวเองคล้ายๆ ตัวเองจะเจ็บปวดยังไง ก็เพื่อลูกทั้งนั้น อะไรเงี้ย

CO. : คือมีจิตใจที่จะทำเพื่อลูก

แม่ชี : คำพูดทุกอย่างเขารูทั้งนั้นนะ ใจอันนั้นที่เขาทำเจ็บนะ เขามีอยู่ตลอดชีวิต คนอย่างนี้ไม่ต้องบอกเขาแล้ว ถ้าอย่างนั้น แม่ชีอวยพรให้หมียก้แล้วกัน ขอให้มีความสุข ความเจริญ อย่าไปยุ่งกับเขาละดีที่สุด ขึ้นสวดมนต์ทำใจของเรา ปิดประตูไม่ยุ่งกับชาวบ้าน ไม่นินทาใครดีที่สุด ไม่ระแวงใครดีที่สุด แต่ทางสามีแม่ไม่ห้ามนะ เพราะใจเราเจ็บอยู่ แต่อย่างอื่นอย่าทำ ทำดีทุกอย่าง แต่แม่ทำไม่ได้นะ ไปที่วัดทำไม่ได้นะ แต่ทำกับลูก ไม่ทำกับคนอื่น คนอื่นด่าดอกรอง เราไปโกรธเขาทำไม เราได้ทอง เขาได้ดอก ช่างเขา

CO. : คุณแม่ชีคงอยากจะบอกพี่หมีย อยากรจะย้ำเตือนสติให้พี่หมียทำใจ แม้ว่าบางสิ่งบางอย่างก็เป็นเรื่องที่เจ็บปวดนะคะ

แม่ชี : บางอย่างทำไม่ได้ เราก้เห็นใจเขา แต่อย่างที่ได้ทำอย่างที่ว่าเนี่ย โกรธใครหรืออะไรใคร ทำใจเราให้ได้ จะสบายใจอย่างนี้

CO. : พี่หมีฟังแล้วรู้สึกยังงัยบ้างคะกับเพื่อนๆ

หมี : (น้ำเสียงตื่นเต้น) ก็ยังมีเพื่อนร่วมโลกอีกหลายๆ คนนะ
เมื่อก่อนนี่คิดว่าตัวเองไม่มีใครเลยบอกหน้ารักษาสุขภาพ ลุก
ก็รับรู้แต่ลูกก็เจ็บป่วย เลยก็เก็บไว้เงียบๆก็เหมือนที่บอก
ที่ผ่านมาเหมือนกับยืนอยู่ปากเหว ก้าวก็หล่นถอยก็ไม่ได้

แมซี่ : นี่เหมือนกับนี่เลย

CO. : ตอนนี่รู้สึกดีขึ้น

หมี : ใช่

แมซี่ : ยังไม่เคยมีใครมาพูดเรื่องของตัวเองยังงัยกับเราเลยนะ

CO. : เอานะฮะ ก่อนที่เราจะไปสู่เรื่องอื่นๆเนี่ย ก็อยากฟัง
เรื่องราวของพี่ๆแต่ละคนว่าจะ เป็นยังงัยบ้างแล้ว ตอนนี่
พี่ยังเป็นยังงัยบ้างแล้วคะลูกสาว

ยง : ตอนนี่กลับบ้านแล้วก็รู้สึกอาการดีขึ้น แต่ที่นี้ผมก็อยาก
ปรึกษาคุณๆทั้งหลายว่าเราจะวางตัวอย่างไรดี ว่าให้ลูก
เรามีขวัญและกำลังใจดีกว่าเดิม จุดนี้ผมยัง..ยังหาอยู่

CO. : ตอนนี่แกเป็นยังงัยบ้างคะ

ยง : แกจ่าอะไรไม่ค่อยได้ จำได้แต่ตอนที่ผมถามเรื่องเก่าๆ

หมี : ทำอย่างนี้ชิคะพี่ ถ้าเขากลับบ้านแล้วนี่ เราจะเอาใจใส่
เขามากเลย

ยง : โอ๊ย ปกติผมเอาใจใส่แกมากเลย

หมี : เอาใจใส่จนแบบว่าพ่อซื้อมาเนี่ย พ่อรักลูกคนเดียววสมมุติ
เรามีลูกหลายคนเนี่ย เราจะให้บอกว่าเรารักเขาคน
เดียว ในชีวิตนี้ไม่ห่วงใคร ห่วงหนูคนเดียว เนี่ยที่พ่อทำ
ทุกอย่างก็เพื่อหนูคนเดียว คนอื่นเราจะไม่พูดถึง

ยง : ฉันนั้นฉันฝันความรักของผม

วลัย : มันไม่ใช่ดิฉัน

หม้อย : เราต้องฝันนะ ถ้าเราไม่ฝันลูกก็แย่

ยง : คือเวลานี้สมบัติที่ผมสร้างมาเนี่ย ทั้งบ้านทั้งข้าวของ

ทุกอย่างเนี่ย บอกฉันนี่ไม่ใช่ของป้าเลย บอกของลูกๆ

ทั้งนั้นเลย ผมจะบอกลูกๆ

นง : คือคนนี่เขาหมายถึง พุดกับลูกสองต่อสอง

หม้อย : พุดกับลูกคนที่ไม่สบาย ถึงเราจะฝันใจ

ยง : ฉันนี่ผมจะบอก ผมบอกว่าลูกเนี่ยมีสิทธิ์ในทรัพย์สินของ

เราหมดทุกอย่างเนี่ย ผมจะบอกหมดเลยว่า ลูกๆเนี่ยมี

สิทธิ์เท่าเทียมกัน

หม้อย : ไม่ได้ ไม่ได้เลย

นง : เพียงปลอบใจเท่านั้น แต่จริงๆแล้วรักเท่ากันก็ได้เท่ากัน

หม้อย : พี่ต้องเปลี่ยนใจใหม่ พี่ต้องบอกว่า พี่มีประกันตัวอยู่นะ

ตอนนี้มีประกันตัวอยู่ เราจะบอกว่าเนี่ยบี เราจะอยู่กับ

สองคนเท่านั้น คนอื่นไปหมด แมร์ก็บี แม่ทำเพื่อบี

แม่ไม่ได้แต่งงานใหม่เพราะแมร์รักลูก นี่ดิฉันแม่ทำของ

อริยอร้อย ของที่ลูกชอบ ลูกชอบนมัยลูกดูดิ เขาจะไป

เปิดดู ชอบ แมร์ก็ตกใจกิน แล้วเขาจะถามว่าถ้าแม่ตาย

ล่ะเขาจะทำอะไรกิน ไช้ลูกเอ๊ยแม่จะตายง่ายๆได้ยังไง

แม่เพิ่งอายุนี้คนเดียวเอง

แม่ชี : ต้องพุดปลอบใจคนที่ป่วยนะ

นง : แต่เราต้องระวังว่าอย่าให้คนที่เขาติดใจน้อย เราต้อง

พุดตัวต่อตัว คือเราก็ระวังคนดีรักษาน้ำใจคนดีเหมือนกัน

แม่ชี : เตียวเขาจะน้อยใจ

ยง : เราพูดให้เสมอภาคไปเลยจะไม่ดีกว่าหรือ

นอง : ไม่ได้ จิตใจนี้ คนดีๆ เขาเข้าใจแล้วนี่คุณ สำหรับคนป่วย
เขาไม่เข้าใจ เขาต้องการให้เราให้ยาหอมกับเขาคนนี้
แต่จริงๆ แล้วในใจเรารู้ว่า คนอื่นก็ได้เท่ากัน

ยง : แต่ลูกผมอยู่ในสถานการณที่ไม่ใช่ปัญญาอ่อนอย่างนั้น มัน
คล้ายๆ การจิตประสาทกระทันหัน เวลาที่ตีๆ มัน ความ
คิดความอ่านของเขาก็ใช้ได้ รู้เรื่อง

นอง : ขอโทษนะคะ หนูๆ บางคน... อย่างนี้ เขาก็ถูกเหมือนกัน
มีเหตุผลเหมือนกัน สมมุติว่ามี เด็กบางคนว่าให้มันคนเดียว
เวลาคนอื่นได้มันจะโกรธ

หม้ย : อย่าพูดให้คนตีได้ยินซิ

ยง : ผมคิดว่ามันตีช่วง... ช่วงระยะแรก อาการระยะแรก พอ
ระยะตาย ถ้าเกิดเราไม่อยู่แล้ว สมบัติก็แบ่งไม่เท่ากัน
เนี่ย เขาก็เกิดความรู้สึกอันเก่ากลับมาอีก

วลัย : เขาจะบอกว่าพ่อเคยพูดกับเขา ใครไม่ได้ยินไม่รู้ ฉันพูด
กับพ่อไว้แล้ว

ยง : เอ้อ... อันนี้ อันนี้ ผมว่าทำเสมอภาคไว้ดีกว่า

นา : ก็คิดกันคนละอย่าง

หม้ย : ทำเสมอภาค แบบนี้ แบบว่า เขาไม่เข้าใจ

CO. : เดี่ยวนะฮะ คือหน้อย (ผู้นำกลุ่ม) เข้าใจว่าพี่หม้ยกับ
พี่น้องคงอยากเสนอในแง่ที่ว่า กับลูกคนที่ป่วย เราต้อง
การให้เพียงแสดงออกกับเขามากซักหน่อย ให้เด่นชัดว่า
เรารักเขา หน้อยคิดว่าไอ้ในแง่เชิงเปรียบเทียบเนี่ย
ว่าให้คนนี้มากที่สุดเลย อาจจะไม่ใช้

นอง : แต่จริงๆ แล้วไม่ได้ลำเอียงนะ

ยง : แต่ที่นี่ ความรู้สึกของคนที่ดีละฮะ มันอาจจะเกิดเสียไป
 ในลักษณะน้องเขา หรือพี่เขา
 หม้อย : ก็อย่าให้เขารู้ซิคะ อย่าให้เขารู้
 นอง : ต่อหน้าเราก็รักเท่ากัน

CO. : คุณป้าหวินลูกชายเป็นอย่างไรบ้าง

หวิน : ยังไม่ได้ไปเยี่ยมเลยอาทิตย์นี้

CO. : ตอนนั้นเขาอยู่ที่ไหน

หวิน : อ้อ มาโรงพยาบาล (โรงพยาบาล)

นา : อ้าว เอามาโรงพยาบาลอีกแล้วหรือ ทำไมล่ะ

แม่ชี : เอ้อ แม่เอาของมาฝากเต็มกระเป๋าสบาย

นา : เอามาทำไมอีกล่ะ

หวิน : ฝากลูก

แม่ชี : เตี้ยมาเยี่ยมไง

CO. : เตี้ยมาเยี่ยม แล้วเอาเขามาได้ยังไงฮะเนี่ย

หวิน : ก็บอกว่า หลังตรุษจีน แม่จะพากลับบ้านไปอยู่กับยาย
 (สมาชิกหัวเราะ) แล้วก็นั่งรถมาด้วยกัน มาโรงพยาบาล
 (โรงพยาบาล)นี้ เขาก็ว่าแสงอาการเป็นอย่างไรบ้าง
 ผมไม่เป็นอะไรครับสบายดี ผมจะกลับบ้านหมดเขาก็รับ

แม่ชี : ดินะไม่วิ่ง... ของแม่วิ่ง

หวิน : ไม่วิ่งหรอก

วลัย : ไม่ไทรธเหรว่ามาหลอกเขาให้มาโรงพยาบาล

หวิน : ไทรธ.. ไทรธ

นา : พอมาถึงโรงพยาบาล เขาจำได้ไหม

แม่ชี : ว่าใช้มัย.. พอโมโหแล้วว่าใช้มัย

หวิน : น้องสาวเขานอกไม่ต้องเอาไปบ้านบ้านนอกหรอก อยะไร
จะตีเท่าหมอ พี่เขาก็พูดนะ เขานอกเอากลับไปอยู่กับยาย
พอเอาเขามา เขานอกนี่ไม่เชื่อเลยนะ น้ำต็ม เขาพูดว่า
โง่ไปอยู่กับยาย เลี้ยงเบ็ดเลี้ยงไก่ เขาพูดนะ นี่เห็นมัย
เอามาซังอีกแล้วเห็นมัย(สมาชิกหัวเราะ) แม็กี่หัวเราะ

แม่ชี : โทกหกเค้า ใช้มัย

หวิน : เออ! รู้แล้วแล้ว แล้วเห็นมัย ไม่รู้บาปเวรกรรมอะไร
ที่มาซัง ไม่เห็นเป็นอะไรเลย มาซังทำไม แม่จึงร้องให้
ทั้งหัวเราะ

นา : หมอเขาจับเธอ

หวิน : จับ แล้วหมอเขาก็จับ (สมาชิกหัวเราะ)

CO. : ก็เขาก็หนีออกไป

นา : อ้อ ! หนีออกไป

หมัย : ข้าวเหนียวกับไก่ (หัวเราะ)

นา : แล้วนี่ ป้าหวินพอใจหรือเปล่า

หวิน : พอใจ (หัวเราะ) เต้าบอกก็หมอไล่ให้ไป เต้าก็ไปนะซี
(สมาชิกหัวเราะ)

นา : หนีไปกินที่บ้าน (หัวเราะ)

หมัย : กินอ้อมแล้วก็กลับ (หัวเราะ)

นา : เต้าอยู่บ้านคนเดียวได้

น้อง : ได้ มันชอบเดินหนู มันจะเดินไปเรื่อยๆ เดินไปตามถนน
เนี่ย ตำเกเรียนเลย

นา : กลัวยุทธชน่นะนะ กลัวใครเค้าจะ

นอง : มาอยู่ที่นั่นหมอเค้าไม่ให้กินยาหอม ไม่ให้ฉีดยา ความที่
เรา เอาใจเค้า เราก็เอาห่อผ้าซ่อนไว้ให้ เค้าฉีดยา
ยาหอมค่ะ เค้ากลับไปบ้าน เราว่าไม่ได้นะ อยู่กับหมอ
หมอว่า ว่าได้ เค้าไม่เถียง อย่างเราเป็นแม่ว่า เค้า
บอกแม่บังคับ...หมอยังไม่บังคับเลย เราพูดเนี่ยคือมัน
ตวาดเลย

ยง : ฉีดยาหอม

วลัย : คุณพี่น้องตามใจลูกมากนะ เท่าที่ฟัง.. ดูเหมือนลูกไม่
ช่วยทำอะไรด้วยซ้ำ

นอง : ดิฉันจะทำยังไงล่ะ ก็เมื่อตอนเรียนหนังสือ พอเค้ากลับ
มาบ้าน เค้าก็ต้งเหนื่อย ต้งอะไร เค้าก็ไม่ได้ตาม

ยง : อั้น.. อั้นนี่ผมก็เป็นนะฮะ คือพ่อแม่ทำให้หมดเลย

นอง : เขามีการบ้านเยอะด้วย

แมชี : ก็คนใช้ทำหมดนะ ทำให้เค้าทุกอย่าง

นอง : โหนรตเมล์ ลูกก็ว่าเหนื่อยแล้ว

CO. : คือเป็นห่วงกลัวลูกจะเหนื่อย

(สมาชิก : ใช่)

วลัย : จริงๆ ดิฉันว่านะ ในความเป็นลูกของแม่มาก่อน แม่ใช้
หลายอย่างสอนลูก คุณแม่เป็นแม่ค้า ค้าขาย พ่อก็มา
ตายตั้งแต่เราเล็กๆ รู้สึกจะอยู่ป.4 ได้มั้ง แม่ก็ต้องทำ
มาหากิน ด้วยความรู้สึกของเราที่ต้องช่วยพ่อแม่ ก็
อยากเลิกเรียน มันสองใจ ใจหนึ่งก็อยากเรียน อีกใจก็
ไม่อยาก อยากช่วยแม่ แต่แม่ก็อยากให้เรียน เค้าก็
เลยทั้งเรียน ทั้งช่วยแม่ แม่ทำอะไรเราทำด้วยหมด

จนกระทั่งเรียนธรรมศาสตร์ ดิฉันก็ทำงานด้วย สอนหนังสือด้วย จนจะตั้งโรงเรียนนะ ไม่ยอมให้จบ ไม่ยอมให้เรียนพุดง่าย ๆ ฉันบอกขอเรียนก่อนแล้วกลับมาทำงาน O.K. มาตั้งโรงเรียนแล้วก็เรียนธรรมศาสตร์ แล้วกลับมาสอน ก็เป็นความภูมิใจอันหนึ่ง ซึ่งแต่ก่อนนี่ฉัน.. ฉันคิดว่า ฉันสบายนะ ฉันกลัวใจไม่เป็น อยากกลัวใจตอนเด็กๆ ฉันคิดว่าถ้าฉันสุขสบายอย่างนี้ น่าจะเกิดความฟุ้งซ่าน เป็นกับตัวเอง คือเกิดความรู้สึกว่ามันสบายมากไป

แม่ชี : มันสบายมากเกินไป ไม่ต้องทำอะไร

น้อง : มันก็พูดยากนะคะอาจารย์ ชีวิตของดิฉันนี่ แพนรับราชการใช้มีดะ เป็นทหารเหมือนกัน เป็นพันโท ไร่เราจะไปทำอะไรเจ๊ี่ย ก็เกียรติเค้าค้ำนะ ย่านี่ละสอนนักเรียน หนาวาเราอยู่ส่วนรวม ถ้าใครไม่อยู่ส่วนรวมจะไม่เข้าใจ แต่ลูกนี่นะฮะ เขาก็ไม่ให้เราฝากค่าเทอม เขาเบิกได้ อย่างอื่นก็เบิกได้ มันสบายซะจนเราก็ไม่รู้ว่าจะเอ๊ะ.. มันยังไฉนตอนนั้น เราก็นึกว่าเราก็คงไม่อยากให้ลูกลำบากนะ ว่างั้น ให้เขาเรียนไปเถอะ เรียนหลายๆ

วาลัย : แม้แต่งานบ้านซักอย่างก็ไม่ให้จบเลย ใช้มีดะ

แม่ชี : ไม่ได้ทำงานด้วยมือ

น้อง : ก็ทำบ้างค๊ะ

กลุ่มครั้งที่ 4

7 ก.พ. 2536

13.30-16.30 น.

(3 ชั่วโมง)

นง : มันพูดกับคนอื่นหมดว่า มันไม่เป็นอะไร คล้ายผีอำ อยู่กับ
เรามันร้าย กะคนอื่นมันดี พูตรู้เรื่องหมดมันบอกคนอื่นว่า
เราร้ายกับมัน ดุชิ แล้วคนอื่นก็เชื่อมันนะ ตอนแรกนะ

(หมี้ยพูดแทรกเข้ามา)

หมี้ย : ป้าไปตามเขานะ ตอนแรกไม่เคยถามเลย ตอนแรกหู
แว่ว ไม่เคยสงสัยใคร่กับใคร ว่าไปงวอดนี้ถามบี ไหนเล่า
ให้ แม่ฟัง เค้าบอกหนูไม่ได้เป็นคนเสียสติ

ยง : ลูกสาวแกจะมีหนูว่า เมื่อมีอาการนะ ถ้าเวลาปกติแกจะ
เข้าใจแม่ เข้าใจพ่อ เวลามีอาการ แกจะว่าพ่อแกล้ง
แม่แกล้ง อย่างเงี้ยนะ พ่อแกล้งอะไร ก็หาเหตุผลไม่ได้

(พูดซ้อนกัน ระหว่างยงกับนง และแม่ชี)

นง : เราจะบอกชี้แนะว่า ทำอะไรทำให้มันดี ๆ ทำให้มัน
สะอาด เราก็ว่ามันบ้าง คนอยู่ด้วยกันจะไม่ให้ว่าเลย
มันเป็นไปไม่ได้

(หมี้ยโมโหด้วย ทำด้วย)

หมี้ย : นี่ ทำอะไรไม่ได้ก็ปิดประตูเข้าห้องไปแล้ว

นง : เราให้เค้าทำแต่เรื่องของเขาเอง ไม่ได้บังคับให้ทำทั้ง
หมด เราบอกว่าให้ทำสะอาดๆ หน่อย มันฟอกผ้าแล้ว
มันขยี้มๆ แล้วตากแดดเลย เราก็ปล่อยมัน มันจะให้เรา
ยอมแพ้ทุกเรื่องไป เราไม่เคยชนะมันเลย เรายอมแพ้
มันอยู่เรื่อย มันเลยได้ใจ

แม่ชี : นี่ไม่แพ้ออก ต้องเอาให้อยู่

สมัย : เราแข่งใส่เขานะคุณยาย

นาง : มันไม่สำเร็จ มันเอาไม่อยู่

แม่ชี : บอกนะ หลวงพ่อทำไมไม่หักคอกุ๊ก ทำไมปล่อยให้มันทำ
วุ่นวาย หักมันไปเลย ตอนย้ายๆ นะ

นาง : มันทำอะไรก็แล้วแต่ เรายังทนได้นะ แต่นี่มาขโมย มัน
แอบเอากุญแจเราไป ดึงออกจากพวกกุญแจของเรา
แล้วพอเราไม่อยู่ มันมาขโมยสายสร้อยทองไป มันนึกว่า
เราไม่รู้ ตอนแรกตั้งใจว่าจะไม่ตีนะ มันว่า ของเรามัน
ต้องขโมยด้วยเหรอ มันด่าอีก ด่าไม่ด่าเปล่า มันเรียก
ใครต่อใครมา โอ๊ย! ช่วยด้วย แม่จะฆ่ามันแล้ว เราก็
เลยโมโห ตีมันซะเลย ตีแล้วก็สงสาร มาอนนิกว่า นี่
เราทำบาปเหรอ เราอุตส่าห์ตั้งใจว่าจะไม่ตีมัน

วลัย : เมื่อไหร่คะ เหตุการณ์นี้

นาง : เมื่อก่อนปีใหม่ เมื่อก่อนมันเคยขโมยเงินไป เราไม่ว่า
นี่สร้อยคอ เอาไปขาย เราถามมันดีๆนะ มันไม่ใช่ตั้งค์
สองตั้งค์นะ มันด่าเลย มันว่าเราตีเอง ดุชิ! หนู
(หันมาทางผู้นำกลุ่ม) อย่างนี้มันบ้าเหรอ มันคอยจ้อง
ตอนเราเพลอ แล้วมันเอาอย่างอื่นมาเปลี่ยน เราก็ไม่รู้
นะ อย่างนี้จะว่ามันบ้าได้อย่างไร

แม่ชี : มันฉลาดกว่าเราอีก

นาง : มันว่าเราตีอีกแน่ะ แล้วมาโทษมัน

(สมาชิกพูดพร้อมๆกันขึ้นมาถึงการขโมยและการโกหกของผู้ป่วย)

CO. : พี่นาง มีความรู้สึกว่าคุณทำเค้าไม่เหมือนคนเป็นบ้านนะ
เหมือนเค้าตั้งใจ

น้อง : เรา รู้สึกว่าเราตั้งใจแล้วว่าจะไม่ตีมัน เพราะเห็นว่ามัน
เป็นอย่างไร แต่มันมาที่เรา เราก็เลยโกรธ ตีมัน
ตีแล้วก็มานั่งร้องไห้เสียใจ ว่าจะไม่ทำแล้ว แต่มัน
เหมือนผีเข้า มันไม่ใช่ที่เราหวังสมมตินะ มีแต่คนเค้า
ช่วยกันหา ช่วยกันรักษา

แม่ชี : ของแม่อีกเหมือนกัน เป็นอยู่อย่างนั้นแหละยังอยู่ไปอีกยิ่ง เป็น

น้อง : เคยเอาเงินให้มันไปทำบุญ มันกลับเอาไปใช้ส่วนตัว
โอ๊ยคุณ ทำไมมันไม่รักตี ตีแล้วก็นั่งร้องไห้นะ ดุซี้

วาลัย : มันเจ็บใจ

น้อง : เจ็บใจ มันแค้นใจ ทำใจก็ไม่หายว่าจะไม่ทำบาปแล้วนะ
แต่มันโกรธ มันเหมือนผีเข้าเรา

แม่ชี : เหมือนลูกชิ้น ยิ่งอยู่ไปยิ่ง เป็นไปกันใหญ่ไม่เห็นมันจะดีขึ้น

น้อง : มันพูดกับคนอื่นนะ ขอยืมปืนหน่อย จะฆ่าแม่แล้ว แม่ตีมัน
แล้วไปตะโกนบอกยาม ยามไปดูแม่ฉันหน่อยสิ บ้าไป
แล้ว ตีมัน มันพูดไปเรื่อย โอ้เราได้แต่ภาวนา เรา
พยายามนึกว่า เราไม่เคยคิดร้ายกับใครก่อน ทำอะไร
ก็กลัวบาปนะ

รี : มีดนี่เราต้องเก็บซ่อนไว้เลย ในบ้านเนี่ยมีดปักอยู่ที่ไหน
ก็ตาม เก็บซ่อนหมด

วาลัย : (ถามพี่น้อง) แล้วตอนนี้เหตุการณ์เป็นอย่างไรคะ

น้อง : เริ่มไม่กินยาอีกแล้ว

CO. : ไม่กินยา แล้วพี่น้องทำยังไง

น้อง : ก็ข่มมันว่า ถ้าไม่กินยาจะพาไปอยู่โรงหม้ออีก จะเอาไป
ให้หม้อดูว่าไม่กินยา

แม่ชี : แล้วกลัวไหม

นอง : ก็กลัวเหมือนกัน แต่มันอ้างว่า กินมาเป็นปีๆแล้ว ไม่เห็นมีอะไรเลย

CO. : เอานะคะ หน้อย (ผู้นำกลุ่ม) อาจจะสรุปเมื่อคราวที่แล้ว ชักนิดนึง ว่าครั้งที่แล้ว ประเด็นใหญ่ๆ ที่เราคุยกัน คือ แม่ซี้ก็ถามขึ้นมาว่า เราได้พยายามทำอะไรต่างๆมากมาย ที่เป็นบุญกุศล ที่อยากจะให้ส่งผลให้ลูกดีขึ้น แต่แม่ซี้ก็รู้สึก ว่า นานวันไปก็ไม่เห็นมีอะไรดีขึ้นนะคะ

นอง : อย่าคิดว่าบุญไม่ให้ผล บุญให้ผลแต่กรรมเก่ามันหนัก อย่าคิดว่าบุญไม่ให้ผล แต่มันลบล้างกันไม่ได้ อย่างเราไปฆ่า คนนี้ บุญส่วนบุญ บาปส่วนบาป มันลบล้างกันไม่ได้ ไม่เหมือนของฝรั่งเขา นี่ไม่ได้พูดเองนะ ฟังพระเทศน์มา

แม่ซี้ : รู้

หม้อย : ก็อย่าทำบุญ แต่ตัวคนที่เค้าเป็น เค้าไม่ได้ทำนี่ ก็กรรมของเค้าล่ะ

แม่ซี้ : กรรมเค้า แต่มันรบกวนเรานี้ สมอง ประสาท เราเป็นไปด้วยนี้ แหม! มันเรื่องคิดกันมาทำให้เราประสาท จะบ้าตาย

นอง : ต้องไมทนา เอาเงินไปไมทนา

หม้อย : หนุ่ยยังต้องกินยาประสาทเลย เออจี้ซี้ หนูจะแนะนำให้มันเกิดกับตัวเองนะ เอาเถอะ ถ้าบีไม่หายนะขอสาบาน บานต่อหน้าพระ ถ้าบีไม่หาย เราก็ทำบุญมาตั้งนานแล้ว จะทำแกงเขียวหวานที่อร่อยที่สุดนะ แล้วใส่ยาพิษ กินให้ตายๆ กันไปซะเลย

แม่ชี : แม่เนี่ยะ คิดโกรธไปหมด คิดโกรธพระเจ้า โกรธพ่อแม่
ไปหมด

หม้อย : พาลจริงๆ คณยายต้องทานยาอย่างหนูด้วยนะ

แม่ชี : ทานทำไม (สมาชิกหัวเราะ)

ไม่ใช่ กินยาระงับแล้วมันเคยตัว แม่ไม่กินหรอก

หม้อย : หนูยังกินเลย แล้วก็ดีขึ้น

แม่ชี : แม่ไม่กินหรอก เอาไว้พบแล้วก็เข้าโรงพยาบาลไปเลย

หม้อย : บางทีคิดว่ายาช่วยเราไม่ได้ แต่ก็ช่วยได้นะ นี่หนูไปเอา
มา 2 หนแล้ว

แม่ชี : ช่วยได้พักเดียวล่ะ หายแล้ว 4-5 วันก็เอาอีกแล้ว ปวด
หัวอีกแล้ว

หม้อย : เค้าให้เป็นเดือนนะ ยาโรงพยาบาลศรีธัญญาเนี่ย มัน
เครียดมาก กลุ้มใจมาก ร้องไห้ คิดว่าลูกไม่หายแล้ว
เลยไปเอายามาช่วย

CO. : คือแม่ชีบอกว่า แม่ชีรู้สึกกลุ้มใจนะคะ แล้วบางครั้งก็กลุ้ม
ใจมาก ๆ ก็จะปวดหัวและโกรธไปหมด ไม่ว่าจะ เป็นพ่อแม่

แม่ชี : ใช่โกรธไปหมด ทำไมให้เราเกิดเป็นมนุษย์แล้วไม่ช่วย
กันเลย

CO. : เหมือนกับว่า ทำไมทุกอย่างต้องรุมมาที่เรา

แม่ชี : เรารับมาคนเดียว

CO. : พี่หม้อยก็แนะนำนะคะว่า เวลาเครียดๆ ก็รู้สึกว่าการกิน
ยา ที่หมอให้มาเนี่ย ก็เป็นทางหนึ่งนะคะ ที่จะช่วยเรา

หม้อย : ก็ไม่มีใครแล้วที่จะช่วยเรา

แม่ชี : ความคิดกดดันมากเกินไป เพราะมันหลายคน

หม้อย : ก็บอกหมดตรงๆ ชี

แม่ชี : บ้านมันและทะเลแล้ว

หม้อย : บอกหมดตรงๆ เล่าให้ฟังว่าที่บ้านเป็นยังไง แล้วหมอ
เค้าจะให้ยาเราเอง แล้วเดี๋ยวนี้ะ ลูกฉันไม่ทำ ฉัน
ทำเอง

แม่ชี : ทำจนลมขึ้นเลย ตาตายต้องวิ่งมานอน

หม้อย : นั่นแหละยาย ต้องบอกหมอเอายามาช่วยนะ

CO. : วันนี้เราถามไถ่กันดีใหม่ว่า ผู้ป่วยหรือว่าตัวเราเองเป็น
อย่างไรบ้างแล้ว รู้สึกอย่างไรบ้าง

รี : ตั้งแต่กลับไป เดี่ยวนี้ดี กลางคืนไม่ไยวาย นอน ก็
พลอยให้หนูได้หลับ และก็ได้ยาด้วย ก็เลยได้หลับ

CO. : ย่า

รี : ค่ะ ซื่อยามาดองเอง กินเอง กินแล้วจะได้หลับ

หม้อย : ยาดองเหล้า ต่อไปเธอจะติดเหล้านะ พอน้องหายพอดี
เธอหย่าเป (สมาชิกหัวเราะ)

แม่ชี : เดี่ยวก็เป็นไข้มา

CO. : พี่รู้สึกกลัวใจและนอนไม่หลับ ก็เลยอยากจะหาอะไรมา
ช่วยทำให้หลับ

รี : ค่ะ หนูกินเป็นยานะแม่

หม้อย : เมื่อเข้านะ ดุหนังหรือเปล่า ลายงอนะ ผัวเค้าโยนโหล
เหล้าลงน้ำ มันก็กระโจนตามโหลไปด้วย เธอต้องเป็น
อย่างนั้นแน่นอนเลย

(รีหัวเราะ)

หม้ย : มีผู้หญิงบางคน ท้องก็กินยาตอง จนลูกเกิดแล้วก็ยังไม่
เล็ก จนลูกอายุ 3 ขวบแล้วก็ยังไม่เล็กเลย (สมาชิก
หัวเราะกันใหญ่)

รี : ก็ไม่รู้จะทำยังไง มันนอนไม่หลับ

หม้ย : ไปหาหมอดึกว่าเล่าให้เค้าฟัง แล้วเค้าจะให้ยามาแล้ว
สองกินดู ถ้าไม่ตกก็เอาไปเปลี่ยน พี่เคยกินตามที่หมอให้
แล้วดี ตอนนั้นพี่ก็ไม่เพื่อเจ๊อ ไม่ฟังชานแล้ว

วลัย : โทษนะคะ เพื่อเจ๊อหมายความว่าไง

หม้ย : เพื่อเจ๊อก็อย่างคุณยายไง (สมาชิกหัวเราะ แต่แม่ชียังไม่
ไม่ทันรู้เรื่อง) คือ พุดไปเรื่อย โทษไปเรื่อย โทษนั้น
โทษนี้ คือ พระเจ้าทำไมไม่ช่วย คน อะไรก็ไม่ช่วยทั้ง
นั้น นี่เค้าเรียกว่าเพื่อเจ๊อใช้ไหม

แม่ชี : ก็มันไม่สบายใจนี่

หม้ย : คุณยายต้องไปหาหมอแล้ว คุณยายจะได้เล็กเพื่อเจ๊อ
เหมือนหนูเนี่ย ไม่ใช่เป็นแต่คุณยายนะ หนูเองก็เป็น

CO. : (บรรยายกาศซึ้งจะตึงระหว่างแม่ชีกับพี่หม้ย) เตี่ยานะคะ
คือพี่หม้ยคงอยากบอกว่า เป็นห่วงทั้งคุณยายและพี่รี
อยากให้คุณยาย ซึ่งต้องรับการอยู่คนเดียวได้รู้สึกอ่อน
คลาย และก็ไม่ต้องอยากให้พี่รีติดเหล้า เนื่องจากนอนไม่
หลับ เลยอยากเสนอให้ลองไปปรึกษาหมอดู บางที่หมอ
อาจมีวิธีการที่ดี ที่จะช่วยเหลือ หรือบรรเทาความ
เครียดนะคะ

รี : มันนอนไม่หลับ มันโมโห เลยไปซื้อมาตองเอง ก่อนจะกินข้าวก็กับหนึ่ง พอกินข้าวแล้วก็กับหนึ่ง ก็ตกกลางคืนก็หลับสบาย ไม่งั้นนะมันเครียด จะนอนคิดนู่น คิดนี่จนสว่างเลย นอนไม่หลับ นอนคว่ำก็แล้ว นอนทำนั่นทำนี่ก็แล้ว มันไม่สบายใจนะ พอเข้ามามันไม่กระปรีกระเปร่า

หวิน : ไม่ได้กับไข่ใหม่ ไม่ได้กับ (หัวเราะ)

(รีหัวเราะ)

กลุ่มครั้งที่ 5

14 ก.พ. 2536

9.00-12.00 น.

(3 ชั่วโมง)

ยง : แต่ผมกลับมีปัญหานะฮะ ลูกกลับอาการแย่ง

(สมาชิกเริ่มเงิบลง)

วัลย์ : เลยไม่ได้ไปเที่ยว

ยง : แก๊กจะกลับเหมือนเดิม แต่ยังเป็นน้อยกว่าตอนที่มานะ

แม่ชี : ทานยาหรือเปล่า

ยง : แกบ่นว่า แม่แกล้งบ้าง พ่อแกล้งบ้าง คนข้างเคียงแกล้ง

หมดเลย

หม้ย : หูแว่ว

ยง : ครับ หูแว่ว

แม่ชี : ขาดยาหรือเปล่า

ยง : ไม่ขาดฮะ

แม่ชี : ไม่ขาดจะเป็นขึ้นมาได้ไง

ยง : ยากี่ทานปกติ

แม่ชี : อย่างนี้ต้องนอนโรงพยาบาลอีก

หม้ย : แหม อยากลองให้เปลี่ยนโรงพยาบาลบ้าง ศรีธัญญาฮะ

แม่ชี : ยี่สิบ ไปเปลี่ยนทำไม

นา : พี่พามาหาหมอมหรือเปล่า

ยง : มาเมื่อวันพฤหัสบดีนี่

นา : แล้วหมอมเค้าว่าไง

(สมาชิกคนอื่น ถกเถียงกันใหญ่)

.....ต้องเอาไปซื้อต็อก

.....ศรีธัญญารับคนไข้อาการหนัก

CO. : เตี้ยวๆ ฟังฟังก่อน

นอง : เตี้ยวฟังๆ หน่อย

CO. : ฟังเค้าพามาหาหมอมเมื่อวันศุกร์

ยง : เมื่อวันศุกร์นี่มา หมอมเค้าก็ปรับยาให้ใหม่ ปรับเวลานะ

นอง : เวลานั้น อยู่นหรือคะ

ยง : อยู่บ้านครับ

แม่ชี : เอายาไปกิน คงจะยาใหม่

นอง : เปลี่ยนยา

ยง : เมื่อเช้าแกก็ถามว่า ป้าจะไปไหน ไปทำไม ก็บอกว่า

หมอนัดให้มาคุยด้วย เค้าว่าอ้อต้องไปด้วยใหม่ ก็บอกว่า

ไม่ต้อง แต่ผมก็ยุ่งเหลือเกิน พอเสร็จธุระก็รีบออกมา นี่

ออกจากนครปฐม 8 โมงครึ่งแน่ ตีหน้อยรถไม่ติด

CO. : ฟังคงรู้สึกเป็นห่วง

ยง : เป็นมากเลยครับ

นอง : นี่..น้องคนนี่ (หมายถึงน้องที่ป่วยของพี่) เค้าดีขึ้นมาก

เลยนะ

หม้ย : งวดหน้า หนูจะเอายามาให้ นี่น้องเค้าเอายาไปทาน

แล้วเค้าบอกว่า น้องเค้าดีขึ้น แล้วตัวเค้าก็ดีขึ้น

รี : 7 เม็ดแล้ว เอาไปอาทิตย์หนึ่ง ใช้ร่วมกับยาที่หมอให้

ยง : เอ้! อันนั้นจะไม่ใช่อะไรกับยาที่หมอให้หรืออะ

(หันมาถามผู้นำกลุ่ม)

CO. : เห็นว่าเป็นพวกยาบำรุง

วัลย์ : ใช้ทานร่วมกับยาที่หมอให้หรือเปล่า (ถามพี่รี)

รี : ใช้ค่ะ

หม้ย : ใช้รวมไปเลย ตอนที่รักษาบีนะ

ยง : อันนี้เคยปรึกษาหมอไหม หมอห้ามหม้ยอะ

(พี่หม้ยทำหน้างงๆ)

CO. : พี่ยง หมายถึงว่า พี่หม้ยเคยปรึกษากับหมอที่รักษาใหม่ว่า

ยาตัวนี้ทานได้ไหม มีอันตรายอะไรหรือเปล่า

หม้ย : เคยเอาไปให้หมอดู แล้วหมอก็รู้ว่ายาตัวนี้คืออะไร

ยง : หมอไม่ห้าม

หม้ย : หมอก็ไม่ได้ห้าม ตอนนั้นเหลือแค่ 7 เม็ดเอง ก็ใครไป

บอกพี่สาว เพราะกล่องนั้นก็ให้เค้าเอาไปลองใจ ถ้า

ไม่ได้ผลนะ จะไม่เอาเงินเลย

ยง : ไม่ขนาดนั้นหรืออะ เรื่องยานี้ผมไม่ได้เสียตายนะ

หม้ย : คือเห็นว่าใช้กับบี แล้วได้ผลดี ก็อยากให้กินเหมือนกับบี

เวลานี้ บีเค้าทำงานอยู่แผนกบัญชีและการเงิน รักษาอยู่

2 ปี หลังจากเค้าตีเรา ต่ำเราว่าไม่ใช่แม่ แล้วเค้าก็

อาการดีขึ้น กินยานี้พร้อมกับยาตรีธัญญา

ยง : เอ๊ะ! อาการก็คล้ายกันนะ แกจะ.....

หม้ย : วันละเม็ด พอตื่นมาปั๊บ จะทานข้าวหรือไม่ทาน .....

น้อง : ลูกอ้วนเหมือนลูกคุณเลย (พูดกับพี่ยง)

(พูดพร้อมๆ กัน ทั้งพี่หม้ย พี่ยง และพี่น้อง)

CO. : เอ้! แล้วไม่รู้ว่าจะทำอะไรร่วมกัน คือหมายถึงการ
เป็นอยู่ร่วมกันในแต่ละวันมันเป็นยังไง

ยง : เป็นปกติมากเลยครับ เราก็ถาม แก่ก็ตอบ อยู่บ้านก็จะ
ถามได้แก แม่เค้าก็คอยเป็นห่วง คอยถามแกเรื่อยๆ
อ้อ กินนี่ไหม กินนั่นไหม ซึ่งกลับทำให้แกรำคาญ

วลัย : แกคงรู้สึกจะไปจุกจิกกับแก

ยง : แม่แกก็เป็นห่วงนะ กลัวว่าแกจะหิว จะอะไร

รี : แกคงไม่ชอบ

หม้ย : อาการแบบนี้ก็จะว่าเราถามอยู่ได้นี่ แล้วแกก็จะตีเราละ
ทีนี้คอยดูแล ลูกสาวหนูก็แบบนี้

นง : เหมือนลูกชั้น แกจะตาขวาง แล้วด่าว่าพูดมาก จู้จี้ แล้ว
ก็จ้องเราตาขวาง เราต้องเงยบ บางทีเราก็อ้วะเอา

หม้ย : บางทีเราไม่ได้ระวัง แกก็จะจับเราโยนเลย

นา : พียง เวลาที่พี่เตือน

ยง : ก็มีอะ อย่างว่าบอกแกว่า พ่อแม่ที่ไหนจะแกลึงลูก อะไร
ทำนองนี้นะ

CO. : แล้วแกตอบว่ายังไง

ยง : ก็บอกแกว่าแกลึงยังไง ยกตัวอย่างให้ป่ากับแม่ฟังหน่อย
ได้ไหม ว่าแกลึงยังไง แกตอบไม่ถุก

นง : เหมือนเลย เค้ามองดีๆ ก็ว่าเค้ามองด่า

หม้ย : เค้าหว่า

วลัย : สงสัยเค้าจะบอกว่ามีคนสั่ง สมชาย เค้าก็ว่ามีคนมาสั่ง

นง : มันได้ยินที่หู

ยง : ดูเหมือนอาการจะเหมือนๆ กันนะครับ

หม้ย : ตอนนั้นหายแล้วนะ เคยถามบ๊วยว่า ตอนแรกที่เป็นนะ เป็น
 ยังไงถึงมาตีแม่ เค้าก็เล่าว่า หนูได้ยินกับหูทั้ง 2 ข้าง
 เลยนะว่า "อีดอกทอง ไปเอากับใครมา ไปโรงแรมนะ
 ไม่บริสุทธิ์" เค้าคิดของเค้าในใจว่า เรานี่ต่ำเค้า
 หยาบคาย ต้องตีเราให้ตายเลย เค้าคิดว่าเราต่ำเค้า
 ทั่งๆ ที่เราไม่รู้เรื่อง

นง : เค้าคิดว่าเราไม่ใช่พ่อแม่เค้า

ยง : ผมพยายามถามเค้านะ ว่าสาเหตุที่ว้าแกล้ง แกล้งเรื่อง
 อะไร แก่ก็บอกไม่ได้

แม่ชี : คือเค้าก็คิดของเค้านะ

CO. : พี่งเคยสังเกตไหมว่า อย่าง เวลาอยู่ร่วมกันในบ้าน
 ใครก็ตามเวลาปฏิบัติกับแก สิ่งไหนที่เราทำแล้ว แกจะ
 โมโห ทำให้แกไม่พอใจ

ยง : แกจะเฉยๆคนเดียว แกจะนั่งนอนไปเรื่อยๆ

หม้ย : ทางโรงพยาบาลได้ฉีดยาใหม่ ระหว่างรักษาแกมา

ยง : เคยฉีด 2 ครั้งที่ว่า เป็นมากๆ แล้วกลับบ้านอาการก็ดีขึ้น

หม้ย : ยานี้จะแถบสีอะไร

ยง : ไม่ทราบฮะ

หม้ย : ของบ๊วยจะเป็นแถบสีม่วง

นา : ของสมชายก็ต้องฉีดยาเหมือนกัน แต่หลังๆ นี้ไม่ต้องแล้ว

ยง : ตะกี้ พี่สาวแกเพิ่งกลับมา กลับมาได้แป๊บเดียว

หม้ย : เวลาไปซื้อยาห้องยา แล้วเราจะต้องเอาไปให้พยาบาล

ยง : แก่ก็หาว่า พี่สาวแกแกล้งแก ทั่งที่เขาเพิ่งกลับมาจาก
 ต่างจังหวัด

CO. : เค้าก็คิดว่าพี่สาวแกล้งเค้า

ยง : ครับ ทั้งพี่สาวแกก็ไม่ได้พูดอะไร ชื่อของมาฝาก
เยอะแยะเลย ฝากน้องด้วย อันนี้ของอ้อ อันนี้ของคนนั้น
คนนี้ แก้วว่า พี่เค้าว่า กะแห้ง ภาษาชาวบ้านเค้าว่า
อย่างนั้น

CO. : แปลว่าอะไรคะ

แม่ชี : เหมือนกับว่า ตัดจรีต

ยง : เออ! ตัดจรีต ใช่ ๆ

ยง : ที่นี้พี่สาวเค้าก็บอกว่า ป้ามาธุระ เข้ากรุงเทพใช้ใหม่ ผม
ก็บอกว่าป้าจะมาประชุมนี้หน่อย เค้าบอกว่า เค้ากลับ
ด้วยได้ใหม่ มาส่งเค้าที่ศิริราชนี่ ขอเวลาหน่อย

แม่ชี : พวกนี้พูดไม่สุภาพ ใช้คำพูดแปลกๆ พูดไ้อ้ของหยาบๆ

หม้อย : ชอบเอาคำพูดที่เราไม่รู้เรื่องมาพูด

วลัย : เราฟังไม่ได้เลย ต้องทำเป็นไม่ได้ยิน

(ไม่ได้ฟังเพียงเลย แม่ชี, หม้อย และวลัย คุยกันเป็นกลุ่มเล็ก)

CO. : ตอนนี้อยู่รู้สึกหนักใจมากนะคะ

ยง : ครับ งานก็ยุ่งอยู่แล้ว หนักใจเรื่องลูกอีก ใจยังเคยคิด
ว่า แบบนี้เป็นปัญหาอ่อนไปเลยดีกว่า คล้ายๆว่ามีกินก็กิน
ไม่มีก็ไม่กิน ไม่เดือดร้อนคนข้างเคียง อันนี้มันทำให้คน
ข้างเคียงเดือดร้อนไปหมด มันห่วงใยว่า เค้าจะเกิด
อะไรขึ้นมา แต่เราก็กลัวว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นมาอย่างที่
เราเคยเห็น

หม้อย : เท่าที่เล่ามานี้เป็นพื้นฐานเหมือนลูกสาวที่เป็นตอนแรก

ยง : ครับ

หม้อย : บีเป็นแบบนี้ แม้ก็ไม่มีความรู้ว่าเค้าเป็น เค้าไปสรรผม
อยู่ๆ ปากเค้าก็เบี้ยวไป

แม่ชี : เส้นมันดิ่งไง

หม้อย : ตักข้าวก็มีกลิ่น เอ๊ะทำไมโลกมีกลิ่น เลยเอายาหม่องนาวด

นอง : แพ้ยาเหรอ

หม้อย : ตอนนั้นยังไม่ได้รับการอะไรเลย แต่เราก็มองเข้าไป

แม่ชี : อันนี้ของแม่เนี่ย มันป้ายข้างในตัวนะ มันท้องโต

ยง : แก่ไม่สั้นนะ

วลัย : สั้นข้างใน

แม่ชี : ของชิ้นนี้กินข้าวไม่ได้เลย ต้องบ้วน ช่วยตัวเองไม่ได้

หม้อย : พอเริ่มอาการที่เป็นนะ ก็เหมือนของเฮียเลย คราวนี้
หน้าตาไม่ใช่เหล็กตัดชะแล้ว เป็นไม้ธรรมดา ไปปลัก
มันจะออกได้ไง ปลักไม่ออกก็ขึ้นไปชั้นบน จะกระโดดลง
มา พอเราให้เค้าช่วย คนอื่นช่วย ก็ว่าจับนมกู่ จับนั้นกู่
มันก็ว่าไปเรื่อยเรื่อย เมื่อก่อนไม่มีกู่ญแจหรือก ุเตี้ยวนี้ก็
เลยต้องเอากู่ญแจคล้องทุกประตู หน้าต่าง

ยง : เอ้! อาการจับโน้นจับนี้มันมีนะ บางทีก็บอกว่า คนนั้นนะ
มาจับนมแก พวกก็คิดว่าลูกเราไม่เคยไปไหนเลย ตั้งแต่
เล็กจนโตไม่เคยจากกันเลย ไปไหนก็ไปด้วยกัน และก็
อยู่ด้วยกันตลอดเวลาเลย ไม่น่าจะเป็นไปได้ เอ!
ทำไมถึงมีอาการคล้ายๆ กัน

หม้อย : อีกหน่อยจะเริ่มหนีออกจากบ้าน

แม่ชี : ลูกชายชอบจ้อง

วลัย : เค้าอาจจะหาว่า เสียตัว เสียอะไรเงี้ยไปเลย

หม้อย : เค้าหาว่าบ้านนี้ ไม่ให้ความสุขเค้า ไม่มีใครเข้าใจเค้า
เค้าจะพูดว่าเรา แม้ก็เป็นคนไม่ดี พ่อก็ไม่เมียน้อย
พี่สาวก็รังเกียจ เกลียตนักคนเล็ก คือคนสุดท้องมาแย่ง
มาเกิดทำไมไม่รู้ อะไรงี้ ต้องพยายามแยกกัน

นา : ทั้งๆ ที่ไม่ใช่เรื่องจริง

วลัย : ทั้งๆ ที่ไม่ใช่เรื่องจริง

แม่ชี : ชอบแก่งตัวยชิ ชอบจีเรา จี้ๆ

ยง : ปกติ ผม พ่อแม่ลูก ก็อยู่กับคนละห้องนะ เวลานี้ แม่เค้า
ก็ไปนอนเป็นเพื่อนแก

นา : แล้วแกชอบใจไหม

ยง : ก็ไม่รู้ชียะ แม่แกก็ว่าสองไปนอนเป็นเพื่อนกันนะ นี่ได้
เดือนแล้ว

วลัย : แล้วไม่ตีขึ้นเหรอ

ยง : ก็เหมือนเดิมแหละชียะ

วลัย : จะต้องช่วยด้วยยา สมชายก็เป็นแบบนี้อาการของเค้าทำ
ให้เราปวดหัวมากๆ กับเขา เพราะฉะนั้นทุกคนมีอย่างนี้
อย่าเครียด เหมือนอย่างที่คุณรจนา นักสังคมสงเคราะห์
ที่นี่เคยบอก เมื่อปีที่แล้วนี่เอง หลังจากที่คบกับแกมาเป็น
สิบๆ ปีแล้ว เค้าบอกว่าอย่าไปมอง อย่าไปสนใจเค้า
เค้าโกหกก็อย่าไปโกรธเค้า คืออย่าๆ ทั้งนั้น เค้าแกผ้า
ก็อย่าไปดูเค้า

ยง : อาการนี้ คนข้างเคียงจะเป็นประสาท

วลัย : ชียะ จะเป็นประสาทกินมากๆ เลย ปวดหัวมากๆ เลย

ยง : นี่ผมรู้สึกว่ามี ความทุกข์มากๆ เลย มีโอกาสจะเป็น
ประสาทกินจริงๆ

แม่ชี : มันทำให้ต้องคิดมาก

นอง : อีฉันก็เหมือนกัน รู้ตัวเลข ห่วงก็ห่วง แต่อิฉันยังอาศัย
ว่าสวดมนต์เก่ง

ยง : แต่ปกติแกก็ไม่ค่อยแสดงอาการก้าวร้าว เพิ่งจะมีเนียะ
แกจะว่า พุดช้ำอยู่นั้นแหละ เบื่อ

นอง : อือๆ ไข่

ยง : อธรรมตาปกติ แกไม่ใช่คนอย่างนั้น แกจะเงียบเฉย

วลัย : แต่คราวนี้แกตะคอก

ยง : คราวนี้รู้สึกแกไม่เฉย แต่ก็ไม่ถึงขนาดตะคอกหรือกนะยะ

นอง : พุดๆ น๊ะ

วลัย : อย่างนั้นน๊ะ ถ้าดีดยาคงดี เพราะสมชายก็เป็นอย่างนี้

ยง : ที่นี้ เราก็มักจะไปแนะนำหมอนะ มันไม่สมควรใช้ไหม
เราก้ได้แต่บอกหมอ ให้หมอนวินิจฉัย แล้วเมื่อวานนี้แกจะ
ให้ใส่ลูกน่องแม่แกออก ทั้งที่ไม่เคยคุยกันเลย เพราะลูก
น่องเป็นคนเงียบ วันๆ แทบไม่เคยเห็นหน้ากันเลย แต่
แกบอกว่าทรมาณเหลือเกิน เขาแกล้งอยู่ตลอดเวลา

นา : มีใครแกล้งเค้าหรือ

CO. : เค้าหาว่าคนงาน 2 คนนั้นแกล้ง

ยง : ไม่เฉพาะ 2 คนนั้นน๊ะ คนอื่นก็ด้วย แกว่าคนนั้นก็แกล้ง
คนนั้นก็แกล้ง

แม่ชี : มองคนผิดไปหมด ก็เหมือนกับลูกสาวนั้นแหละ นั่งพร่ำตำ
คนในบ้าน บอกว่าจะเอาเข้าโรงพยาบาล มันตัวเน่าไป
หมด

ยง : จิตใจบางครั้งผมรู้สึกเครียดมาก แม่เคื่อก็ปลอบใจนะ
เขาบอกว่าถ้าทนไม่ไหวจริงๆ ก็ให้เอาไปโรงพยาบาล
เลย สงสารก็สงสารลูก พอลูกมาอยู่โรงพยาบาล ใจก็
นึกนะว่า อาทิตย์มาเยี่ยมหนหนึ่งแต่ก็ทนไม่ได้ซักที ผมมา
เยี่ยมทุกวัน ผมต้องขบรตจากนครปฐมทุกวันนะ เพื่อเข้า
กรุงเทพฯ

แม่ชี : พอมาอยู่ที่นี่ ก็มาเยี่ยมทุกวันเหมือนกัน

นา : เหมือนกัน

นอง : ตอนแรกก็ว่าจะไม่มา แต่เอาเข้าจริงๆ แล้วมันอยู่ไม่ได้

CO. : เป็นห่วงเขา

ยง : เวลาเค้าไม่อยู่กับเรา เราจะนึกสงสารเขามากเลย
แต่เวลาอยู่ด้วยกัน เราเครียด

นอง : ใช่ๆ

นา : เวลาอยู่ด้วยกัน เค้ามักจะทำอะไรให้เราไม่ไหนะ

แม่ชี : ใช่ๆ เราเครียด

ยง : แต่เวลาไม่อยู่กับเราเนี่ยนะ ใจเราจะนึกถึงเค้าว่าเค้า
จะอยู่ยังไง พ่อแม่เนี่ยทำให้เค้าทุกอย่าง เขายัง..
(เงียบสักครู่) แล้วมาอยู่อย่างนี้ เขาจะกินจะอยู่ยังไง
คิดไปสารพัด

นอง : เข้ามาแล้ว จนหมดดูแลคุณ หมอบอกว่า ไม่ต้องมาทุก
วันก็ได้ มันเคยตัว

ยง : ผมไม่เกิน 2 วัน ผมต้องมา พอมีเวลาว่างไม่เข้าก็บ้าย
ผมต้องมาเลย

หวัน : เกิน 2 วันไม่ได้เลย

ยง : ใจความผูกพันระหว่างพ่อกับลูกนั้นเนะมันมาก

หม้ย : ไม่จำเป็นต้องมีลูกคนเดียวหรอก หลายคนก็รักเท่ากัน
แต่ทุกวันหมอว่าไม่ให้มาเยี่ยม เราก็ไม่เยี่ยมบ้าย แต่มา
ตอนเช้า แอบมองก็ยังมีดี

แม่ชี : แม่ก็เหมือนกัน

หม้ย : แอบมองว่า ของกินใส่ตู้ไปพร้อมกับเงิน พรุ่งนี้ว่าจะไม่
ไป แต่ไปหน่อยดีกว่า

วลัย : ถ้าไม่ไปมันไม่สบายใจ

นา : ขอมาเยี่ยมเค้าซักหน่อยก็ยังดี

หม้อย : ไม่ต้องว่ามีลูกคนเดียว ทั้ง 3 คนก็อย่างนี้ ถ้าลูกไม่
กลับบ้านทั้ง 3 คน จะยังไม่หลับ ตอนเช้าจะไปไหนฉัน
ไม่ว่า แต่ตักเย็นต้องกลับมาล้าง ฉันถึงจะหลับได้

แม่ชี : ถ้ามันกลับมาแล้วก็ดีใจนะ

ยง : แกเป็นคนขยันมากเลย จะใช้หรือไม่ใช้ที่นอน แกก็เก็บ
ให้หมดทุกคนเลย แม้แต่ถุงเท้าของน้องชายที่ถอดใส่
กระป๋องไว้ แกก็ยังเก็บซักให้ ถ้ามีอาการแกจะไม่ทำ
ถ้าจะทำ ไม่มีใครบอกให้แกทำ แกทำเองหมดเลย

หม้อย : ไม่ต้องบอก

วลัย : แกเต็มใจทำ

ยง : อย่างชายของเนี่ย แกออกไปต้อนรับลูกค้าเองเลย แต่
แกทำอะไร จะเอาสละสลวยหรือประติดประต่อไม่ได้
แกทำช้า บางทีก็ทอนเงินลูกค้าผิดๆ ซึ่งเราก็ปล่อยแคะ
ถ้าเค้าจะขายของ เราก็ปล่อยให้เขาทำ แต่จะคุมอยู่อีก
ที่ว่าทอนยังงี้ เค้าจะซื้อขายยังงี้ ก็อาศัยตรงนี้แหละ
เค้าจะทำก็ทำ ทั้งๆ ที่มันไม่ทันใจเราเลย

น้อง : เราต้องแกล้งชมเค้าไหมนะ

ยง : ก็ไม่ถึงกับแกล้งชมนะ อยู่กันเหมือนปกตินะ

วลัย : ชมเค้าบ้างซิบะ ชมบ้างก็น่าจะได้

นา : ชมว่า แหมเค้าขายของเก่งจัง

น้อง : แกล้งชม เค้าจะได้มีกำลังใจ

ยง : บุคลิกผมมันขมไม่เป็น (หัวเราะเก๋ๆ)

หม้ย : ทำไมไม่ให้แม่เค้าประกบตัวเค้าล่ะ

นง : ไม่ใช่ คือเราพูดถึงวันข้างหน้า วันข้างหน้าเค้าจะได้ทำ
เองได้

ยง : แม่เค้าก็พูดกับลูก แต่แม่เค้าก็คงพูดหวานไม่เป็น เค้าก็
พูดธรรมดา จะให้พูดประจบ เค้าทำไม่เป็น

แม่ชี : นี่ก็พูดธรรมดา พูดประจบไม่เป็นเหมือนกัน

หม้ย : จะพูดธรรมดาไม่ได้แล้ว

นง : หมายถึง พูดให้กำลังใจเค้านะ

CO. : แต่ว่าเพียงอ๊ะ เรื่องของการขมนี้ เป็นเรื่องที่ได้ผลมาก
มันไม่ได้หมายความว่า จู้ๆ ไม่มีอะไรแล้วเราขม แต่
เค้าต้องทำอะไรแล้วเราขม

ยง : อ้อ! อย่างนั้นก็ขมครับ บางทีก็บอกว่า อ้อขยันที่สุดเลย

นง : เก่งมาก อะไรอย่างงี้

ยง : เคยขมแบบว่า ความเป็นจริงอะไรอย่างงี้ แต่จะให้ขม
แบบว่าหวานจ้อยนี้ คงทำไม่ได้ (หัวเราะ)

นง : เค้าจะได้รู้สึกว้า แหม! เรายิ่งเก่ง

ยง : ก็เคยพูดนะว่า ลำพังลูก 3คนนี่นะ อ้อขยันกว่าเพื่อนเลย

แม่ชี : อย่างงี้ก็ใช้ได้แล้ว

CO. : การขมนี้ คงไม่ได้หมายความว่า เราจะต้องพูดหวานๆ
เสมอไป แต่หมายถึงว่า เป็นการทำให้เค้ารู้ว่าเรา
ชื่นชมเค้า เราภาคภูมิใจในตัวเค้า

แม่ชี : ไม่ใช่พูดหวานๆ หรือพูดอย่างงี้แหละ

ยง : อันนี้ทำอยู่ครับ แต่ไม่บ่อยนัก

หม่ย : เท่าที่ฟังมา 3-4 อาทิตย์นี้ บริหารบ้านไม่เหมือนกัน คือ
ครอบครัวใช้ชีวิตไม่เหมือนกัน

แม่ซี : ไม่เหมือนกันหรอก

หม่ย : คือให้พูดกับลูก ให้ความสุขความรักกับลูกก็ไม่เหมือนกัน
อย่างของหนูนี่นะ เค้าไม่พูดเลย แต่เราเป็นทั้งพ่อและ
แม่ ได้ทั้งคำชมและชู้ไปด้วย ถ้าแม่ตายซะคนแล้ว จะ
ทำไงกัน อย่างลูกสาวคนโตเค้าเรียนปริญญาโทอยู่ ก็
บอกให้เค้าหยุดเรียน เพราะเรียนไปมากๆ แล้วเดี๋ยว
เป็นบ้า เงินทองแม่ไม่เกี่ยง แต่หัวสมองนี่ต้องระวัง
เขาก็ดูหยุดเรียนไปแล้ว พี่สาวอายุมากกว่าบี 2 ปีเอง

ยง : ใจความใกล้เคียง การปกครองก็ไม่เหมือนกันนะฮะ

หม่ย : ไม่เหมือนกันจริงๆ

ยง : ถ้าเป็นลูกผม ผมคงไม่พูดกับลูกคนที่เรียนอย่างนี้ ผมคง
ไม่ให้เค้าออกจากโรงเรียน

หม่ย : แล้วบางทีคนบ้ากับคนดีก็จะทะเลาะกัน คือคนกลางกับคน
เล็ก ซึ่งเราก็ต้องคอยห้าม บางทีก็จะมียายกับน้าเค้า

มาช่วย

ยง : นี่ผมก็หวงคนใกล้เคียง เพราะผมก็เริ่มคิดมาก แล้วสังเกต
จากลูกสาวคนพี่ เมื่อกี้แกเพิ่งกลับจากอุดร พอเข้าบ้าน
ก็เอาขนมมาแจกน้องให้แม่ อ้อเค้าก็ว่าพี่สาวว่ากะแหร่ง
แล้วหลังจากนั้น แกก็ว่าเตี้ยพ่อ เข้ากรุงเทพฯ ไข้ใหม่
เตี้ยกลับด้วยแล้วกัน เราก็ถามว่าทำไมล่ะ เรารู้อแล้ว
ว่าเค้าคงคิด เพราะเราได้ยินแล้วว่าเขามีอะไรกัน แต่
เค้าไม่แสดงออกเลยนะ เค้าเก็บไว้ในใจ เราก็แกล้ง
ถามดู ทำเป็นไม่รู้ เค้าว่ากลัวป้าเหนื่อย

CO. : ตอนนี่พึ่งหนักใจนะคะ คือเป็นห่วงทั้งคนป่วยและคนข้างเคียง

ยง : ครับ เมื่อกี้ผมก็ถาม ที่นั่งมาในรถว่า น้องว่าอะไร ไม่พอใจน้องเหรอ คำบอกที่ไม่หรรษา แสดงว่าเขาเก็บความไว้ในใจ ไม่อยากให้พ่อแม่ไม่สบายใจ หรืออะไรก็ ไม่ทราบสาเหตุนะ เพราะเรารู้หมดแล้วว่าอะไรเป็นอะไร ที่นี้กลัวว่า อันนี้จะ เป็นสาเหตุที่ทำให้คนที่ไม่ป่วยป่วยไปได้ไหม อันนี้ผมเป็นห่วงมากเลย

วลัย : กลัวว่าพี่น้อง เข้ากันไม่ได้

ยง : ไม่ใช่พี่น้อง เข้ากันไม่ได้ เรื่องนี้ผมไม่ห่วง ห่วงแต่ว่า แกจะเครียดๆ กลัวแกจะเป็นอะไรไปอีกคน

แม่ชี : มันรักกันอยู่แล้ว เพียงแต่เป็นที่ประสาท

ยง : ผมว่าสายเลือดผมรักกันดี แต่เป็นห่วง กลัวคนป่วยกับคนดีมัน เข้ากันไม่ได้ ที่นี้ไอ้คนดีมันจะ เก็บความรู้สึกแล้ว

น้อง : ลูกชายชั้นเหมือนกัน น้องเค้านะ คำไม่พอใจที่พี่แสดง น้องชายคนนั้นแต่งงานแล้ว คำไม่พอใจเค้าก็ไม่พูด คำใช้เก็บกดความรู้สึกไว้ แต่เรารู้ว่าลูกคนนั้นมันแสดงไม่ตี เราก็เข้าใจ เราก็ใช้คำขอว่า แม่ขอณะลูกนะ ให้อภัยกันอย่างนี้เถอะ เราเป็นคนดีต้องให้อภัยเค้า ให้ความสงสารเค้านะ เราใช้คำขอลูกเดียว เพราะไม่รู้จักพูด ยังไง แต่ต่อหน้าเค้าก็ไม่พูดหรอก คำเกรงใจ เรารู้ว่าลูกคนนั้นมันแสดงไม่ตี แต่ไม่มีทางออก ใช้ขอลูกเดียว คนที่เหมือนกัน หากน้องว่าอะไรแม่ขอณะลูก คนอย่างนี้ทำอะไรไปก็ไม่มีความหมาย เราต้องให้อภัยเขาคนเดียว มันพูดอะไรก็เฉยๆ ทำเป็นไม่ได้ยิน ขอเขาเรื่อย แต่

เค้าจะให้หรือไม่ให้ ชั้นก็ไม่ทราบ เค้าไม่พูด ตามเขา
เขาก็เฉยๆ เปล่าๆ อะไรงี้เงี้ยนะ

ยง : เค้ากลัวแม่เสียใจเหมือนกัน

นอง : ใช่! เราใช้คำขอ แต่รู้สึกว่าคุณพี่ไม่ยอมนะ เขาพูดออกมาแบบไม่พอใจ เราเลยรู้ว่าตลอดมานี้ หมายความว่า
เค้าไม่ยอม

หม้ย : คนพี่อายุเท่าไรแล้ว

นอง : 40 กว่าแล้ว

หม้ย : อายุรุ่นหนูแล้ว เค้าควรจะรู้แล้ว

นอง : โอ้แบบนี้ คนมันต่างจิตต่างใจกัน ไม่ได้กับลูกของตัวเอง
หรือไม่ได้กับญาติของตัวเอง เอาตัวเราออกมาวัด ถ้าเรา
เห็นลูกของคนอื่น เราจะไม่รู้หรือก โอ้อย่างนั้นมันต้องได้
กับตัวเอง ถ้าหากไม่ใช่ลูกของเรา เราจะไม่สามารถ
เอาอะไรออกมาพูด มันได้กับตัวเอง

ยง : แต่จริงนะ ความรู้สึกอันนี้ ถ้าพูดถึงคนที่ไม่ได้เกี่ยวพัน
จะไม่เข้าใจเลย (สมาชิกพิมพ์กำกับคิดหน่อย)

CO. : คนเป็นพ่อแม่เนะ นอกจากจะกลัวใจที่ลูกป่วยแล้ว ยังไม่
สบายใจที่พี่น้องคนดีกับคนป่วย พาลจะมีเรื่องกระทบ-
กระทบกันนะคะ ไม่รู้ว่าในประสบการณ์ของเพื่อนๆ
ใครพอจะบอกเล่าถึงอะไรที่กระทบกระทบกันระหว่าง
พี่น้องไหม

นา : อย่างนานะ เวลาน้องเราทำอะไรให้เราหงุดหงิด ต่ำ
เราเงี้ยมันก็มีทั้ง 2 อย่าง อย่างหนึ่งมะ (หมายถึงวลัย
ซึ่งนานับถือเสมือนแม่) เค้าจะถามว่า ตามแบบที่พี่ยงเล่า

ยง : ครับๆ (ท่าทางกระตือรือร้นที่จะฟัง)

นา : ซึ่งบางทีใจเราก็คิดว่า...เค้าก็รับเยอะแล้วนะ...เราก็จะ
บอกเขาว่าไม่มีอะไร...แต่ที่ตอบไปอย่างนั้นนี่แปลว่า...เรา
ยังทนได้อยู่

แม่ชี : ยังทนได้อยู่

ยง : แต่ความรู้สึกมีแล้ว

นง : มีแล้ว

นา : มี...แต่คิดว่า...มะยังโดนเยอะกว่าเรา...เราไม่ยากจน
ตรงนี้ไม่ต้องห่วง...เราจะเหมือนกับเราทำได้

ยง : อย่างพี่สาวคนโตนี้...เค้าก็อยู่ในฐานะอย่างนานะ

วลัย : เค้าพูดก็ดี...เราจะได้ว่าเค้าคิดยังไง

นา : แต่อีกอย่าง...ในบางทีเราไม่ไหวแล้วนะ...เราไม่โหมมาก
(แม่ชีหัวเราะใหญ่) อะไรยังงี้...พอมะเค้า...บางทีเค้ายังไม่
ไม่ได้ตามเลย...เราจะบ่นกับเค้าไปเลยว่า...โธ้ย!...ทำไม
สมชายถึงเป็นอย่างนี้...ตอนที่เราไม่โหดนี่เราระเบิด
เลย...ตอนนั้นน่าจะอยากให้มะ...เข้าใจความรู้สึกของเรา
เท่านั้นเอง...โดยไม่ต้องทำอะไร...เราก็จะหาย

แม่ชี : แล้วมะเค้าเข้าใจความรู้สึกเราบ้างไหม

นา : แต่ถ้ามะเค้าพูด

แม่ชี : ซ้ำเติมเรา

นา : น้องมันป่วย...ต้องให้อภัยมัน...เราคนดีจะไปโกรธมันทำไม
นายิ่งย่ะใหญ่เลย

แม่ชี : รับไม่ได้เลย

นา : เอ๊ะ!...มะนี่...เค้ามาทำกับเรานะ...ยังเข้าข้างเขาอีก

ยง : นาพูดอันนี้...ถูกใจผมมากเลย

นง : เราเห็นใจนะ

ยง : คล้ายๆ มันอยู่ในฐานะเดียวกับลูกสาวผมเลย

แม่ชี : ฟังแม่ชี ของแม่ 4 คน รุมตำแม่คนเดียว

CO. : จากการบอกเล่าถึงความรู้สึกของนานะ คนเป็นพี่จะรู้สึก
 ยังไงกับการปฏิบัติของพ่อแม่ณะคะ คงทำให้คุณแม่คุณแม่
 ได้เข้าใจความรู้สึกของลูกมากขึ้น

วลัย : ค่ะ ดิฉันก็เพิ่งรู้นี้ เค้าไม่เคยบอกเลย

นอง : ตัวเราเป็นพ่อเป็นแม่ ฟังแล้วทำให้เราคิดตามด้วยว่า
 เราทำอย่างงั้นไม่ถูก

ยง : คนเรานี้ มันจะรับได้ ถ้ามันอยู่ในสถานการณ์เดียวกัน
 อย่างนาเป็นพี่สาวเนี่ย มันคล้ายกัน

CO. : อยู่ในตำแหน่งเดียวกัน

นอง : เวลาเราพูดกับคนป่วย เราก็มองไม่เห็นได้ยินนะ เราก็มอง
 บอกว่า เราทำกับพี่เค้าอย่างนั้นไม่ถูก เตียวเค้าไม่รัก
 นะ พ่อแม่ก็แก่แล้ว

ยง : เอ๊ะ! วันนั้นผมมาสายหน่อย แต่ผมได้ประโยชน์ตั้งเยอะ
 จุดนี้ผมถือว่าสำคัญสำหรับผมมากเลยนะ จุดที่ว่าคนดีจะ
 อยู่ร่วมกับคนป่วยได้ยังไง

วลัย : ได้รู้ใจลูก

ยง : ฮะ ไหนๆ ก็เสียไปหนึ่งแล้ว ไข้ใหม่ฮะ ถ้าเขาเป็น
 อะไรไปอีก ผมกลัวตรงนี้ อย่างน้อยนาก็อยู่ในจุดเดียวกับ
 กับลูกสาวผม ก็มีความทุกข์อย่างนี้ ก็เหมือนกันอย่างนี้

แม่ชี : ถ้าไม่รู้จักใจลูก ลูกก็ไม่ไหว

กลุ่มครั้งที่ 6

20 ก.พ. 2536

10.00-12.30 น.

(2 ชั่วโมงครึ่ง)

CO : ป้าหวิน เมื่อกี้เห็นป้าจะพูดเล่าอะไรให้กลุ่มฟัง

หวิน : จะเล่าว่า ลูกชายเวลานี้ดีขึ้น เค้าไปวันแรกนี้ เค้าเดินดู และบอกว่า เอ๊ะ! ทำไมมันไม่เหมือนเดิมนะ เค้าจะงงๆ

CO : ลูดยังอยู่หรือเปล่าคะ

หวิน : ออกไปแล้ว ออกไปตั้งแต่วันจันทร์ เข้าก็จะเปิดเทปฟังเทศน์ แล้วก็นอนเล่นอยู่ในห้องเค้า รู้สึกว่าเค้าดีไม่อาละวาด

แม่ชี : อันนี้เพราะฤทธิ์ยาใช้ใหม่ ฤทธิ์ยาช่วย

น้อง : เค้าทานยาอยู่หรือเปล่า (หันไปถามป้าหวิน)

หวิน : ทานอยู่ เมื่อเข้าตอนมานี้ เค้าบอกว่า อีกสักพักเค้าจะไปทำงาน ดีขึ้นกว่าเมื่อก่อนมาก เมื่อก่อนต้องมาขอเงิน ให้ไปวันละ 100 ก็เอาไปซื้อจนหมด พอบอกให้ยาซื้ออะไรที่ไม่จำเป็น เค้าก็บอกว่า ไม่ต้องห่วงนะ เติงเงินมันก็มาเองแหละ แล้วเค้ายังว่า เมื่อยามีฟ้าใหม่ นะ เรายังไม่ไห้บอก ว่า มึงจะเอาก็พ่อ กูจะให้มึงหมด

หม้อย : เรายังมีอาการเหมือนกัน ไม่ใช่ไม่มีอาการนะ

หวิน : บางทีรู้สึกอยากจะเอาเชือกรัดคอนะ แต่ตอนนี้ก็ดีขึ้น

รี : ก็ต้องคอยประคองไว้

CO : ป้าหวิน เล่าให้ฟังว่า ลูกตอนนี้กลับไปอยู่บ้านแล้วและมีอาการดีขึ้นนะคะ

นาง : คุณน้อย (ผู้นำกลุ่ม) อีฉันสังเกตเห็นว่าลูกอีฉันเนี่ยมัน
 เก็บกด มันกลัวว่าจะต้องมาหาหมอ มันทำพิช บางที
 เราคิดเอานะว่า เราดูเอานะว่า ที่จริงเราแอบอ่าน
 นิสัยมัน มันไม่แสดงออก มันกลัวเราจะพามันมาหาหมอ
 มันเข้าใจว่า มันไม่เป็นอะไร มันเข้าใจว่ามันมีแม่ไม่
 ปกติ

ริ : มีแม่ที่ไม่สบายใจ

นาง : เวลามาหาหมอ มันจะร้องว่า คุณหมอ ตูแม่ชิ แม่หนู
 เต้าบ้า แต่ทีนี้หมอเต้าบอกว่า หมอรู้ ว่าใครเป็นอะไร
 ไม่ต้องบอกหมอหรอก หมอรู้ หมอเต้าว่านะ มันว่า
 แกชิบ้า ทำไมไม่รู้จักกินยา (หัวเราะ) เราก็ไม่เถียง
 เราก็งงนะ

วลัย : พุดเหมือนสมชายเลย เต้าไม่บ้า เต้าว่าตีฉันบ้า แล้ว
 เต้าจะไม่กินยา

นาง : อีฉันยังสังเกตเห็นว่า ลูกอีฉัน ยังตาแข็งอยู่อย่างนั้นนะ
 มันเป็นเวลาทีวิญญาณไม่ตีมันยังอยู่กำกับอยู่ อีฉันไปนั่ง
 ทางพระบ่อยๆ เจ้าแม่กวนอิมก็ว่าเราปล่อยลูก ให้อีเรา
 ก็ไม่รู้จะรักษาอย่างไรแล้ว

CO : ป้ายหนักใจนะ

นาง : หนักชิคะ พี่น้องทั้งหลายมันไม่มีใครเอา ก็ข้างมัน
 อีฉันไปซื้อคอนโดของท่านกิตติวุฒโทไว้แล้ว 3 ปี
 เตรียมไว้แล้ว ลงทุนไว้แล้ว พี่น้องมันจะเอาเป็น
 เอาตายทำเดี่ยว เราเลยเอาไปฝากพระตีกว่า

ยง : อันนี้ผมก็ห่วงอยู่เหมือนกันนะ

CO : บ้านองเป็นห่วงเค้านะ ว่าถ้าบ้าเป็นอะไรไป พี่น้อง
เค้าจะไม่ดูแลเอาใจใส่อย่างดี

นอง : ไม่ได้นึกถึงค่ะ พี่น้องมันไม่เคยนึกถึงเลย

หมย : ไม่ได้นึกถึงหรอก ที่คิดจะฆ่าบ๊อง ก็เพราะคิดว่า
ถ้าเราตายไป 2 คน พี่น้องเค้าจะดูแลบ๊องไหมนะ

ยง : ฆ่าด้วยความรัก

แมชี : แต่พี่นองเนี่ย ที่จริงมันรักกันนะ เพียงแต่เวลานั้น
เป็นขึ้นมา มันด่ากัน

ยง : ความคิดของพ่อแม่เนอะครับ ผมว่ายังไง พี่นองก็ไม่เหมือน
พ่อแม่ พี่นองเนี่ยอีกหน่อยเค้าต้องมีครอบครัวไปนะ
แล้วครอบครัวของเขาจะรังเกียจไหม ไอ้ตัวเรา พี่นอง
เนี่ยคงไม่เท่าไรหรอก

นอง : อีฉันเตรียมตัวไว้แล้ว เพราะอ่านดูทุกคนแล้ว คิดว่าจะ
ไปไม่รอด ถึงจะอยู่ได้บ้าง ก็ได้ไม่นาน เหมือนพ่อ
แม่ เค้าคงไม่ให้ก๊วยได้เหมือนพ่อแม่ อีฉันนะเตรียม
พร้อมอยู่เสมอไว้ก่อน ซื่อไว้แล้ว 3 ปี และเตรียม
เงินไว้ให้เค้าก้อนหนึ่ง

ศูนย์วิจัยที่รักอักษร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ยง : เวลานี้ แม่แกพยายาม ปกติแกไม่เคยกอดลูกเท่าไรนะ
แกจะจับนิดจับหน่อยเท่านั้น แต่พนักี้ รู้สึกว่าแกจะกอด
แล้วถ้าไม่ไหวจริงๆก็ให้เอาไปไว้โรงพยาบาล เค้าเห็น
ว่า มันอาจจะดีกว่า อย่างผมเนี่ยบางทีหงุดหงิด ผมจะออกไป
ข้างนอก

วลัย : แต่การเอาไว้โรงพยาบาลนี่นะคะ เป็นวิธีที่จะผ่อนคลายน
คนในบ้าน

ยง : ที่นี้แกก็ส่งสารลูก แกก็เห็นความหงุดหงิดของผมมากเลย
อ๊ะ แกก็บอกว่าถ้ามันไม่ไหวจริงๆ เราก็เอาไปไว้
โรงพยาบาล

แม่ชี : เอาไว้โรงพยาบาลดีที่สุดใน

ยง : ผมรู้สึกบ้างครั้งนี้ใจมันเสียมากเลย มันก็ไม่ตรงกับ
เสียมให้ฟารนะ คล้ายๆว่า ใจมันผิดปกติ เคยแบบ
ว่าเราเรียง มันรู้สึกขุ่นมัว

CO : รู้สึกมันผิดไปจากปกตินะ มันหงุดหงิดไม่รู้ว่าเรียง

ยง : ครับ อาการคงแสดงออกไปจนแฟนผมได้รู้เห็น แฟน
บอกว่าถ้ามันไม่สบายใจจริงๆ ก็เอาไป ถ้าทนได้ก็ไม่ต้อง
อยากให้ไป เนี่ยเวลาผมหงุดหงิดหรือมีอาการแบบว่า
ไม่พอใจ ผมต้องออกไปข้างนอกเลย

นง : แหม! คุณ เอามาใหม่ๆนะ แบบเนี่ยส่งสารจับใจเลย
พอได้ยินลูกคนอื่นร้อง นึกว่าลูกเรา เข้าไปเลย เนี่ย
เดี๋ยวนี้ทำใจได้แล้ว มาใหม่ๆมาที่เนี่ย พอเรามาคนอื่น
ร้องนึกว่าลูกเรา นึกว่ามันลำบาก อะไรอย่างเงี้ย
หือ...นอนไม่หลับ แต่นั่นมันเป็นทางออกอยู่ทางเดียว
ปลอดภัยที่สุด คือ ที่นี้

วลัย : ดิฉันคิดว่า โรงพยาบาลสมัยหนึ่งนี่ไม่น่าห่วงนะ

นง : เดี่ยวนี้นั่นเคยแล้วหนู มาบ่อยๆก็ซั๊ก รู้สึกว่ามัน
ปลอดภัยอยู่กับหมอ มีอะไรก็พูดให้หมอฟัง เราอัด
อะไรขึ้นมา เวลาเจอหมอใหญ่ ก็ระบายให้ฟัง
บางทีหมอเค้าอ่านหน้าเรารู้ เค้าให้เด็กออกไปก่อน

แล้วถามเรา คุกกับเราต่อหน้าเด็ก เราก็ไม่กล้าพูด
มากนัก

ยง : เวลาผมพาลูกมาหาหมอนะฮะ ผมจะพูดแทนคนไข้ทุก
อย่างเลย เป็นคนบอกกับหมอ คนไข้ก็จะเฉย หมอ
เคยถามว่า มีคนแก่งใหม่ แก่ก็ตอบว่ามีคนแก่ง
แก่งยังงี้ ก็ตอบไม่ได้ คราวนี้เราก็เล่าอาการที่เรา
เห็นให้หมอฟัง หมอเค้าก็จะจัดยาให้

นอง : คุณหมอเค้ามีประสบการณ์ดีมาก เราจะพูดอะไร
เค้าจะรู้ว่า หูแว่วไปเอง ที่จริงไม่มีใครว่า บางที
มันบอกว่า แม่ละตุ ตีเค้า ต่ำเค้าทุกวัน เค้าจะฟ้อง
เลย หมอเค้าจะบอกให้คนไข้อยู่ข้างนอกก่อน คุกกับเรา
เราก็บอกว่า มันไม่ได้เป็นอย่างที่เค้าพูด ดิฉันไม่ใช่
ไม่เลี้ยงเค้านะ ไม่ได้เป็นอย่างที่เค้าพูด หมอเค้าก็
เข้าใจ

CO : ตอนนั้นเขาเป็นยังไงบ้างคะ

หม้ย : หลังจากไปทำงานแล้ว เขาบอกว่า แม่ไม่ต้องซกให้
หนนะ น้ำด้วย เตี้ยมันบาป เตี้ยหนุมาทำเอง
อะไรอย่างงี้

CO : เรียกว่ายังดีอยู่

หม้ย : ดีอยู่ ก็ไม่มีอะไร

CO : พี่หม้ยก็สบายใจ

หม้ย : ดีก็ยังให้กินยานี้ไปเรื่อยๆ ยังกินอยู่ เพราะว่าเหลือ
อีก 7 เม็ด

CO : แต่พี่หมี้ยก็มีข่าวดีมาแล้วให้พวกเราฟัง บอกว่าตอนนี้
สามมีเข้าบ้านแล้ว (สมาชิกหัวเราะชอบใจ)

หมี้ย : ไปอีกแล้ว

รี : มาคืนดี เพราะเราช่วยพูด

หมี้ย : มา 2 ทุ่ม เอาเงินมาให้ ไม่รู้กลับตอนไหนเหมือนกัน

แม่ชี : มาเยี่ยมเมีย (สมาชิกหัวเราะ)

หมี้ย : ไม่ได้พูดกัน คุณยายจำ สาบาน

แม่ชี : เขาก็พูดกับลูกเค้าไง

หมี้ย : กับลูกเขาคอนไต แก่จุงๆจุงๆกัน

แม่ชี : ไม่ได้พูดก็มาเห็นหน้าหน่อย

หมี้ย : แต่เขาฝากเงินเอาไปให้ รีบเอาไปให้แม่เขา

ตอนนี้แม่เขาไม่ได้ทำงานแล้ว เตี่ยแม่เขาไม่มีใช้

แม่ชี : เขาก็ใจดีขึ้นมาแล้ว

หมี้ย : ใจดีขึ้นก็ใส่โรงแล้ว (สมาชิกหัวเราะ)

นอง : จะมาฝากผี ฝากไข้ โอ! สงสารเขาหน่อย

หมี้ย : ไม่หรอก

CO : ยังเจ็บใจไม่หาย

หมี้ย : ใช่ เอากระบี่ เอาใบประกาศ เครื่องยศ

อะไรเอามาไว้ให้ เอาใบความรู้ ถ้าเขาตายแล้วมี

ใบอะไรมั้ง เลยบอกว่าเอาไปให้พันเลย ก็เมื่อวานนี้

พาลูกสาวคนนั้นแหละ เขาปวดหัวอยู่หลายวัน ตั้งแต่พ่อ

เขาเอาเงินมาไว้ให้ บีเขาปวดหัวตลอดเลย

แม่ชี : ปวดหัวแล้ว มันเกี่ยวอะไรกับรับเงินเค้าหละ

หมี้ย : เขาอยากได้เงินไง

CO : ที่นี้พ่อแม่ซื้อให้

หม้ย : ทองเขาเส้นอย่างงี้ แต่ว่าอย่าเพิ่งใส่เลยลูก เพราะ
ว่าเดี๋ยวไปทำงานออฟฟิส แล้วค่อยใส่ที่บ้านไม่ต้องใส่
เพราะว่าแม่อยู่บ้าง ไม่อยู่บ้าง อยู่คนเดียวอันตราย

แม่ชี : อยู่บ้านแล้วมันเกี่ยวอะไรกับคนอื่นล่ะ

หม้ย : แต่ว่าบ้านใครก็บ้านใครนะ เพราะว่ามันส่วนตัว ถ้า
ไม่มีออกแล้วก็ไม่มีแขก

CO : อาจารย์วัลย์คงลุ้นน่าตุนะคะ อยากให้พี่หม้ยใจอ่อนซะที
(สมาชิกหัวเราะ)

หม้ย : คือมั่นใจว่าใครจะคิดร้ายกับเรา คือรู้ว่าเรามีภูมิจำใส
ตั้งแต่หน้าบ้านถึงประตูบ้าน

CO : พี่หม้ยคะ อาจารย์วัลย์มีอะไรจะบอก

หม้ย : โอ๊ย! อย่าบอกหนูเลยคะ 17 ปี แล้วถ้าหนูมี หนูก็
มีใหม่ไปนานแล้ว มีดีกว่าสามีเก่าอีก

วัลย์ : ไม่ใช่คะในฐานะที่เป็นลูก คุณพ่อเสียตั้งแต่ร้องไห้ไม่เป็น
คือประมาณสัก 3-4 ขวบ แต่จำความได้ แล้วเขาก็มี
อายุเข้าวัยรุ่น อยู่ ม.5 ม.6 ถ้าช่วงนั้นก็ประมาณ
13-14 พอจบ ป.4 ก็เรียน ม.1 ถึง ม.6 วันดีคืนดี
ก็จะนอนนึก...

หม้ย : ม.3 ก็เท่า ม.6 สมัยก่อน ก็ชั้นม.3 รุ่นนี้

วัลย์ : มานั่งนึก คนที่เขาแกล้งเรา เขาแกล้งข้างหลังคา
บ้าน เขาจะเอาเงินค่ากินเหล้า แม่ก็ไม่ให้ เราก็ก
ไม่ให้ เราก็นั่งอ่านหนังสือ นั่งคิดว่าพ่อเราอยู่นะ
เขาคงมาแกล้งเราอย่างงี้ไม่ได้ ถ้าเราเป็นผู้ชายก็ต
อยากจะมีพ่อ ในขณะที่พ่อตายแล้ว เอาขึ้นมาไม่ได้ นี่พ่อ
ยังอยู่ ลูกเค้าจะไม่อยากได้หรอก

หม้ย : เป็นอย่างนี้ ความเข้าใจนะ ลูกทั้ง 2 คนที่ว่าเราหย่า
 ชาติกันแล้ว เขาปกครองลูก 3 คนไว้หมดเลยตามสิทธิที่
 เราหย่ากัน ตอนนั้น แต่คนโตวิ่งตามเรามา ซึ่งพ่อก็ดำ
 ตามหลังมาว่า ไปเลย ก็พูดแบบหยาบๆว่า ให้เรานะไป
 ชายของเก่ากิน ทั้งแม่ทั้งลูกเราก็เอาค่านั้นมาเก็บเอา
 ไว้ในใจ สอนลูกว่าพยายามเรียนให้ดี แม่นะทำงาน
 เหนื่อยเพื่อลูก ให้ลูกจบปริญญาให้ได้ ทำอะไรแบบนี้
 ทำให้ดีที่สุด อย่าให้ใครดูถูกเราได้ ที่นี้เขาปกครองทั้งบี
 ท์ทั้งคนเล็กไม่ได้ หนึ่ง คนสุดท้องถูกนายสิบป็นเข้าห้อง

แม่ซี : กำลังเป็นสาวนี่

หม้ย : ในบ้านพักตัวเองเป็นนายร้อยนายพัน แต่ทำไมชาติวินัย

แม่ซี : เต่าไม่เกรงแล้ว

หม้ย : สอง บิมนต์ตุตจินเป็นบ้า ก็เพราะสาเหตุ เขาไม่ได้ดูแล
 ลูก เพราะว่าไปบำเรอคนใหม่เกินไป เพราะว่าเหตุนี้
 จะมาอ้างว่ามาเยี่ยมลูก เพราะความเสน่หาก็กี่ไม่ใช่ มา
 หาฉันฐานะเมียก็ไม่ใช่ บอกแล้วว่าเขาเสียตายนั่น
 ไปให้ผู้หญิงคนใหม่ เขาย้อนกลับมาจดสมรส ฉันก็บอกฉัน
 จดได้เพื่อลูก แต่ถ้าเป็นสามีกันไม่ได้ คือร่างกายของฉัน
 จะพลีให้ใครก็ได้แต่ไม่ใช่เขา คือเขาอยู่อย่างนี้จะมา
 เยี่ยมลูกก็มาซี... เราก็ควางกันไปโดยจับมือถือแขนคล้อง
 กันไป เขาจะมีกริยากันไป ให้เขาเจ็บปวดเหมือนที่เรา
 เจ็บปวดบ้าง ว่านี่สามีใหม่ของฉัน

นอง : ไม่ใช่อาจารย์ ฟังแล้วไม่ใช่จุดนั้น มันคนละอย่างกัน

วลัย : ตอนนั้นเขาคงยังหนุ่มอยู่ แต่เดี๋ยวนี้หมดไฟแล้วละ

หม้ย : บีฟังเป็นมาก 2 ปีนี้เองนะ

นอง : ไม่ใช่ อย่างอาจารย์นี่ไม่ได้รับความเจ็บปวดอย่างแค่นี้
มันเจ็บซ้ำ มันไม่สามารถจะเอาความคิดนี้มารวมกันได้

แม่ชี : เค้เจ้าชู้เกินไป

หมี้ย : แบบในหมู่บ้านมีเรื่องกับลูกสาวคนที่ เป็นบ้าที่ว่ารักษาไม่
หาย ไปแย่งกระเป๋ามือเขานั้น เป็นความผิดของลูก
เรา รีบไปขอโทษแล้วบอกเขาว่า ลูกฉันเป็นอย่างนี้ๆ
ไปกระซิบข้างหูเขา และอีกวันหนึ่งให้พ่อเค้พาไป
เราก็ยังไม่ได้ลาออกจากงาน ลูกเนี่ยซึ่งไม่รู้อะไรแล้ว
ยามในหมู่บ้าน เขาก็พาไปบ้านตัวเอง ก็นั่งอยู่ชักรับแขก
หน้าบ้าน ทำไมให้ยามขึ้นไปห้องของลูกสาวได้

CO : พี่หมี้ยรู้สึกเสียใจว่า เขาเป็นพ่อแท้ๆยังไม่สามารถป้องกัน
ลูกได้

หมี้ย : เขาปกครองลูกไม่ได้ ถ้าอย่างนั้น บินี้ละ บิรับปริญญา
แล้วยิ่งเห็นวันนี้เขาได้รับปริญญาที่ศรีปทุมนะ ยิ่งน่าตา
ร่องให้มาเรื่อยๆ บิของแม่นะต้องจบ คนนั้นคงคิดว่าบิ
ต้องนอกใจเค้แน่นอน บิก็นั่งล้างชาม เขาก็มาจากไหน
ไม่รู้ 2-3 คนมารุมตี เอาหัวกระแทกพื้น รุมฟัน เขาวัง
พ่อจ๋า แม่จ๋าช่วยด้วย สัญชาติญาณความเป็นแม่ เทียงนั้น
แหละเป็นลมในห้องน้ำ คนงานมาถามพี่เป็นไรไม่รู้ พอ
ตกเย็น ก็มีโทรทัศน์บอกบิถูกฟัน ค้ารถเท่าไร ไม่สนใจ
โบกรถแท็กซี่ไปตูลูก ก็ยังไม่ได้แจ้งความ ยังไม่ได้ทำ
อะไรไปถึงก็ขอจับตัว ยอมรับตัวเองเก่งบอกว่า ผู้การ
คะ ผู้หญิงเป็นนี้ๆ หนูขอใบผ่านทางต้องให้หนูนะคะ
เพราะว่าหนูมีความเจ็บปวดลูกหนูไปนอนศรีธัญญาเวลานี้
หมอเข้คิดว่าลูกหนูได้เป็นแบบนี้ๆ หนูมีใบแพทย์คะและ เขา

ก็เอาตำรวจไป ขึ้นศาลต่อสู้กัน ก็ร้องขออญา แต่ก็บอก
ลูกว่า ยังไม่ร้องขออญาหรือลูก แม่นี้แหละบอกให้เขา
เก็บเงินซื้อโลงไว้ก่อน.... เดี่ยวแม่ทำเอง บอกกับลูก
ลูกถามว่าแม่ทำได้หรือ เลยบอกว่าสิ่งไหนมั่งที่ทำได้

แม่ชี : ผู้หญิงหรือผู้ชายที่มาทำลูกเรา

หม้อย : ผู้หญิง

แม่ชี : กคน

หม้อย : 3

แม่ชี : แล้วเรื่องอะไรมารุมลูกเรา
(พูดด้วยน้ำเสียงเกรี้ยวกราด)

หม้อย : ทอมนะ

แม่ชี : อ้อ พวกทอมต้องทำแน่นอน

วลัย : ร้ายกว่าผู้ชายธรรมดาอีก

หม้อย : เสร็จแล้วลูกก็รีบไปบอกพ่อ ว่าเขาจะทำร้ายแล้ว เหตุ
ไฉน มาเคลียร์พื้นที่คนเดียว

แม่ชี : เดี่ยวสิ พูดตรงนี้ ทำเขาได้ไหม

วลัย : ไม่ได้หรอก

แม่ชี : ทำแก้แค้นให้ลูก(น้ำเสียงเจ็บร้อนแทน สมาชิกหัวเราะ)

หม้อย : ทำเวลานั้นมันก็ติดคอกตาย แต่หนูไม่ลืมนะ

CO : คือเขาขึ้นศาลแล้วก็ขออญาไงอะ

แม่ชี : เดี่ยวนี้ยังร้องอญาอยู่อีก

หม้อย : เสร็จแล้วบอกลูกไม่ต้องเสียใจหรือลูก ดึกบางระจัน
เค้าแค้นกันด้วยอะไร แมก็เป็นอย่างนั้นแหละ แม่
ปกครองลูกได้

แม่ชี : คนเมืองเพชรใจเหี้ยม

หม้ย : พอเห็นเขาอยู่โรงงานนั้น จะใช้เลยว่่า จะไปตุลิว่่ามัน
ทำอะไร ยังไง ทำจริงหรือเปลว แล้วลองถามบางคนดู
ว่่า หัวละเท่วไหร่

แม่วี : จะจ้างข่วเลขหรือ

หม้ย : ทำไม่ได้ไม่เป็นไร แต่ข่วให้ถึงกุนะ แค้นนั้น

แม่วี : จ้างแล้วเหรอ

หม้ย : ไม่บอก

นอง : ไปก่อเวรก่อกรรมต่อกัน เป็นเวรเป็นกรรมต่อกัน

หม้ย : เวรก็ขอมรับด้วยการไม่จงเวร

แม่วี : นี้จงเวรแต่ทำเขาไม่ได้

หม้ย : ไม่ทราบ หนูถือศีลตลอด

แม่วี : เค้าจะมาจงเวรเรวที่หลังนะ ถือศีลก็ไม่หมดนะ

หม้ย : ความแค้นนั้นยังงินะมันเจ็บนะ

แม่วี : ทำด้วยความแค้น

วลัย : แต่มุสลิมถือว่่าอภัยให้เค้าแล้วเรวได้บุญ สิ่งทีเค้าทำก็จะได้กับตัวเค้าเอง

หม้ย : อนาคตลูกเรวดับเพราะเขา ถ้าเขาไม่ฟันลูกเรว

วลัย : ถ้าคิดชะว่่า เรวรุ่งเพราะเขาไม่ได้เหรอ เรวก็ เป็น

หนึ่งขึ้นมว่่าในตองอู

หม้ย : เรวหนึ่งไม่ได้

วลัย : (หัวเราะ) ทีเรวต่อสูมว่่าได้

กลุ่มครั้งที่ 7

28 ก.พ. 2536

9.30-12.30 น.

(3 ชั่วโมง)

ยง : ลูกสาวผม ไม่รู้เป็นยังไง ตีหรือแย่งก็ไม่รู้ แต่รู้สึกรัก
สายรักงาม ขนาดมีไฟที่หน้าก็ต้องไปตัดออก แล้วเค้ามี
แผลเป็นที่หน้าเป็นรอยนิตเดียว เรียกว่า ถ้าไม่สังเกต
ก็ไม่เห็นหรอก แต่แกรบเร้าจะไปผ่าตัดทำลายกรรม

พูดทุกวันจนผมหงุดหงิด

วลัย : มีตังค์นี้ (หัวเราะ)

ยง : แล้วผมก็บอกว่าเอาตังค์นี้เก็บเอาไว้ เมื่อมีความจำเป็น
ใช้มั๊ยอะ เค้าบอกว่า เค้าเสียใจที่จะเห็นแผล เห็นแล้ว
น่าเกลียด เค้าบอกเค้าจะเก็บเงินไว้ทำไม เรามาหา
ความสุขไม่ดีกว่าหรือ อ๊วย! เค้ากลับมาสอนเราอย่างนี้
แต่อันนี้เค้าก็พูดถูกนะฮะ คนเรานี้หาความสุขไว้มันดีนะ
ที่นี้แก็เป็นการใช้ไม่สมควรกะใช้ไม่เป็น เอ้อ ไม่ถูก
จงหะในการใช้

แม่ชี : มันก็มากไปนะ มันแผลเป็นที่ว่าเป็นอัสสุกอิโสสมัยเป็นเด็ก
นะ เป็นมันก็ไม่น่าเกลียดมาก นิดๆหน่อยๆ

CO : เป็นนิตนิง

วลัย : แกไม่มีอะไรทำ แกก็นั่งมองไปมองมามันก็ใหญ่ขึ้นๆ
(หัวเราะ)

นา : ไฟหรืออะไร

ยง : แล้วไฟที่แก้มนะฮะ แต่นี้ก็ค่อนข้างใหญ่เหมือนกัน แก
อยากจะตัดออก เอ้า! ตัดก็ตัด ใช้มั๊ยอะ ไฟตัดแล้ว

CO : อ้อ ไปตัดไฟแล้ว

ยง : ที่นี้ก็ยังงิ ไฟก็ไม่น่าเกลียดเท่าไหนนะฮะผมว่า แต่แก็
จะเอาแต่ใจแกอย่างเดี๋ยวนะฮะ

แม่ชี : เค้าให้เอาใจพวกนี้

ยง : ทำงานกำลังเพลินๆเนี่ยนะ แกก็บอกป้า พาอ้อไปหาหมอ
 หน่อยไม่ได้เหรอ เอาตั้งค์ของแกก็ได้ เรื่องเนี้ยก็บอก
 อ้อ อย่าพูดกับป้าเลย ป้าหงุดหงิด ผมตั้งค์มี ยังหงุดหงิด
 มากเลย ตัดบทเลย เราก็บอกว่า ไปคุยกับแม่เค้าไป
 เราจะตวาดก็ไม่กล้า อัดอัดก็อัดอัด ก็บอกไปคุยกับแม่

วลัย : มันเป็นเรื่องไร้สาระนะ

ยง : มันหลายครั้ง ไร้สาระ เพราะงานเราก็ยุ่งน่าดูอยู่แล้ว
 มันหงุดหงิดไปหมดเลย เราก็เลยบิดไปที่แม่เค้า แม่เค้า
 ก็เออ เออ เอาอย่างงั้นอย่างงี้ ผลิต เข้าไปโกหกเค้า
 อีก

แม่ชี : ไปโกหกกันไม่ได้มั้ง มันรู้ना

ยง : โกหกว่า เตี้ยว้างๆก็จะพาไป แกก็ตั้งอยู่โน้นแหละ พอมี
 จังหวะแกก็พยายามจะมาพูดเรื่องนี้อีก

แม่ชี : จะให้พาไปผ่าตัดอีกล่ะ

ยง : อ้า เนี่ยมันหงุดหงิดหัวใจ

วลัย : ฉันทาลองอย่างงี้ได้มัย ไม่รู้ว่าปรึกษาหม่ออกที่ได้อัยค๊ะ
 เค้าใช้อัลตราซาวด์ ทราบว่าใหม่มันจะหาย ไม่รู้ว่าเก่า
 มันจะหายริเปล่า

ยง : โห เก่า ตั้งแต่สมัยเป็นเด็กๆ เป็นอีสุกอีใสไม่น่าเกลียด
 เลย นิดเดียว เท่านั้นเอง

นา : มันไม่น่าเกลียด

ยง : ทุกคนมันจะต้องมีแผลเป็นนิดๆ หน่อยๆ ทั้งนั้น

แม่ชี : แล้วทำไมแกชวนให้ไปผ่าตัด

ยง : ก็แกอยากสวย

นา : ก็ลูกสาว

ยง : บางครั้งพูดกับผม พอผมโมโห แก่หัวเราะ แกบอกว่
อ้ออยากประกวดนางสาวไทย

แม่ชี : เอาอีกแล้ว (หัวเราะ)

ยง : ก็ว่า อ้อเหรอ (หัวเราะ) เค้าบอกว่า ป่าจะให้ไป
ประกวดหรือเปล่า (หัวเราะ) ้อ้เราก็ร้องอ้อเหรอ

แม่ชี : ไม่ต้องอย่างนั้นหรือบอกไปสมัครเลย

วลัย : เราก็ดูในแง่ศีลธรรมไปได้ มันบาป อะไรต่้อะไร
มันลำบาก หลายคนก็จะ เจอะอย่างนี้

ยง : บางทีเค้าดูโทรทัศน์ มีประกวดโน่นประกวดนี่ แกก็
อยากประกวดมั้ง แสดงว่าแกยังผิดปกติมากพอสมควร
เพราะแกยังมองตัวเองไม่ออก ว่าแกอยู่ในระดับไหน
ใช้มั๊ยอะ

แม่ชี : ใช่ ใช่

วลัย : ถ้าจะมีใครชักคนบอกว่า เจ็บน่าดูเลย ไม่เหมือนกับตัด
ไฟ อันนี้ต้องทำยากมากๆ เพราะมันแผลลึก น่ากลัว
แล้วคิดว่าได้ผล ทำให้ดูน่ากลัวไปเรื่อยๆ

แม่ชี : ไม่กลัวเราก็น่ากลัว

ยง : คงเหมือนบางคนที่ยากทำอะไรก็ทำให้ได้ (หัวเราะ)

หวิณ : ซี้้ออะไรก็จะซี้้อให้ได้

ยง : ไม่ค่อยยอมฟังเหตุผลผู้ใหญ่ วันนั้น ขนหน้าแข็งแกเยอะ
แกก็อุตสาหไปซี้้อยา พาแม่เค้าไป ไปซี้้อยา ทายากก็แพ้ว
ขึ้นพื้นเต็มเลย ต้องไปหาหมออีก

นา : อ้อ แต่เป็นเรื่องรักสวยรักงาม

ยง : มันรู้สึกจะไม่หาย

วลัย : จะเอาอะไรต้องเอาให้ได้

ยง : แล้วเงินแกที่ให้สะสมเก็บไว้นะ แกไม่ต้องการ ป่าไม่ให้
ทำ ตั้งค้ออกก็ได้ ที่นี้เราเห็นว่าไม่จำเป็น ถ้าจำเป็นเรา
ไม่ให้เค้าออกก็ได้ ที่นี้แกไม่จำเป็น

CO : ไม่รู้ว่าคนอื่น มีความคิดเห็นยังไงมัยกับเรื่องของคุณสาว
เพียง คือเพียง เมื่อกี้ตั้งคำถามว่า เอ๊ะเราจำเป็นต้อง
ตามใจเขาไปหมดรีเปล่า

หวิน : ก็ตามใจ

ยง : ตามใจยังไง ฮะพี่หวิน ศัลยกรรมเป็นหลายๆหมิ่นบาท

นา : อู๊ย อย่างงี้ไม่ได้หรอก

หวิน : ถ้าไปทำแล้วก็เสร็จ ถ้าไม่ทำก็อย่างงั้นแหละ จะเอา
อย่างงั้น

วลัย : ขอโทษนะ เคยเจอแล้วไม่จบหรอก

ยง : ไม่จบ

วลัย : เอ้อ มันต่อไปเรื่อยๆ

ยง : ไม่จบ พอเรื่องนี้เสร็จ ไม่จบ ไม่จบ

หม้อย : เอ้าพี่หวินเค้าพูดถูกว่า เค้ามีลูกชายคนเดียวนะ เค้า
ไอเค

นา : อย่างงี้ก็ตายซี

หวิน : เว้นแต่จะเอาทองคำ ให้ไม่ได้ บอกไม่ต้องเอาหรอก

หม้อย : เพราะแกมีลูกคนเดียวแต่เรามีหลายคน

หวิน : เขาวาก็แม่ก็แบ่งซี เธอจะเอาอะไร เอาทีวีสิริจะเอา
ทอง

แม่ชี : โอโห้

นา : ตามใจ

หวิน : เอาทีวีดีกว่า ทองไม่เอา เค้าว่างั้น ก็ซื้อทีวีให้ดู

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แม่ชี : จะเอาอะไรอีกริเปล่า

นา : มันจะต้องเอาอะไรอีกริเปล่า

ยง : คงเอาอีกมั้ง

นา : นี่เห็นได้ข่าวมา อาจารย์เค้าบอก เค้ามาเล่าให้ฟัง
ให้วันละร้อย เหรอ ตอนที่เค้าว่านายนะ

หวัน : เตี่ยวันนี้เค้าเฉยๆแล้ว

หม้อย : เตี่ยวันนี้เค้าไม่ขอแล้ว เค้าได้โทรทัศนึไปแล้ว

แม่ชี : โทรทัศน์มันเท่าไร อย่างศัลยกรรมนี้เป็นหมื่นๆ

CO : เออ นันนะซี

หม้อย : แพลแคนดิเตี่ยว ก็เข้าไปเท่าไรแล้ว

CO : เมื่อกี้ อาจารย์วัลย์ แนะนำว่า ลองใช้อีกแง่หนึ่ง คือ
ชู้เขา ในทำนองที่ว่า ถ้าเกิดพลาดนะ มันจะเป็น
อย่างนั้นอย่างนี้

ยง : เราจะอ้างเหตุผลอะไร แกจะเห็นว่าของเค้าดีทุกอย่าง
เค้ามีเหตุผลที่จะเถียงกะเราได้ เค้าก็จะว่าอย่างหมอม
มวลชน อ้างหมอด้วยนะ เตี่ยวันนี้เค้าทำอย่างงี้ อย่างงี้

วัลย์ : เข้าใจว่า ประสพการณ์ตอนตัดไฟ เค้าคงไม่เจ็บแผล
เค้าเลยคิดว่า มันคงเหมือนกัน

ยง : เค้าก็รู้ว่า ไม่ดีเหมือนกัน แต่ก็ยังจะเอา นำเบ้อจริงๆ

CO : พียงเบ้อการรบเร้าที่ไม่จำเป็นอันนี้ของเขา

ยง : ครับ เค้าบอกว่ารักไม่จริง ลองยกตัวอย่างชีวิตว่า อากการ
รักลูกไม่จริงเนี่ย มันเป็นอย่างไง เค้าก็อธิบายไม่ได้แม้แต่
หมอมประจำตัวที่แกรักษาอยู่นะ ก็พยายามถาม ถามไม่ได้
เรื่องซุกที่ จุดที่ว่าคนแก๊ง แก๊งยังงี้ ทำไม่ถึง.....
ตอบไม่ได้อย่างเดียว ไม่รู้แก๊งยังงี้ แต่รู้ว่าเค้าแก๊ง

แม่ชี : มองเห็นไป ตาเค้ามองเห็นไป

CO : ฟังดูเหมือนกับว่า เค้าจะคิดว่า พ่อแม่ไม่ยอม อันนี้
แสดงว่าพ่อแม่ไม่รัก

ยง : ไม่รัก เค้าบอกรักลูกไม่จริง แกล้งๆรักอย่างเงี้ย แกล้ง
รัก แกล้งอย่างเงี้ย

วลัย : เหมือนยังกับว่า ไม่เชื่อมั่นว่าพ่อแม่รักแกจริง ใช่มั้ยคะ

ยง : บางครั้งเค้าก็ถาม บอกว่า แม่ อ้อใช้ลูกแม่รีเปล่า เค้า
พูดอย่างนั้นะ เอ้า!ทำไมถามอย่างงั้นล่ะ พอดอนแม่เจ็บ
ท้องอ้อนั้น ป้าเอาไปส่งแทบไม่ทันแน่ะ ตอนนั้น เจ็บปวด
ท้องนะ รีรีบเอาแม่เค้าไปโรงพยาบาลไปถึงได้ไม่นาน
ก็คลอดเลย

วลัย : คงต้องเล่า

ยง : ก็เล่า เล่าให้แกฟัง

วลัย : เล่าความลำบากอะไรของแม่ที่เลี้ยงมาเล็กๆ เหมือน
ทวงบุญคุณก็ใช่

ยง : เล่า เล่า เล่าย้อนหลังว่า เอ้อ ให้แกมั่นใจว่า แกเกิด
จากแม่แกเอง ก็เล่าตั้งแต่เกิดอย่างงั้นอย่างงี้ คนนี้เกิด
อย่างงี้

แม่ชี : เล่าให้เค้ารู้เรื่อง

ยง : เล่าทุกคนเลยนะ

วลัย : เตียวไม่ยุติธรรม

ยง : เตียวเค้าว่าเจอะจง เออ เตียวหาว่าเราตั้งใจเล่า
แต่เวลาแกปกติ ความคิดแกดีนะอะ

CO : แต่อันนี้เป็นยามที่อาการชักจะกำเริบ อย่างงี้ใช้ไหม

แม่ชี : แม่ชี ไม่มีตั้งค้ใช้ใช้ไหม ก็ไมโห กลุ้มใจไม่มีตั้งค้ณะ

ยง : ยังไงก็บอกไม่ถูก พูดถึงนะ แก่อยากจะสวย แล้วก็หา
ว่าแม่เนี่ยไม่ ทำนองว่ารักลูกไม่จริงอย่างเงี้ย แล้วบอก
ว่าอ้อลองยกตัวอย่างให้ป่ากับแม่ฟังซิ ป่ากับแม่จะได้ปรับ
ตัวทำตัวให้อ้อเข้าใจ จะพูดให้อ้อเข้าใจ อ้อลองพูดให้
ป่าฟังซิว่า ป่าแกล้งอ้อในรูปไหน ป่าจะได้อธิบายให้ฟัง
หรือจะทำตัวใหม่ก็ได้ เค้าก็นิ่งแล้วว่าก็รักอ้อไม่จริง
แกล้งๆ รัก พูดอย่างงี้ซะอีก

นา : เค้ามีหนูแว่วรีเปล่าละ

ยง : มีๆ

นา : ยังไม่หาย หนูแว่วยังไม่หาย

หม้ย : จะให้แม่นะ จะให้แม่เค้าทำ นี้อธิแก่นะ นี้ออกสาวเคยพูด
เนี่ยเคยพูด ถ้าแม่รักบีจริงแมคงไม่ทิ้งบีไปหรอกแล้วก็คง
จะไม่หย่ากับพ่อหรอก เราก็บอกว่า มีความจำเป็น

เพราะว่าพ่อเค้ามีเมียน้อย แล้วเค้าไล่แม่ออกจากบ้าน

อย่างงี้ บ้านนั้นก็บ้านหลวง แล้วแม่จะอยู่ได้ยังไง

แล้วเราก้จะกอดเค้าว่าลูก แม่นะมีความจำเป็นจริงๆนะ

เมื่อพ่อเค้าไม่ต้องการแม่เป็นเมียแล้ว อยู่ไปนะก็เหมือน

กับคนหน้าด่าน วันหนึ่งลูกโตมานะ ลูกมีครอบครัวแล้วลูก

จะรู้ เราก้จะพูดอย่างนั้นะ แล้วจะเล่นเลย ที่นี้เราก้จะ

แบบว่า จับโน้นจับนี้ เราก้แกล้งแบบ ให้แม่เค้าทำนะ

ไม่ใช่เราทำ อ้อ โอะ อะไอย่างงี้

CO : แห่ หมายถึงแห่เล่น

หม้ย : อย่าให้เค้ารู้ตัว คือเราจะเฉจากเรื่องนั้น

วลัย : ให้ความสนิทสนม

หม้ย : เราจะบอก นี่ๆๆๆๆ (ทำท่าไปจี้อะ) เค้าก็บอกว่า
 เค้าจิกกะจี้ก็จะสิม พอสิมปั้เค้าอนนะ เรายังจะเปิดผ้า
 เป้าทองเค้าปั้ด เหมือนกับเค้าเป็นเด็กตัวเล็กๆ แบบว่า
 อย่างเงี้ย แล้วเราก็อัดเค้าแบบว่าสู้กันเลย อะไรว่าง
 เงี้ย จะแก่งสู้เราไม่ได้ หรืออะไรว่างเงี้ย เค้าก็จะ
 แก่งวิ่ง

วลัย : เค้าต้องการอย่างนี้

นา : เหมือนเด็ก

CO : คือ พี่หม้ยหมายถึงว่า ให้ปฏิบัติตัวกะเค้าเหมือนเค้าเป็น
 เด็กซะหน่อยที่ต้องการความเอาใจใส่ การหยอกล้อ

หวิน : แม่เค้าทำเป็นมัย แม่เค้าขายของจะเอาเวลาที่ไหนมา
 ทำละ

ยง : อันนี้ทำไม่ได้ทุกคน

แม่ชี : บางคนไม่ชอบเล่น

นา : อย่างงี้เค้าไม่มีเวลาหรอก (หัวเราะ)

หม้ย : ไม่ใช่ นาน่าเข้าใจนะ พี่ไปนั่งเย็บผ้าเนี่ยนะ ตั้งแต่
 สองโมงเช้านะ ถึงห้าโมงเย็นเลยนะ

นา : อ้อ ตอนนั้น ยังทำงานอยู่

หม้ย : พี่พึ่งหยุดงานนะ

ยง : อย่างงี้บุคคลิกมันแต่ละคน

หม้ย : พี่เห็นอัยมานะ เห็นอัยสายตัวแทบขาดเลยนะ แต่กลับ
 มาบ้าน กลับมาบ้านทำกับข้าว ธุบ้าน ทุกอย่าง พี่ไม่ใช่
 พี่จะอยู่เฉยนะ ไม่ได้อยู่เฉยๆ

ยง : ทำไม่ได้ ถ้ากอด กอดอะไรได้ ถ้าจะเล่นเหมือนเด็กๆ
 ทำไม่ได้

วลัย : พวกเราไม่เคย ระดับนี้จะไม่ค่อยได้เล่นกับลูก

ยง : ไม่เคย

วลัย : เราไม่เคย เราก็กี่ไม่กล้าทำ

ยง : บางทีผมก็ตบหัวลูกเล่นมั้ง

นา : แต่ไม่รู้ว่าเมียเค้าจะทำได้รีเปล่า (หัวเราะ)

หวิน : ไม่ได้

นา : มันคนละคน

แม่ชี : น่ากลัวแฟนไม่ค่อยชอบเล่น

ยง : แฟนใจดีนะฮะ

วลัย : เค้าใจดี แต่อาจไม่ชอบเล่น

นา : แล้วยังไงกันล่ะ

หม้อย : เราจะเสียสละตัว ตัวแม่เด้านะ

ยง : จะคุยกันแบบว่าปรึกษากันอย่างเงี้ย

นา : อ้อ แต่ไม่ได้พูดหย่เล่น

ยง : กะลูกนะฮะ กับลูกชาย เค้ากลับชอบ ลูกชายเป็นคนเฉย
ใช้หม้อยะ ลูกชายคนเล็ก แกเฉย รู้สึกว่าแกกับแม่แก ยัง
คุยกันหนุงหนิงๆนะฮะ จะนั่งคุยกันเวลาว่าง จะนั่งคุยกัน

แม่ชี : กะลูกสาว

ยง : ก็เหมือนกัน ก็คุยกันอย่างเงี้ย แม่แกบุคลิกแกเป็นอย่างเงี้ย

วลัย : เป็นคนไม่มีอารมณ์ขัน ใ้หม้อย น่าจะหย่ให้แกขยับบ้าง

ยง : ก็มีบ้างนิดหน่อย

หม้อย : คุณต้องยอมเสียสละแม่บ้านของคุณนั่น อย่าทำงานหนัก
มาก ตอนนั้นนะ เพราะว่าทำงานในครอบครัวเราเอง
ไม่ได้เป็นลูกจ้างใคร เราต้องเสียสละละ

CO : คือ พี่หม้อยอยากจะให้แม่มีเวลาให้ลูก

หม้ย : พ่อ ถอยห่างอีกนิด

แม่ซี : เอาอย่างนี้ได้ เวลากลางวันเล่นกับเค้าก็ได้ ทุ่มสอง
ทุ่มก็เล่นได้

หม้ย : เอาให้แม่เค้าเข้าตีสันท ไม่ใช่.... เล่นได้

ยง : แต่ไอ้สนิท มันอยู่ใกล้ชิดกันตลอดเวลาอยู่แล้ว

หม้ย : ใกล้ชิดเนี่ยนะ จะแบบว่าเราจะเปลี่ยนข้อคิดเลย เรา
จะแบบว่า จับเนื้อจับตัว แต่ไม่ใช่ใช้แต่คำพูด อย่างเมื่อ
เข้าเนี่ย ขนาดแม่เห็นอายนะ เค้าหลบอายนะ เปิดชุดนอนดู

นา : (หัวเราะ)

แม่ซี : ให้เค้าอาย

หม้ย : แบบว่า เปิดเงี้ย อะไรเอ้ย ของลูก สีส้มพื้หน้า บ้าย
บาย ไปนะจ๊ะ เดี่ยวบายเจอกัน นี่คือแก่นปัญหา

วัลย์ : แล้วเค้าก็ยิ้มแย้มแจ่มใส ตั้งแต่ต้น

CO : พี่งพอจะเล่าให้พวกเราฟังได้มั้ยว่า คือในวันหนึ่ง
วันหนึ่งเนี่ยที่อยู่กันที่บ้าน คือแบบมีภาระกิจ คือ ค้าขาย
มีอะไรอย่างเงี้ย ตั้งแต่เช้าตื่นขึ้นมาเลย ในบ้านอยู่กัน
ยังไง ใช้เวลากันยังไง

ยง : มันก็ตื่นเช้าขึ้นมา

หม้ย : น้องหน้อย (ผู้นำกลุ่ม) แม่ซีนะเอาคำพูดของพี่นะ ไปปฏิบัติ

CO : เดี่ยวให้พี่งเล่าถึงกิจวัตร

ยง : คล้ายๆตื่นเช้าขึ้นมาเราก็ ทำการค้าของเราเรื่อยๆ เป็ย
ไปงั้นนะฮะ ขายของทุกอย่าง เบ็ดเตล็ด

วัลย์ : เบ็ดเตล็ดแบบ seven-eleven

ยง : ครับ

หม้ย : ตอนนั้นเค้านอนกับใคร

ยง : นอนคนเดียว

หมี้ย : ต้องกลับมานอนกับแม่

นา : อ้อ ให้นอนคนเดียว

ยง : ก็พรีบ เวลาหลับมาก็นอนด้วยกันแต่เตียงก็แยกกันอยู่แล้ว

หมี้ย : ต้องกลับมานอนกับเรา

CO : มีเรื่องอะไรที่ ตอนนี้ลูกๆทำให้คุณแม่ไม่สบายใจบ้างไหม

แม่ชี : ไอ้คนนั้นนะลูกชายคนเล็กนะมันชอบมาแหย่ มันมาถึงรูมี้
มันว่าไง

CO : คนเล็กไม่ใช่ไอ้

แม่ชี : คนเล็กไม่ได้เป็นอะไร ปกติ มีเมียแล้ว

วลัย : ปกติ

แม่ชี : มาถึง แม่ชีไม่ตี ทำไมจ๊ะ เราอุตุสำหรับรักษาพี่สาวทุกคน
อยู่ที่นี่ เราก็งงทำไมใจไม่ค่อยได้อยู่ เอ็งมาว่าแม่ชีไม่ตี
ทำไมเหรอก

ยง : นี่ คนๆปกติ

แม่ชี : คนปกติ บอกแม่ชีนะสอนลูกไม่เป็น ใครว่า ทำไมสอน
ไม่เป็น พุดไม้ไฟเราะ ไม่เหมือนแม่ของเพื่อน แม่ของ
เพื่อนพอไปถึงพุดตี ท่านคร้าบ ตอนรับลูกชายเราตี
พุดกับลูกเค้าตี เอ้า! นั่นเค้ามีเงิน เค้าสบายใจ
แม่ชีบ้านไม่ค่อยมีเงิน เค้าบอกว่าไม่มี แล้วพี่น้องเราก้
เป็นทุกคน ก็ต้องพุดไม้ไฟเราะหรอกนะ มันก็ต้องมีตีไม้ตี
ยืม! แม่ชีพุดไม้ตีก็ไปเลยแล้วไม่ต้องมาตำแม่ชีนะ ตำ
แล้วนะ คนยังไม่สบายอยู่ (หมายถึงแม่ชีไม่สบาย) แล้ว
มันยังปาดหัวใหญ่เลย

วลัย : เดี่ยวคนไม่สบายจะเอาอย่าง

แม่ชี : พอแม่ด่ามันนะแม่ไมโท แม่ไม่ยอมมันนะ ไอ้คนดีมันมา
ว่า เนี่ยพี่สาวไอ้คนผู้หญิงที่มานอนนะ คนเนี่ยที่รักษา
พอมาด่านะปิดหูเลย ตูซึ่มิงตู่พี่สาวมิงซึ มันทัดหูแล้ว มิง
ยังมาว่าแม่ชี แล้วแม่ชีว่าแล้ว เอ็งก็หนีไปเลย ไปเลยๆ
หนากหู แล้วเอ็งไม่ต้องมาแหงนะ เอ็งมาเอ็งก็เฉยๆซะ
เอ็งรู้ว่าคนอันดี ก็ดีไปเถอะ ไม่ต้องมาพูดเปรียบเทียบ
ที่นี่ เอาไม้กระดานขว้างข้ามมุ้ง(สมาชิกหัวเราะ)ของพี่
มัน มันกางมุ้งแล้ว อยู่ปากนั้น แม่จะฟาดให้ ถึงมันเตียง
แม่จะหาไม้ขว้างแน่ แล้วไม้ไปตกปะทะมุ้ง ก็มันยัง
หัวเราะอีก

CO : หมายถึงแม่ชีรู้สึกน้อยใจ

แม่ชี : น้อยใจๆ มาว่าเราไม่ดี บอกว่าไม่ดีไม่ต้องมาอยู่กับแม่ชี
หรอกนะ แม่ชีไม่ดี ถึงมาเตียงกับแม่ชีได้ เกิดแม่ชีดีเอ็ง
ไม่กล้าว่า เตียงแม่ชีอย่างนี้หรอก ไปวัดก็ไปไม่ได้สักที
มันว่า อยู่ที่เนี่ย ว่าดีจริงก็ต้องอยู่วัด มันว่าเจ๊แล้วมัน
ก็ไม่คิดว่าพี่น้องเป็นไง มันเอาแต่ใจ

CO : อืม! คือไม่รู้ที่เราต้องดูแลพี่ๆยังไง

วลัย : อายุเท่าไรแล้วคะ

แม่ชี : โห้ย เป็นทหารออกแล้วปีนี้ 25-26 โน่น

วลัย : แต่งงานแล้วยัง

แม่ชี : ก็มีแฟนแล้วไง เจ้าชู้ตัวย

วลัย : หือ!

แม่ชี : ใช้เงินก็เก่งยังจะเจ้าสัว

ยง : แล้วแฟนก็อยู่ด้วยกัน

แม่ชี : อยู่

ยง : เอ้! ความจริงน่าจะทำให้ปล่อยให้แฟนเค้าดู

แม่ชี : พี่น้องเจียดแต่ปาก มือมันไม่ช่วย แขนมันไม่ไป ขามัน
ไม่ไป เงินทองไม่ออก มันช่วยแต่ปากนั่นแหละ

CO : ตีแต่พูด อย่างเงี้ยเหรอกคะ

แม่ชี : อ้อ คนเล็กนั่นแหละ คนเล็กที่สุดคนเนี้ยอยู่ในห้อง 10
เดือน มันร้าย มันเจ้าชู้ เถียงก็เก่ง

CO : เถียงก็เก่ง

แม่ชี : รู้จักนิสัยมันดี ถึงจะตีมัน มันไม่กล้าสู้ สู้เหรอกจับแม่งไป
ขังด้วย แม่ไม่ยอม

วลัย : คนสุดท้องด้วย

แม่ชี : อืม

วลัย : เป็นได้มัย ที่ใครๆขอแกตั้งแต่เล็กแกเลย เป็นอย่างนี้
โดยมากลูกคนสุดท้องมักจะเป็นอย่างนี้

แม่ชี : ตอนเล็กๆพี่สาวพี่ชายเค้าไม่เป็นอะไรทั้งนั้นเลยละ แต่
พ่อเค้าสั่งให้เรียนหนังสือ

วลัย : ยอมให้ทุกอย่าง

แม่ชี : เค้าเรียกว่ายอมให้ทุกอย่าง ยอมให้เรียนสูงกว่าแล้ว

มันไม่ยอมเรียน มันเอาไปเล่นดนตรี ไม่ยอมเรียน ชอบ
ไปรักไปเล่นดนตรีไป แล้วก็เอาเงินไปเที่ยวและ
บอกว่าจะเรียนอย่างนี้หะ ปล่อยให้เงินไป 30,000

CO : ฟังตุลล้ายๆเหมือนกับว่าแม่ชีมีความรู้สึกกว่าอยากให้ลูกคน
นี้ เข้าใจใช้ไหมอะ

แม่ชี : อ้อ อยากให้เข้าใจ แล้วไม่อยากจะยอมมาพูดซ้ำเติม
มันไม่โหด (น้ำเสียงสิ้นเครื่องเหมือนจะร้องไห้) อันนี้เรื่อย
แล้วมันก็มาว่าเรานี้อยู่วัดไม่จริง ไม่เคร่ง ชอบมาตำคน
มันไม่คิดว่าพี่น้องมันไม่สบาย

CO : อืม! (พยักหน้า) อยากให้เค้ารับรู้ว่ามีแม่เนี่ยอยากไปอยู่วัด
นะ แต่ต้องรับผิดชอบกับที่บ้านอยู่

แม่ชี : ที่แม่มาอยู่นะ แม่ไม่ใช่ห่วงสมบัติ แม่ห่วงน้องคน
พี่สาวคนพี่หญิงนี้ พี่ชายไม่เท่าไร พี่ชายยังงั้นแม่ไม่สนนะ
พี่สาวเป็นผู้หญิง เกิดไปข้างนอกเข้า เกิดใครทำขี้ขี้ยำ
มันจะทำยังไง เราจะหึงได้มัยเพื่อเราเห็น เราไม่เห็น
ก็แล้วไป เรายังเป็นผู้หญิงด้วยเค้าช่วยตัวเองไม่ได้ด้วย
ไม่ใช่ว่ารักเอ็ง มาห่วงสมบัติอยู่นี่

ยง : พี่หญิงนี้ ก็ห่วงมากกว่ากันนะ มากกว่ากันเยอะ

วลัย : ขอโทษ ดิฉันมีความรู้สึกในแง่ของมุสลิมเห็นว่า แม่ชีทำ
อย่างนั้นนี่ถูกต้องที่สุดเลย คือความเป็นแม่ ถึงแม้จะบวช
ก็ถือศีลอยู่ก็จำเป็นต้องมาอยู่ที่บ้านก็ได้ ไม่จำเป็นต้องมา
อยู่ที่วัด

แม่ชี : ได้ ถัดศีล 5

วลัย : งั้นก็ถูกต้องแล้ว ดิฉันว่านะ แสดงว่าลูกชายคนนั้นไม่
เข้าใจ คำว่าแม่ชีกับวัด

แม่ชี : ทำไมๆ ทำไมเป็นชีมาตำคน อันนี้มันทนไม่ได้แล้วมันต้อง
ตำ ตำในทางถูก มันไม่บาปหรอกนะ เอะแต่ศีล 5

วลัย : มันก็ต้องอบรมตักเตือน

แม่ชี : ทำไมเคร่งกินข้าว กินข้าวอะมันไม่บาปแต่ว่ามันไม่เคร่ง
เต็มที ที่เค้าไม่กินข้าว 2-3 มือเนี่ย เค้าเคร่ง กินมือ
เดียวนี้เคร่ง แต่ไอ้เราไม่สมบูรณ์ใช้แล้วเราก็ก่อนแล้ว พี่
น้องก็เป็นอย่างนี้ แล้วไม่กินเราไม่ตายหรือ เราถึงได้
เอาร่างกายช่วยๆ คนที่ไม่รู้เรื่องก่อน เราก็อ้าง

วลัย : ดิฉันว่าแม่ชีทำถูกแล้วนะ ดูแลลูกก่อน

CO. : อ้อ

แม่ชี : พอแม่ชีไปนะ เละนะในบ้านนี้ พี่สาวจะไปพึ่งอะไรเขา
เค้าอยู่กับพี่เค้าเงาะ เวลาเป็นเต็มที ก็ต้อง ไอ้มาตุน้อง
ก่อน มาคนโน้นคนนี้ ขึ้นช่วยไม่ไหว ก็ต้องมาใช้มะ เพื่อ
ไม่เป็นอะไร แม่จะมาในบ้านมัยเนี่ย แม่อยู่เขา
ไม่สบายกว่าหรือ

วลัย : ก็แสดงว่าบางทีถูกพี่ตามใจจนเคยตัว

CO. : อืม! นั่นซินะ แม่ชีน้อยใจ

แม่ชี : ใช่ บางทีเราน้อยใจขึ้นมา โอ๊ย! ร้องไห้จนประสาทขึ้น
แล้วมันว่า (สมาชิกหัวเราะ)

CO. : อ้อ! ใช่ คือลุกพูดไม่เข้าใจแล้วยังมาว่าเราอีก

แม่ชี : แล้วเคยถามหาหมอ แม่ชีเป็นประสาทหรือ ถ้าเป็นก็เอา
รักษาเลย แม่ชีไม่เป็นหรอก มันเป็นความกดดันเพราะ
ในบ้านมันเป็นกันทุกคน(ทำเสียงล้อ) หมอจะเอาอยู่แล้ว
ขึ้นเสนอหมอ หมอไม่เอาขึ้นหรอก

ยง : หมอๆ หมอเค้าลงความเห็นว่าเป็นความกดดันจากเส้น
ประสาทเหวอครับ

แม่ชี : หมอที่นั่งแหละ มาด่าให้หมอฟังด้วย คนหนึ่งเอามาส่ง อีกคนมาดึงเอาไป ก็เกิดช็อกไปเฉยๆ คนที่ผู้หญิงเนี่ย เค้าชกลงไปเลย มันใช้ทับกตุ กตุทับใช้ หูกี่เน่า หัวก็ไม่ติดต่อมทอนซิล และก็ไอพี่ชายเค้าไปทำมา น้องชายก็ไม่แลพี่สาวก็ไปทำงาน คิตๆ แม่ก็หนีไปอยู่วัด(หัวเราะ) จะทำยังไงก็ชกลงมาเลย ตะโกนบอกว่า แม่มีคนมารังแกฉันๆ

แม่ชี : แตรู้สึกว่าทำได้เดือน วันที่ 6 กุมภาพันธ์เนี่ยก็สิ้นเดือนหนึ่งแล้ว แต่ยังไม่มียอะไรขึ้นมา ต้องคอยประคองอยู่เรื่อย แม่ชื่อก็อยากขึ้นเขาไปจำศีล แต่มันก็ทิ้งไปลำบาก แล้วไอ้ น้องชายมันก็มาพูดอย่างนี้

CO. : แม่ชีเล่าให้ฟังนะคะ เมื่อก่อนหน้อย (ผู้นำกลุ่ม) ไทรไปบอกว่า ที่จริงกะจะขึ้นเขาเมื่อวันพุธ ตอนนั้นก็คงเนี่ย ลูกชายมาว่า แล้วก็เรื่องมีราวในบ้านเยอะเลยจะเป็นลมไปไม่ไหว

แม่ชี : เป็นลมชะด้วย วันนั้นนะ เวลาทะเลาะเถียงลูกไม่เป็น เวลาอนเฉยๆ มันแน่นขึ้นมา

วลัย : คือดิตใจ คิตแล้วโมโห เจ็บใจ

CO. : คิตมาก

วลัย : ขอโทษ ถ้าเป็นอย่างนี้ ดิฉันเคยทำกับคนพิการที่ผิดปกติแบบนี้เราใช้วิธีดึงคนที่ปัญหา คนที่นั่งแหละ ลูกชายคนเล็ก เอามาคุยกับหมอให้ หมอสอนเขาใหม่ หรือคุยกับนักสังคมสงเคราะห์ ให้เค้าเข้าใจว่าคนไข้จะต้องได้รับการช่วยเหลืออะไรบ้าง

แม่ชี : โอ๊ย โอ้ยมันปากแก่ง บวชก็บวชนะ บวชเณรก็บวช
บวชพระก็บวช เข้าหาผู้ใหญ่ทำไมเอ็งถึงมีนิสัยแบบนี้

วลัย : อีกอันหนึ่งนะ แม่ชีอย่าโกรธนะคะ ดิฉันคิดว่า แม่ชีพูดกับ
ลูก เอ็งๆ คนโบราณ

แม่ชี : ใช้ภาษาจีนโบราณ

วลัย : ตัวเค้าเนี่ยค่อนข้างจะเป็นคนสมัยใหม่ แม่เนี่ยพูดเอ็งไม่
เพราะซี

แม่ชี : ไซ้ๆ ไซ้ๆ

วลัย : ลุกๆ เวลาเรียนสูงๆ ขึ้นไปแล้ว แก้มักจะกลับมาดุกพ่อ
แม่ โดยที่แกไม่คิดว่านี่คือธรรมเนียมโบราณ เรียกเอ็ง ข้า
หมายถึงเอ็นดู

แม่ชี : นี่เอาคนขึ้นมาพูดงี้ พูดคนจีนนะ ไทยไม่พูดเลย

วลัย : แม่ชีจะลองเอาใจลูกคนเล็กสักนิดได้มั๊ย ลุกเอ๊ย อะไร
อย่างงี้ ดิฉันว่าเค้าต้องชอบใจ นี่ความรู้สึก

แม่ชี : ไอ่ซันว่าเค้าต้องชอบใจ

วลัย : พูดง่าย ๆ แม่ชีชอบพูดโดยตรงว่า แม่ชีชอบบ่นแก่ง ถ้าสอน
ไม่เชื่อเราบ่นทันที ก็ไม่บ่น บ่นน้อยลงได้มะ คือเรารู้ว่า
คนแก้มักจะขี้บ่น (สมาชิกหัวเราะ)

แม่ชี : เดียวนี้กับบ่นน้อยลง คราวนี้ตัวเราเองขี้บ่นแน่นขึ้นมา

วลัย : อ้อ คือเราต้องพูดไซ้มั๊ย (สมาชิกหัวเราะ) ไม่งั้นไม่
ไหวถ้าไม่ได้พูด ไม่ได้บ่น มันก็ลุ่มใจ

ยง : ไซ้ต้องพูด ถ้าไม่พูดเดี๋ยวตาย (สมาชิก ไซ้ๆ)

วลัย : อะไรอย่างงี้นะ

แม่ชี : ให้เงินใช้กับครอบครัว มันทวงทันทีเลย คนเล็กไอ้ที่เรา
ให้มันใช้ ทุกอย่างตามใจมัน มันไม่คิดเลย มันคิดว่ามันให้
มาเนีย มันทวงคืนเลย

วลัย : ขอยืมเหรออ

แม่ชี : เอามาให้เค้าเนีย มันก็เรียกกลับคืนเลย มาฝากไว้ชั่วคราว
ชั่วคราว เราก็น้อยใจว่า เอ้อ! ทำไมชอบกล ทุ่มเทให้เอ็ง
บ้านเป็นอย่างนี้ ทำไมไม่ช่วยบ้าง

วลัย : พุดกับเค้าไม่ได้เหรออ พุดกับเค้าบ้างหรือเปล่า

แม่ชี : พุด เมียเค้าดี แต่ลูกเราไม่ดี เมียให้มาแต่ลูกชายเอาไป

วลัย : ให้เมียเค้าพุด ไม่ให้เอา ได้มัย บางทีเค้าอาจจะเชื่อ
เมียนะคนแบบเนีย

แม่ชี : จะหาเมียใหม่อีกชะด้วย

CO. : คือเมื่อกี้ อาจารย์วลัยคล้ายๆ เหมือนเสนอแนะนะคะว่า
แม่ชีอาจจะพุดเพราะๆ กับเค้าหน่อย

แม่ชี : พุดได้ พอพุดแล้วมันก็ตั้งใจ ดูนิสัยมันแล้ว พุดแล้วมันก็ตั้งใจ

CO. : คล้ายๆ ว่าคุณแม่ยอมมิตินึง อาจจะลองพุดกับเค้าดีๆ หน่อย
ที่เค้าพอใจ แล้ววันหลังเราอาจจะค่อยๆ ทำความเข้าใจ
อะไรกับเค้าบ้าง เรื่องได้

แม่ชี : ทุกอย่างแม่ช่วยเค้านะ ข้างนอกนะแม่ช่วยเค้าทุกอย่าง
แหละ ช่วยเสร็จแล้วในบ้านเราสั่งไม่ได้ตามสั่งเลย ทั้ง
สองพี่น้องก็เหมือนกัน ต่อกันและก็เถียงกัน ต่อกันแหละ
ไอ้ขี้ขลาดๆ ปวดหัว เออ! แม่ชีรู้อย่างนี้แล้วก็ตี มัน
เถียงพี่สาว ไม่ยอมพี่สาว พี่สาวก็ไม่ยอมเค้า บอกอย่ามา
เถียงกันเลย หนวกหู รู้ได้อย่างนี้ก็ตี อ้าว! รู้แต่ก็ตี
ทุกอย่างเราช่วยเค้าไป ทั้งๆ ที่เราช่วยเค้า แต่เค้า

กลับมาทิ้งให้เรารั้ะ ก็เราก้ช่วยเค้ารั้ะ ดูชิใช้้อะไรไม่ได้
เราเนี้ยทำทุกอย่่าง งานนอกงานในเราทำ ทนไม่ได้ก็
ต้องตำมันไ้ง

CO. : ใช้ คือแม่ชิมีความรู้สึกว่่าทุกว่ันนี้ที่อยู่เนี้ยก็ทำให้แต่ละคน
เนี้ย สารพัดเลยใช้ใหม่้อะ แต่ย้งมาว่่าเราอีก

แม่ชิ : อ้อ! ย้งมาว่่าเราอีก น้ันก็่น้อยใจ เลยต้องใส่มันบ่่าง
ไอ้คนน้ันไม่เถียง ไอ้คนที่ผู้ชายไปทำงานเมื่่อว่านได้ 200
เราก้ต้องเก็บไว้ พอไม่มีก็ต้องให้เค้า

วาลัย : เค้ารั้จักใช้

แม่ชิ : ลูกแม่ณะ มีเงินเท่่าไหร่ก็ใช้ๆ ใช้หมดเลย แม่ไม่้อย่างน้ัน
ต้องประหยัดใช้

ยง : ลูกผมเค้าก็ไม่ค่อยเอาอะไร แกจะเอาอะไรผมก็ให้ณะ

CO. : ไม่รั้ว่่าพี่ห้มยมี้อะไรจะเสนอณะแม่ชิมี้อะ ในจุดของแม่ชิ

ห้มย : แบบว่่าไ้งจ้ะ ตัวแม่ชินี้ เคยไปพุดกับคนขับรด บอกว่่าเอา
ของคุดห้มยไปใช้แล้ว รู้สึกว่่าเบาหัวขึ้น แบบให้ว่่าพระ
แบบว่่าณะนำ้ไปเอาไปใช้ เขาบอกว่่าตีเหมือนกันณะ

แม่ชิ : ที่ไปพุดต่อหน้าพระพุด ตัวเราก้ตีขึ้นณะ ตัวเราไม่เป็้น
อะไร พอเวลาไม่โหลูกอีก มันก็เลยเป็้นขึ้นอีก

ห้มย : นี้ไม่ได้พุดกับตัวห้มยเอง พุดกับคนขับรด คือแอบเอาไปใช้

แม่ชิ : ไม่แอบเอาไปใช้หรือก ก็บอกว่่าพระพุดองค์ไหน
เทพองค์ไหน หรือเจ้าพ่อเจ้าแม่องค์ไหนณะ ถ้าลูกทำผิดก็
เอาไปชิ ทำไม่ต้องมาแกล้งกันในบ้านทั้งหมดอะไรอย่่างนี้
มันจะได้ล้ันๆ ไปเลย ตอนน้ันไม่เป็้นอะไร พอโมโหลูกชาย
คนน้ันขึ้นมาณะ มันจะแน่นๆ ขึ้นมาอีก เขาไม่ปวด ตัวต่อ
ไม่ปวด

หม้อย : ให้นั่งสมาธิมากๆ แล้วเราก็จะสบายด้วยตัวเราเอง

แม่ชี : ใช้ รั้ว พอเราทำได้ ตัวเราก็สบาย แต่คราวนั้นมันแค้น

CO. : ตอนนั้นมันแค้นใช้มั๊ยอะ

แม่ชี : อ้อ มันแค้น

CO. : มันแค้น มันน้อยใจ

แม่ชี : ใช้ มันแค้น น้อยใจตัวเองงะ เอ! เรานี้ทำช่วยเค้า

ทุกอย่าง เค้าทำไม่ว่าเราไม่ตี เค้าทำไมไม่สงสารเรามั่ง
ดีแต่เราสงสารเขา ที่นั่นก็แน่นแบบไม่รู้ตัว มันขึ้นมาจากมัจ
รีออกมา เราก็กะว่าตายเป็นตาย แล้วมันก็ฟื้นขึ้นมา เราก็ก
ไม่เรียกใคร บางทีเข้าโรงพยาบาลเนี่ย ลูกทุกคนอย่ามา
เยี่ยม อย่ามาเยี่ยมเด็ดขาด ให้ฉันทายให้สบายใจ

CO. : ประชดณะ ประชต (หัวเราะ) บ้างแล้วนะ

แม่ชี : แล้วเค้าทวงด้วยนะศพ หือไปโรงพยาบาล แกล้งทำมารยา

ว่าอย่างนั้นด้วยนะ (สมาชิกหัวเราะ)

วลัย : คนดีหรือคนบ้าที่พูด

แม่ชี : คนดี คนผู้ชาย

วลัย : ดิฉันสงสัยว่าแกต้องเอามาอบรมได้แล้ว

CO. : คือๆ คุณแม่ชีรู้สึกว่ามันน้อยใจกับลูกชายคนเล็กนะ

แม่ชี : ใช้เงินเก่ง ไม่ยอมรับผิดชอบในบ้าน พี่สาวกับพี่ชายเป็น
อย่างนี้ เค้าก็ไม่ยอมรับผิดชอบ เค้าทำได้ เค้าก็จะใช้
ของเค้า ใช้มากๆ ด้วย

หม้อย : คุณยาย อย่าเอาลูกชายคนนั้นมาคิด ตัดไปเลย คือเรา
ประคองแค่คนป่วยเท่านั้น คือคนดีเค้าอยากไปพึ่งที่ไหน
พูดเพราะก็ตามใจเค้า

แม่ชี : แล้วมันก็ไม่รู้เรื่อง ว่าคนเป็นประสาหมันเอาเรื่องของเรา
ไปอธิบายออกใส่กับคนประสาหมัน แล้วมันจะไปรู้เรื่องอะไร
พอมันไม่ไหวเรา นี่ดูสิ แม่เอากลูไปเข้าโรงบาล มันไม่ว่า
คนไข้ ไอ้คนน้องคนเล็ก คนนั้นมันก็ไม่ตอบ มันก็มองหน้า

CO. : อือ! ก็เห็นใจแม่ชีนะคะ เพราะว่าหนักนะ ตลอดเลย
แล้วยังแถมลดยังไม่เข้าใจอีก

หม้อย : หนักมากกว่าใครเพื่อนเราเลย

แม่ชี : ดูสิ คนดียวังไม่เข้าใจเลยนะ แต่คราวนี้อยากจะตัดสินใจ
อยู่ว่าจริงๆ เป็นเดือนเป็นปีไปเลย ไม่มา ดูสิพวกนี้มันจะ
เป็นยังไง แต่เอ๊ ลุกสาวตอนเป็นขึ้นมาแล้วใครจะดู

CO. : ก็เป็นห่วงอีก

วลัย : ความรู้สึกที่นั่นจะไม่เป็นสุขเลย ถ้าอยู่บนเขาในันแต่ใจ
ยังอยู่ที่บ้าน

แม่ชี : ใจอยู่ที่บ้าน แล้วไม่มีความสุขเลย

วลัย : มันไม่มีความสุข

แม่ชี : มีความสุขร่างกาย แต่ใจมันก็ไม่มีความสุข

นา : แล้วไปอยู่บนเขา ก็วันละแม่ชี

แม่ชี : แดนอยู่กับเค้า มันไม่มีความสุขทั้งกายทั้งใจเลย ช่วยเค้า
ทุกอย่าง

วลัย : สงสัยคนเล็กนี่ต้องพามาหาหมอบ้างแล้วมั้ง

แม่ชี : มันไม่มาหรอก ไม่ยอมมาโรงบาล

นา : เค้าไม่ยอมมาโรงบาลหรือ และถ้าเอาเจ้าหน้าที่ไป

แม่ชี : ขนาดจะเอาคนเป็นประสาหมัน มันยังมาดึงเอากลับไป

วลัย : ทำยังไงให้ คนเค้าทะเลาะกันแล้วมันมีความสุข

หวิน : แย่มากเลยนะ

แม่ชี : แกล้งพี่น้องนะๆ

หวัน : แย่มาก

วาลัย : แม่ชี ดิฉันเกิดความรู้สึกว่า คนแบบนี้จะมีลักษณะอย่างที่เคยเห็นนะ คือ ชอบทำอะไรให้เขาทะเลาะกับคนนั้นคนนี้
เค้ามีความสุขเพราะเค้าผิดปกติ

แม่ชี : อือๆ

หม้อย : คือชอบใจ เห็นเราโมโห

วาลัย : เพราะว่าแม่ชีย้ายไปโมโหเค้า เค้าผิดปกติ

หม้อย : เค้าผิดปกตินะ

แม่ชี : โทกตอเหล็กแก่ง ผู้ชายเนี่ยนะ โทกตอแม่ก็แก่ง เรียนหนังสือครูเค้าเก็บ 300 มันมาเติมเป็น 400 เติมหางเลขมองเห็นเลย (สมาชิกหัวเราะ)

วาลัย : แม่ชีจะไปโกรธเค้า ไปโมโหเค้า เรากลุ้มใจเปล่าๆ

แม่ชี : เค้าโทกแก่ง ฉลาดก็ฉลาดให้จับได้ ไปหาเรื่องโทกมาอยู่เรื่อย พอเรารู้ เราจับได้ มันมากرابเท่าเลย

วาลัย : แม่ชีคะ ตกลงคนนี่ต้องหาหมอลแล้วแหละ

หม้อย : รู้สึกว่าคนดีจะทำให้คุณยายหนักใจมากกว่าคนเป็นเสียอีก

แม่ชี : อืม ไข่แน่นอน

co. : ทำให้หนักใจมากกว่า

วาลัย : เพราะลักษณะโทกแก่ง ยุให้คนทะเลาะกัน เป็นจุดที่ไม่โหม่มากๆเลย ความรู้สึกที่เค้าเริ่มแล้วเราก็ต้องป้องกัน

แม่ชี : พอเถียงกับแม่ ก็จะไปพูดใส่คนที่ไม่สบาย

วาลัย : ยั่วให้โมโหอีกด้วย แล้วก็ทะเลาะกันไง ยุทั้งโน้นทีทางนี้ที

แม่ชี : ให้คนที่ไม่สบาย เข้าข้างมันว่า มันถูกแม่ว่าผิดเนี่ย มันเป็น
ชะอย่างงี้

co. : แม่ชีคะ หมายความว่า แม่ชีก็หนักใจอยู่แล้วกับคนที่ไม่สบาย
3 คน เนี่ยนะคะ ขณะเดียวกันคนนี้ก็ยิ่งซ้ำเติม

แม่ชี : อือ คล้ายๆอย่างงี้ อยากจะหนีคนดี แต่ก็ยังเป็นห่วงคนเป็น
มันช่วยตัวเองไม่ได้ แล้วเราก็อำใจละ มันก็เฝ้าเพะอยู่
ตรงนั้น

หม้อย : เรายอมได้สำหรับคนป่วย แต่ว่าคนดีนี่ไม่ยอมหรอก หนัก
ใจมากเลย

แม่ชี : หนักใจมากกว่าคนป่วยอีก

วลัย : แต่คุณหมอบอกว่า นี่แหละคือ วิธีเริ่มต้นของคนป่วยแบบนี้
ต้องรีบให้ยาอ่อนๆก่อน อย่าปล่อยให้ จะรักษายาก

กลุ่มครั้งที่ 8

7 มี.ค.2536

9.30-12.30 น.

(3 ชั่วโมง)

วลัย : ใจดีนั้นอยากจะลองช่วยนะคะ คือ มีคนแถวบ้านเค้า
รักษา อยากจะเอาแต่ชื่อไปนะคะ เค้าจะไล่วิญญาณร้าย
ในตัวออกไป ลองดูไหมคะ

ยง : ผมเข้าใจความหวังดี เจตนาดีของอาจารย์นะครับ แต่
ผมตั้งใจไว้ว่า จะเลิกแล้ว เพราะมันลองมาหมดแล้ว

วลัย : ท้อแล้ว

ยง : ไม่ใช่ท้อนะฮะ แต่หมดศรัทธามากกว่า จิตใจผมกระด้าง
ไปแล้ว สำหรับเรื่องนี้

นอง : มันไม่ใช่ท้อหรอก คือ เค้าลองมาหมดแล้วนะ

วลัย : เข้าใจ ดิฉันคิดว่า ถ้าศาสนาเดียวกัน ดิฉันก็จะขอกับ
พระเจ้า แต่ต่างศาสนานี้ ก็เลยคิดว่า จะลองไปหาทาง
ช่วยดู แต่ก็ไม่ใช่ไรอะ ดิฉันเข้าใจ

ยง : ผมเข้าใจ ผมหมดไปเยอะเลยกับอย่างนี้ ค่าหมอนี่
ผมหมดเป็นแสนเลย

วลัย : อันนี้เค้าไม่เรียกอะไรนะคะ

ยง : ผมลองมาหลายเจ้าแล้ว ค่าครูนี้ไม่ก่ตั้งค์หรือก แต่มันจะ
ไปหนักไอ้ค่านู่นค่านี่

วลัย : อันนี้เค้าเรียก 20 บาทเป็นค่าครูเท่านั้น แล้วเอาชื่อมา

นอง : ที่บ้านเนียกินอะไรก็เออะ ทำอะไรก็สกปรก ผ้าผ่อน
ไม่ซักไม่รีด ไม่ทำอะไร แม่วาก็เฉย ไม่ทำ ไม่สะอาด

วลัย : ไม่เถียง

นอง : ไม่เถียง มันเกลียดเรา เวลาเราพูดกับมัน เราพูดดีไม่
ได้หยาบเลย ลูกอย่างนั้นลูกอย่างนี้ มันก็ไม่พูด ไม่ทำ

วลัย : ขออนุญาตไปเที่ยวบ้านได้ไหมคะ คือพวกนี้ บางที่เราได้
กับเขา เหมือนอย่างสมชายนี้ ดิฉันต้องใช้วิธีว่าๆ แล้ว

เขาก็จะเถียงๆ เขาก็จะตอบมาๆ เรียกว่าให้เขาเอา
ความในใจออกมาเอง พูดง่ายๆทำนองนี้ บางทีมันอาจ
จะหมดสักวันหนึ่งก็ได้

นอง : สมมติว่าถ้าอาจารย์ไป พอมันเห็นมันก็จะหลบเลย
อาจารย์ อย่าไปตำหนิมันนะ

วลัย : ไม่ตำหนิคะ

นอง : เวลามันเห็นใคร มันจะไม่สบตา เวลาสอนมันก็จะนั่งฟัง
แต่เวลาอาจารย์กลับไปแล้ว มันจะบอกว่า โอ๊ย! ฉันทูต
ทุกอย่าง มันนั่งสอนกุกอยู่ได้(สมาชิกหัวเราะ) มันตำเอา

วลัย : อันนี้ เราต้องปล่อยเขา

นอง : ทำไมไม่ไปสอนโคตรพ่อโคตรแม่มัน ไปรักษาโคตรพ่อโคตรแม่มันก่อนไป

นา : เอาอย่างนั้นเลยเหรออ

นอง : เราเสียหน้าเลยนะ

นา : อ้อ! เขาต่ำล้หลัง ก็ยังดีนะเขาไม่ต่ำต่อหน้า

นอง : เรากลัวเขาได้ยิน เราก็หน้าชา กลัวเขาเสียหน้า

วลัย : ไม่เป็นไรค๊ะ เคยเจอมาเยอะแล้ว

นอง : ฉันก็ไม่เคยตีลูก จนกระทั่งมันมาขโมยสร้อยแล้วมันโกหก แล้วมันยังมาว่าเราอีก เราก็เลยตีมัน ตอนพ่อเขาอยู่ มันเอาไปเป็นพัน พ่อเขาไม่เคยตีเลย เวลามันขโมยทีไร มันไม่เคยรับ อย่างตอนที่มันเอาสร้อยไป ตอนแรกที่รู้ก็เฉย แล้วก็ค่อยๆถามมัน มันก็ไม่รับ แต่ฉันรู้แน่ๆ ก็อยู่กัน 2 คน ถ้ามันบอกว่ามันเอาไปขายและใช้ตั้งส์หมดแล้ว ฉันจะไม่ว่ามัน นี่มันบอกว่า ไม่รู้มีงเหรออ ลืมแล้วมาโทษ ชี้ ชิว

CO : คือไม่ยอมรับ

นอง : มันไม่ยอมรับ ฉันเคยขอมันว่าอย่าขโมย และก็อย่าโกหก เพราะถ้าแม่ตายไป จะอยู่กับใครไม่ได้ แล้วก็สอนมันว่า ถ้าหากไม่ทำงาน จะอยู่กับใคร ใครเขาก็ไม่เอา แต่ถึงเราบอกว่า เราจะไม่ให้มัน มันก็รู้นิสัยเราว่าให้ทุกที (หัวเราะ) มันเลยยามใจ สายสร้อยนะ บาทหนึ่งเขี้ยว แต่มันฉลาดนะ บางทีเราไม่ให้ มันไปยืมคนอื่น ไปยืมคน

ข้างบ้านแล้วบอกว่า เตี้ยวแม่ใช้ ถ้าหากมันไม่ต่ำจะไม่ตี
 เอล! ถ้ามันบอกว่า เอาไปขายและเอาเงินไปใช้หมด
 แล้ว ก็แล้วไป เราก็ปฏิญาณไว้แล้วว่าจะไม่ตี เพราะว่า
 เขาก็มีบาปกรรม ก็จะไม่ไปซ้ำเติม ก็บอกตัวเองไว้ว่า
 เวลามันต่ำก็จะไม่ตีมัน แต่คราวนี้ วันนั้นนะ เขาเรียก
 ไ้อ้ยามหน้าบ้าน เขาไปต่้ายาม "ไอ้ตี้มิงอยู่เวรอย่างไร
 วะ มิงไปตู่แม่กูชิ แม่กูบ้าแล้ว" (สมาชิกหัวเราะ) คู้ชิ!
 นอกจากมันไม่ยอมรับแล้ว มันยังว่าเราว่า บ้าอีก

วาลัย : ตันไปเรียกให้ยามมาตู่แม่

นอง : เราก็มอง ก็เห็นว่ายามมันมองเรา พอสายๆเราออกไป
 ข้างนอก ยามมันก็มาถามว่า เกิดอะไรขึ้นครับ เห็นเขา
 บอกว่า แม่อาละวาด ฉันก็เลยบอกมันว่า ก็เห็นอยู่ว่า
 ยืนเฉยๆ จะมาอาละวาดอะไร คราวนี้ อีกวันหนึ่ง เรา
 ก็กลับมาหลายวันแล้วนะ เราบอกให้มันเอากุญแจมาคืน
 แต่ไอ้เรื่องสายสร้อย เราก็ตัดใจแล้ว มันก็ไม่ยอมอีก
 มันซ่อนดีอีก เราหาเท่าไรก็ไม่เจอ เวลาเราไปข้าง
 นอก เราจะลือคดหีบสมบัติและลือคดประตูห้อง แต่เวลา
 เรากลับมา มันจะเปิดอยู่ทั้งคู่ เห็นมันเปิดอยู่ทุกที ทีแรก
 เราก็โทษตัวเองว่าเราลืมน เอ๊ะ! หนักๆเข้า เราก็รู้แล้ว
 ว่า เราไม่ได้ลืมน เมื่อก่อน มันชอบเดินไปไหนๆกลางวัน
 แล้วมัน ก็ชอบทำประเจิดประเจ้อ กลางคืน.....

วาลัย : มัน มัน ตีเขาเราเจ็บนะ

นอง : นั้นนะ อาจารย์ มันน้ำตาตกใน แล้วก็ตั้งใจปฏิญาณว่าจะ
 ไม่ทำลู่ก แต่มันเหลือกลืน มันไม่เชื่ออะไรเราทั้งสิ้นเลย
 ใช้มีย ทินพอมันไม่อยู่หนักๆเข้า มันมีไม้กวาดอยู่ คิว้า

ไม้กวาดไต่ก็ตี ตีที่มันจะออก เราก็ตี ตี ตีแรงๆ ด้วย
ตีแรงจัด ตีคราวนี้ตีที่ขา จะไม่ตีตามตัวลูก ครึ่งก่อน
เอาไปครึ่งแรกเลย ก็ตีที่ขา ตีไม่ร้องเลย อย่างกับมัน
ไม่เจ็บเลยนะ ที่มันไม่ร้องเราก็อึ้งๆนะซี หนูก็ตีมันแรง
ไม้กวาดแตก วันที่ตีครั้งสุดท้ายเนี่ย ทั้งๆเราไม่อยากรตี
เลย แต่หมูปากมันร้ายจริงๆเลย

วลัย : ทนไม่ได้ โม่โหล่มตัว

น้อง : มันสู้เราด้วย สู้แต่มันก็สู้ไม่ไหวเพราะว่า ไอนั้นนะ มัน
จะตีเรา คือเราไม่ยอมให้มันทำบาป พุดง่ายๆ เราก็กี
บีบมือมันนะนะ

วลัย : บิด..บิด

น้อง : บีบเอา... พุดง่ายๆให้มันกลัวเจ็บด้วย มันไม่ร้องให้เลย

วลัย : ร้องให้ไม่เป็นหรือคะ น้ำตาไม่ออก

น้อง : ไม่เลย

นา : ตั้งแต่เด็กๆมา

น้อง : เด็ก เด็ก ไม่เคยตี ไม่เคยตี

วลัย : ตอนเด็กๆ เขาร้องให้ น้ำตาออกมัย

น้อง : ฮะ ตั้งแต่เขาเริ่มเป็น ตาเขาแห้ง มองคนไม่มีแวว แต่
ไป ไอ้คนผู้ชายนี่นะ ส่งมาอยู่ตั้งแต่อายุ 7 ขวบ มันพุด
กับเขา มันไม่พุดกับเรา

วลัย : ก็เพราะคงจะเด็กๆเหมือนกัน น่าคิดนะคะอันเนี้ยนะ

น้อง : แต่เนี่ย ดิฉันก็โยนไม้ มันวิ่งออกไป มันก็นั่งร้องไห้

CO : เราตีเขาแล้วเราก็กีเสียใจ

น้อง : มันอึดอัดนะฮะ ว่าเราเนี่ยทำบาป เราปฏิญาณว่า จะไม่
ทำลูก

CO : เราตั้งใจว่าจะไม่ทำไว้

นอง : ยังไงๆเราก็จะไม่ทำ แต่ไอ้ข้อขโมยเราขอข้อหนึ่งแล้ว
เขาไม่ให้

วลัย : ดินตัวเองก็โกรธนะ ขโมยนี้ไล่เลย

นอง : โทหก โทอะไรเราก็ไม่ว่า แต่ขโมยเราขอข้อเดียว
แล้วมันไม่ให้

วลัย : เป็นจุดเริ่มต้น... .

นอง : ตีข้อนี้ ไม่ใช่เสียดายของหรือหนุ

หม้ย : บ้ารู้ว่า ลูกโทหก เป็นความเจ็บปวดหรือไง

CO : เป็นห่วงเขา ใช้น้ำขี้

นอง : มันไม่หนักหรือ มันนึกว่าเราเสียดายของ แต่เราไม่
เสียดาย

หม้ย : บ้า อย่างสมมุติว่าเรารู้ว่าเขาโทหกนี้ เราจะเจ็บปวด
ใช้น้ำขี้

นอง : ยังไงเราก็ยอมแล้ว เราขอรับแล้ว นึกว่ามันเสียไป
แล้ว เขานึกว่ามันเสียไปแล้ว ยังไงก็แก้ไม่ได้ แต่ไอ้

ข้อขโมยนี้ ไอ้ข้อนี้มันผิดมาก

CO : บ้าเป็นห่วงใช้น้ำขี้ ว่าเขาจะไปขโมยของคนอื่น ใช้น้ำขี้

นอง : ฮะ มันไปโทหกหลอกกลาง ยังไม่ต้องโทษ แต่ขโมยนี้ มัน
ต้องเข้าคุกแล้ว เสียอนาคต

นา : เสียชื่อ

นอง : เราขอเพียงข้อนี้ข้อเดียว มันก็ไม่ให้ ไม่ใช่ตีเพราะ

เสียดายของ แต่มันไม่รู้คิดว่าเราเสียดายของ นึกว่า

ทุกอย่างในบ้านนี้เป็นของมัน เราตัดแล้วเป็นของมันแล้ว

มันจะโทหก หรือมันจะทำอะไร เป็นของมันแล้ว

CO : คล้ายๆกับเรานึกถึงเขา แต่เขากลับเข้าใจเราผิด
ใจมัยอะ

น้อง : ใช่ เพราะว่า ขโมยข้อเดียวเราขอ เขาไม่เคยให้เลย
ที่เราขอแล้วยังไม่เข้าใจเรา

CO : อ้อ เขาไม่เข้าใจเรา

น้อง : มันหาว่าเราจะไปมีผัวใหม่ จะเอาไปให้พวกผู้ชาย

วลัย : อ้อ จะเก็บเอาไว้ กลายเป็นว่าแม่จะเก็บไว้ให้ผู้ชายอื่น

CO : อ้อ จะเก็บทรัพย์สินสมบัติเอาไว้ให้...

น้อง : แต่เราก็ไม่ว่า ขออย่างเดียวไม่ให้ขโมยเนี่ย

หมัย : คิดอย่างนี้ทุกคนละ คิดแต่เรื่องเรามีผัวใหม่เนี่ย

น้อง : ถึงสาวอยู่ ถึงสวย ก็ไม่เอา หนูเอ๊ย ไม่เอาจริงๆ

ปฏินญาเลย

หมัย : ลูกที่บ้านก็คิด เขาก็คิด เราก็บอกเหตุผลเขา

CO : บ้านองรู้สึกเสียใจมัยอะ เนี่ย ที่ลูกคิดอย่างนี้

น้อง : เสียใจชิหนุ อย่างอื่นเราก็ออมเสีย เสียเงินเสียทอง

เรายอมเสีย แต่เราทำลูกเนี่ย เราทำไปแล้วเราก็เอา

คืนไม่ได้ (เสียงสั่นเครือ)

วลัย : คิดว่าคุณแม่ตีเพื่อให้เขาดี ก็ไม่ต้องเสียใจ บางโอกาส

เราก็ต้องใช้อำนาจกัน

CO : คือ บางทีเราก็รู้สึก แบบยังไง มัน...มันทั้งนำไมให้ทั้ง

นำเสียใจที่เรานึกถึงเขา แต่เขากลับเข้าใจผิด

น้อง : พ่อเค้าตีนะคะ พ่อเขาไม่แตะเลย ต่ำเค้า เค้าก็ไม่ตี

(เสียงสั่นเครือมากขึ้น)

ประวัติผู้วิจัย

นางสาวอัจฉรา บัวเลิศ เกิดเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2501 ที่จังหวัดพัทลุง สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (จิตวิทยาโรงเรียน) จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการปรึกษาในปีการศึกษา 2531-2535 ปัจจุบันเป็นลูกจ้างของสมาคมเวชศาสตร์ฟื้นฟูแห่งประเทศไทย

ประสบการณ์ของผู้วิจัยเกี่ยวกับกลุ่ม

1. ประสบการณ์ในการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม
  - 1.1 เป็นสมาชิก Encounter Group 1 ครั้ง
  - 1.2 เป็นสมาชิก Growth Group 1 ครั้ง
  - 1.3 เป็นสมาชิก Gestalt Group 1 ครั้ง
2. ประสบการณ์ในการเป็นผู้นำกลุ่ม ภายใต้การนิเทศ
  - 2.1 Encounter Group 1 ครั้ง
  - 2.2 Human Relation Group 5 ครั้ง
  - 2.3 Growth Group 2 ครั้ง
  - 2.4 Assertive Training 2 ครั้ง
  - 2.5 Sensitivity Training 1 ครั้ง
  - 2.6 Self Awareness Training 6 ครั้ง
  - 2.7 Counseling Technique 5 ครั้ง
  - 2.8 Training Group อื่น ๆ 6-8 ครั้ง